

Curaclam Teanga na Bunscoile

Contanaim Dul chun Cinn

*Primary Language Curriculum
Progression Continua*

Clár

1	Réamhrá	4
2	Teanga ó Bhéal	5
3	Oral Language	20
4	Léitheoireacht	33
5	Reading	46
6	Scribhneoireacht	57
7	Writing	69

1. Réamhrá

Déanann na Torthaí Foghlama i gCuraclam Teanga na Bunscoile cur síos ar an bhfoghlaim agus ar an bhforbairt a mbítear ag súil leo ó pháistí tar éis tréimhse ama. Chun cabhrú le múinteoirí úsáid a bhaint as na Torthaí chun gníomhaíochtaí agus eispéiris a thacaíonn le foghlaim teanga na bpáistí i gcaitheamh na tréimhse sin a phleanáil agus a chur ar fáil, tugann na Contanaim Dul chun Cinn níos mó sonraí faoi ghnéithe de na Torthaí Foghlama.

Tá trí Chontanam Dul chun Cinn ann, ceann amháin le haghaidh gach ceann de na trí shnáithe, agus tá dhá leagan de gach Contanam ann – leagan Gaeilge agus leagan Béarla. Le chéile, déanann na Contanaim cur síos ar thuras foghlama teanga ó thús deireadh na bunscoile.

Is féidir le páistí a bheith in áiteanna difriúla ar na Contanaim le haghaidh Torthaí Foghlama difriúla agus i snáitheanna difriúla. Léiríonn sé sin cé chomh casta agus tá foghlaim teanga. Ina theannta sin, is féidir le páistí bogadh chun cinn agus siar ar na Contanaim. Cuireann na Contanaim tacaíocht phraiticiúil ar fáil do mhúinteoirí le pictiúir shaibhre a chruthú d'fhoghlaim teanga páistí agus na pictiúir sin a úsáid chun tacú le dul chun cinn na bpáistí i dtreo na dTorthaí Foghlama sa Ghaeilge agus sa Bhéarla.

Ní bhítear ag súil leis go mbeadh múinteoirí ranga ag úsáid Mórchéimeanna Dul chun Cinn chun measúnú a dhéanamh ar an dul chun cinn atá déanta ag páistí aonair. Ina áit sin, cuireann siad eolas ar fáil chun tacú le planáil chomh maith le measúnú iomlánaíoch ar fhoghlaim páistí. Ar an gcaoi seo, is acmhainn phraiticiúil le haghaidh difreála iad agus múinteoirí ag obair le páistí a bhfuil réimse leathan cumais acu sna trí chomhthéacs teanga.

Déanann an doiciméad tacaíochta seo torthaí foghlama an churaclaim a chomhtháthú leis an Contanam Dul Chun Cinn agus na Mórchéimeanna Dul chun Cinn, lipéadaithe a - k.

Is féidir leat leagan idirghníomhach den Chontanam Dul Chun Cinn a fháil mar chuid den Uirlisí Úsáide Teanga na Bunscoile ag www.curriculumonline.ie.

Mórchéimeanna Dul chun Cinn don Teanga Ó Bhéal (T1)

a	Tugann an páiste aird ar spreagthaigh agus glacann le daoine eile a bheith i láthair agus le bheith ag idirghníomhú leo. Freagraíonn sé/sí le gluaiseacht, le gothaí gnúise agus le guthaíocht i gcásanna áirithe. Bíonn an páiste ag brath ar noda agus ar dhuine eile chun a gcumarsáid le daoine eile a scafláil agus chun a mbrí a léirmhíniú agus a roinnt.
b	Úsáideann an páiste gothaí le haghaidh aird a tharraingt ar rud agus roinneann aird air le duine eile. Malartaíonn sé/sí aoibh gháire, déanann sé/sí fuaim ghutha agus, i gcásanna áirithe, úsáidtear focail aonair chun freagairt. Braitheann an páiste ar an duine eile chun brí a gcuid cainte a léirmhíniú agus a roinnt.
c	Tuigeann an páiste focail choitianta agus frásaí bunúsacha a úsáidtear chun cur síos a dhéanamh air/uirthi féin agus ar a thimpeallacht. Úsáideann sé/sí gothaí amanna le focail aonair, frásaí agus/nó abairtí bunúsacha chun tús a chur le comhrá, chun iarratais a dhéanamh, chun labhairt faoi dhaoine aitheanta agus faoi ghnáthrudáí, agus chun iad féin a chur in iúl agus idirghníomhú le daoine eile. Bíonn ról lárnach fós ag an 'duine eile' i dtaca le brí a léirmhíniú agus a roinnt.
d	Tagraíonn an páiste do ghnáthrudáí agus imeachtaí coitianta, agus taithí i bpáirt. Úsáideann sé/sí teanga ón mbaile agus óna dtimpeallacht chun cumarsáid a dhéanamh ar chúiseanna éagsúla. Úsáideann an páiste ciúnna neamhbhriathartha chun cabhrú le teanga labhartha a thuiscint agus nuair a bhíonn siad ag comhroinnt brí le daoine eile. Úsáideann an páiste gnásanna sóisialta simplí agus iad i mbun idirghníomhaíochta. Freagraíonn sé/sí agus léirithuiscint áirithe á thabhairt aige/aici ar riachtanais a bpáirtí cumarsáide. Tosaíonn an páiste ag dul i dtreo tuiscint ar chomhrá mar mhalartú eolais agus faisnéise le duine eile. Leanann sé/sí treoracha aon chéime go réidh.
e	Úsáideann an páiste teanga chun a chuid smaointe, mothúchán agus tuairimí a chur in iúl, agus chun ceisteanna a chur. Bíonn comhráite aige/aici faoi rudaí a bhfuil suim aige/aici iontu, taithí phearsanta, topaicí a bhfuil cleachtadh aige/aici orthu agus, de réir a chéile, faoi rudaí nach bhfuil mórán cur amach aige/aici orthu. Déanann an páiste comhrá le daoine eile, ag cur ceisteanna agus ag malartú faisnéise. Tosaíonn sé/sí ar a mhachnamh a dhéanamh ar an méid a tharlaíonn, agus ar fhadhbanna a mhíniú agus réitigh a mheas le haghaidh topaicí atá feiliúnach dá aois. Tosaíonn sé/sí ag tuiscint go mbíonn tionchar ag an lucht éisteachta ar an gcaoi a mbímid ag déanamh cumarsáide. Is féidir leis/léi idir treoir amháin agus trí threoir a leanúint.
f	Tosaíonn an páiste ag úsáid teanga gan chomhthéacs, mar shampla teanga a bhaineann go sonrach le hábhar ar leith a sealbhaíodh trí théacsanna agus trí chaidreamh le daoine eile. Tugann sé/sí chun cuimhne taithí, seichimh agus imeachtaí d'éisteoir nach raibh páirteach iontu. Tá níos mó aird ag an bpáiste ar a lucht éisteachta agus baineann siad úsáid faoi leith as teanga ag brath ar an éisteoir. Labhraíonn sé/sí le réimse níos fairsinge foclóra ó bhéal agus mionsonraí, úsáidtear comhthéacs chun cabhrú leis/léi focail nua a thuiscint agus freagraíonn do threoracha fada. Déanann an páiste a mhachnamh ar an méid a tharlaíonn, tugann mínithe, measann fadhbanna agus molann réitigh.
g	Glacann an páiste páirt i réimse níos leithne comhráit agus bíonn níos mó ar a shuaimhneas i mbun comhrá le daoine anaithnide. Tugann sé/sí míniú níos fearr ar a bhfreagraí, déanann sé/sí machnamh ar smaointe agus mothúcháin daoine eile agus cuireann san áireamh iad. Úsáideann an páiste tuin, gothaí agus comhthéacs chun focail agus frásaí nua a thuiscint. Forbraíonn sé/sí topaicí comhrá, tugann níos mó sonraí le caint, úsáidtear roinnt focal ó bhéal a bhaineann go sonrach le topaic ar leith agus freagraíonn do threoracha casta.
h	Tugann an páiste eolas agus sonraí breise agus déanann sé/sí cur síos trí úsáid a bhaint as teanga a oireann don topaic agus teanga a éiríonn níos casta de réir a chéile. Is féidir leis/léi míniú a thabhairt ar a chuid freagraí agus iad a chosaint ar bhealach a éiríonn níos sofaisticiúla agus níos cruinne de réir a chéile. Roghnaíonn an páiste teanga agus stíl ar leith ag brath ar an lucht éisteachta. Úsáideann sé/sí teanga fháthchiallach agus thuairisciúil chun níos mó sonraí a thabhairt agus iad i mbun cumarsáide. Is féidir leis/léi an bpáiste príomhphointí agus sonraí ábhartha a aimsiú i dtéacsanna.
i	Tugann an páiste míniúcháin, déanann sé/sí cur síos agus comhroinneann sé/sí eolas ar choincheapa agus ar shuíomhanna atá níos casta agus nach gcastar orthu rómhínic. Déanann sé/sí breithniú ar chorpais mhóra eolais agus ar an iliomad smaointe agus oibríonn sé/sí leo agus tugann sé/sí freagraí a bhfuil sé/sí in ann údar a thabhairt dóibh agus iad a chosaint. Roghnaíonn an páiste foclóir ó bhéal ar mhaithe le cuspóir agus éifeacht faoi leith. Úsáideann sé/sí teanga níos teibí lena n-áirítear cora cainte agus meafair fháthchiallacha.
j	Léiríonn an páiste níos mó agus níos mó feasachta ar na rudaí a bhfuil suim acu iontu agus an cumas le téacsanna a chruthú agus a roghnú atá bunaithe ar na rudaí sin agus ar mhaithe le sainchuspóirí. Tá sé/sí in ann a machnamh a dhéanamh ar a mbuanna mar éisteoirí agus mar chainteoirí, agus iad a shainaithint, agus réimsí inar féidir leo dul i bhfeabhas a shainaithint. Déanann an páiste anailís, cur síos agus tuar ar thorthaí a d'fhéadfadh a bheith ann bunaithe ar eispéiris agus ar imeachtaí a tharla i ndáiríre agus ar chinn i réimse na samhlaíochta, agus baineann siad níos mó agus níos mó úsáide as teanga aeistéitiúil, shamhlaíoch agus fháthchiallach. Baineann sé/sí úsáid as straitéisí éagsúla chun stór focal nua a shealbhú agus chun stór focal a úsáid ar mhaithe le héifeacht ar leith a chruthú. Baineann an páiste úsáid as éagsúlacht straitéisí labhartha agus cuireann in oiriúint don chuspóir agus don lucht éisteachta iad.
k	Léiríonn an páiste go bhfuil sé/sí in ann measúnú a dhéanamh ar na roghanna a dhéanann siad agus iad ag roghnú téacsanna ar mhaithe le rud ar leith a bhfuil suim acu ann, rud ar leith is fearr leo nó sainchuspóir. Léiríonn sé/sí tuiscint atá ag forbairt níos mó agus níos mó ar iompraíocht labhartha chuí i suíomhanna éagsúla. Roghnaíonn, cosnaíonn agus measann sé/sí teanga ábhartha chuí go grinn le haghaidh coincheapa agus smaointe atá ag éirí níos casta an t-am ar fad. Measann sé/sí éifeachtacht na straitéisí a úsáideann siad agus iad ag éisteacht agus ag labhairt agus sainaithníonn réimsí inar féidir leo feabhas a chur ar a gcuid scileanna cumarsáide ó bhéal. Míníonn sé/sí a léirmhíniú ar théacsanna atá ag éirí níos casta agus níos casta.

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
	I. Rannpháirtíocht, éisteacht agus aird	Spéis agus comhaird a léiriú, straitéisí tuiscana a úsáid agus stór focal a shealbhú trí éisteacht go gníomhach le Gaeilge shaibhir á labhairt i réimse comhthéacsanna agus i nguthanna/canúintí eile chomh maith le guth/canúint an mhúinteora ar mhaithe le spraoi agus cúiseanna faoi leith, cé nach gá go dtuigfeadh siad gach focal. LO1 , S1+2	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann lad féin a aithint mar éisteoirí agus cainteoirí, agus cumarsáid fhiúntach agus chomhbhách a dhéanamh le daoine eile. A bhféiniúlacht a chur in iúl ó bhéal agus teangacha éagsúla a úsáid chuige sin. Éisteacht go gníomhach agus le brí agus sult a bhaint as comhráite agus as téacsanna i réimse seánraí agus, nuair is féidir, i dteangacha éagsúla. LO1 , S3	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Éisteacht go gníomhach ar feadh tréimhse ama, ag éisteacht do mhionsonraí agus bríonna caolchúiseacha agus i dteangacha éagsúla mar is cúl. Measúnú a dhéanamh ar an tslí a dtéann an chúis, an suíomh agus lucht éisteachta/éisteoirí i bhfeidhm ar réim, canúint agus blas an chainteora. LO1 , S4						
Cumarsáid	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
	Tugann an páiste aird ar spreagthaigh sa timpeallacht. Leanann an páiste na gluaiseachtaí atá ag spreagthaigh.	Tugann an páiste aird ar spreagthaí trí amharc na súl a choinneáil orthu agus leanann amharc súl duine fhásta chun aird a thabhairt ar rud le chéile. Déanann an páiste aithris ar ghníomhartha agus ar fhuaimneanna.	Tugann an páiste aird ar feadh tréimhsí níos faide ar spreagthaí suimiúla nó coitianta lena n-áirítear: gníomhartha, gothaí, tuin ghutha, comhráite agus scéalta a léitear os ard, agus glacann páirt i rann, amhráin agus cluichí.	Glacann an páiste páirt i gcomhrá trí úsáid a bhaint as teagmháil súl chúf agus aird acu ar chomharthaíocht colainne, gothaí agus tuin ghutha. Úsáideann an páiste na ciúnna sin in éineacht le comhthéacs chun focail/frásaí nua a thuiscint.	Éisteacht le heolas faoi eispéireas nua, lena n-áirítear ficsean agus neamhficsean a éiríonn níos casta de réir a chéile. Éisteacht le duine fásta ag léiriú teanga nua arbh fhéidir a lán focal nach eol dóibh a bheith inti.	Éisteacht le sainmhíthe agus le cur síos ag úsáid tuine, gothaí agus roinnt focal a thuigtear chun na príomh-theachtaireachtaí a léirmhíniú. Tugann an páiste aird ar eolas a chuirtear i láthair ar théacs (leabhair, fuaim, etc).	Tugann an páiste aird ar chumarsáid bhriathartha agus neamhbhriathartha i gcomhthéacsanna éagsúla. Éisteacht le daoine nach bhfuil aithne acu orthu ag caint agus ag léiriú focail/frásaí nua. Diríonn a aird ar an bhfuaimniú ceart ó thaobh na canúna dé.	Faighteacht le léargas ó bheith ag éisteacht le heolas nua ar réimse leathan ábhar. Éisteacht le heolas nach bhfuil aithne acu orthu ag caint agus ag léiriú focail/frásaí nua. Diríonn a aird ar an bhfuaimniú ceart ó thaobh na canúna dé.	Éisteacht le heolas á chur i láthair ó dhá thaobh d'argóint. Éisteacht le heolas nach bhfuil aithne acu orthu ag caint agus ag léiriú focail/frásaí nua. Diríonn a aird ar an bhfuaimniú ceart ó thaobh na canúna dé.	Éisteacht le heolas á chur i láthair ó dhá thaobh d'argóint. Éisteacht le heolas nach bhfuil aithne acu orthu ag caint agus ag léiriú focail/frásaí nua. Diríonn a aird ar an bhfuaimniú ceart ó thaobh na canúna dé.	Glacann an páiste le agus déanann measúnú ar a stíl éisteachta agus labhartha ar leith agus stíl daoine eile. Forbraíonn an páiste a scileanna éisteachta a thuilleadh trí pháirt a ghlacadh i gcomhráite agus le téacsanna ó bhéal. Éisteacht le heolas á chur i láthair ó dhá thaobh d'argóint. Éisteacht le heolas nach bhfuil aithne acu orthu ag caint agus ag léiriú focail/frásaí nua. Diríonn a aird ar an bhfuaimniú ceart ó thaobh na canúna dé.
Tréithe Breise – Gaeilge	–	–	–	Aithníonn an páiste go bhfuil canúintí éagsúla Gaeilge sa tír.	Éisteacht le cainteoirí dúchais ó áiteanna eile sa tír; aithníonn a gcanúint agus úsáideann an comhthéacs chun focail nua a thomhas.	–	Éisteacht le cainteoirí dúchais ó áiteanna eile sa tír; ag aithint focal/fuaimneanna atá difriúil leis na cinn a úsáideann siad féin.	–	–	–	–

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6					
Cumarsáid	2. Inspreagadh agus rogha	Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann Téacsanna a roghnú, éisteacht leo, freagairt dóibh, agus téacsanna a chruthú i réimse seánraí trasna an churaclaim i gcomhair pléisiúir agus spéise, agus i dteangacha éagsúla, nuair is cuí. LO2, S1+2		Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Téacsanna a roghnú, éisteacht leo, freagairt go criticiúil dóibh, agus téacsanna a chruthú i réimse seánraí trasna an churaclaim i gcomhair pléisiúir; spéise agus cuspóirí áirithe, agus i dteangacha éagsúla, nuair is cuí. LO2, S3+4						
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM									
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...
Baineann an páiste úsáid as gothaí gnúise, guthaíochtaí, gluaiseachtaí agus/nó gothaí chun freagairt do théacs(anna).	Léiríonn an páiste suim i dtéacsanna, baineann taitneamh astu, agus freagraíonn dóibh ag úsáid gothaí gnúise, guth, fuaimneanna agus gothaí coirp.	Éisteann an páiste le téacsanna, cruthaíonn téacsanna, agus glacann páirt i gcomhráite faoi thopaicí ar ábhair suime agus rogha pearsanta iad, ag úsáid abairtí bunúsacha agus friotail ilfhoclacha.	Glacann an páiste páirt i gcomhrá le daoine eile, roghnaíonn agus cruthaíonn téacsanna d'fhonn éisteacht leo i gcomhair pléisiúir agus iad ag éirí as ábhair suime pearsanta.	Cruthaíonn agus roghnaíonn an páiste téacsanna chun éisteacht leo, agus cuireann tús le comhráite le daoine eile d'fhonn teacht ar eolas faoi thopaic ar ábhar suime é agus an t-eolas sin a chomhroinnt.	Cuireann an páiste roghanna in iúl nuair a ghlacann sé páirt i gcomhráite agus nuair atá sé ag cruthú téacsanna agus ag éisteacht leo.	Aithníonn an páiste cuspóirí éagsúla chun téacsanna a chruthú, chun éisteacht leo agus chun páirt a ghlacadh i gcomhráite faoi ábhair suime pearsanta.	Cuireann an páiste tús le comhráite faoi ábhair suime pearsanta, agus coinníonn ar siúl iad. Roghnaíonn téacsanna, éisteann leo, agus cruthaíonn téacsanna le haghaidh cuspóirí áirithe.	Roghnaíonn an páiste agus cruthaíonn téacsanna, téann i dteagmháil leo le haghaidh cuspóirí áirithe, agus déanann na téacsanna seo a mheas agus cuspóir i gceist.	Cruthaíonn an páiste agus roghnaíonn téacsanna, bunaithe ar ábhair suime pearsanta agus le haghaidh cuspóirí áirithe. Aithníonn an páiste cluastéacsanna agus téacsanna ó bhéal a shínfidh foclóir, eolas agus suimeanna.	Cruthaíonn an páiste, roghnaíonn agus measann téacsanna a éascóidh foghlaim trasna an churaclaim. Measann an páiste na roghanna a rinneadh agus téacsanna á roghnú i gcomhair éisteachta nó le haghaidh cuspóirí áirithe.

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann
3. Gnásanna sóisialta agus feacht ar dhaoine eile	A aithint go n-athraíonn an stíl chainte ag brath ar an ngaol idir daoine agus ar an lucht éisteachta, agus tuiscint a léiriú ar riachtanais an éisteora. Comhráite ar thopaicí pearsanta agus ar thopaicí curaclaim a thosú, a leanúint, páirt a ghlacadh iontu agus daoine eile a fhreagairt i bhfocail nó go neamhbhriathartha, le tacaíocht de réir mar is gá. LO3, S1 Gaeilge a úsáid go muiníneach chun oibriú i bpáirt le daoine eile agus torthaí na hoibre a roinnt le lucht éisteachta a aithníonn siad agus nach n-aithníonn siad. LO3, S1+2	Leas a bhaint as teanga cuí chun comhráite ar thopaicí pearsanta agus ar thopaicí curaclaim a thosú, a bheith páirteach iontu agus siúl agus tuinleanúint leo. Tuin oiriúnach chainte agus scileanna cuí léirithe a úsáid a oireann don lucht éisteachta. LO3, S2	Teanga a úsáid go solúbtha agus go comhbhách nuair a bhítear ag tosú, ag cothú agus ag dul i mbun comhráite ar thopaicí pearsanta agus iad siúd atá bunaithe ar an gcuraclam. Stíl, tuin, luas, stór focal, gothaí gnúise agus comharthaíocht choirp a chur in oiriúint do lucht éisteachta éagsúil agus iad i mbun cumarsáide ó bhéal i réimse de sheánraí. LO3, S3	An tionchar a bhíonn ag cultúr agus féiniúlacht ar an tslí a ndéanann daoine cumarsáid lena chéile ó bhéal agus go neamhbhriathartha a fhiosrú. Éisteacht agus labhairt go muiníneach, go neamhspleách agus go hoilte chun comhoibriú le daoine eile agus chun aiseolas, smaointí, cinntí agus torthaí a chomhroinnt le réimse de lucht éisteachta. LO3, S4

TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM

Cumarsáid

a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
Cuireann an páiste suas le duine eile a bheith ann agus aithníonn go bhfuil sé/sí ann. Glacann an páiste le hidirghníomhaíocht le duine eile.	Freagraíonn an páiste d'aird ó dhuine fásta, lorgaíonn an aird sin agus aithníonn a ainm féin, freagraíonn dó agus tá sé/sí in ann é a rá. Freagraíonn an páiste do spreagthaí trí úsáid a bhaint as guth, fuaimneanna agus gothaí agus malartaíonn aobh an gháire agus úsáideann gothaí gnúise, fuaimneanna, gothaí, comharthaí nó caint chun cumarsáid a dhéanamh.	Glacann an páiste páirt i gcluichí aithrise agus scéalaíochta, rainn agus amhráin. Labhraíonn an páiste go hinchloiste agus go céill ag airde chuí, idirghníomhaíonn thar líon beag sealanna le daoine aonair agus tosaíonn ag déanamh cumarsáide go héasca le daoine eile sa seomra ranga. Cuireann an páiste tús le cumarsáid le duine fásta a bhfuil aithne aige/aici air.	Comhroinneann an páiste scéilíní pearsanta agus freagraíonn do chomhrá ar ábhar nach bhfuil taithí phearsanta aige/aici air. Beannaíonn an páiste agus freagraíonn mar is cuí do bheannachtaí agus do thopaicí plé agus léiríonn roinnt tuiscena do riachtanais an éisteora. Tosaíonn an páiste comhrá le piaraí agus glacann sealanna ag comhrá le piaraí, le grúpaí beaga agus le daoine fásta a bhfuil aithne acu orthu.	Cuireann an páiste tús le comhrá ar ábhar nach bhfuil taithí phearsanta aige/aici air. Freagraíonn an páiste ceisteanna ach fágann ar lár roinnt eolais agus tosaíonn ag déanamh iarratais indíreacha. Athraíonn an páiste stíl labhartha chun dul in oiriúint don lucht éisteachta. Glacann an páiste páirt i bplé i ngrúpaí beaga ar thopaicí aitheanta. Léiríonn feacht ar rialacha éisteora-cainteora agus bíonn ar a chumas na rialacha sin a liostú.	Úsáideann an páiste uainíocht, teagmháil súl agus comharthaíocht colainne chuí chun cur le topaic agus í a leathnú, chun scéal comhleanúnach nó cuntas sothuighe a chumadh. Labhraíonn an páiste faoi smaointe agus faoi mhothúcháin daoine eile agus glacann páirt i gcomhrá le duine fásta anaithnid ina ngabhann siad chucu féin stíl agus tuin teanga chuí. Oibríonn an páiste i mbeirteanna/ grúpaí agus glacann páirt i bplé grúpa agus tógann siad ar an bplé sin. Léann an páiste sliocht sa Chaighdeán nó i gcanúint eile ach athinsíonn é agus é/sí ag úsáid leaganacha teanga atá nádúrtha dó.	Cuireann an páiste breis sonraí isteach ar mhaithe leis an éisteoir agus úsáideann gothaí, dreacha agus comharthaí mar is cuí. Aithníonn an páiste tionchar gothaí, tuin ghutha agus comharthaíocht colainne ar éisteoirí. Oibríonn an páiste i mbeirteanna/ grúpaí agus tuairiscíonn príomhphointí plé do lucht éisteachta.	Tugann an páiste dóthain sonraí chun cabhrú leis an éisteoir an comhthéacs a thuiscint. Oibríonn an páiste mar bhall de ghrúpa, tuigeann ról gach duine sa ghrúpa agus glacann leis. Bailíonn an páiste aiseolas ó dhaoine eile ina ghrúpa maidir le tionscadail grúpa ar réimse coimhthíoch agus tuairiscíonn na príomhphointí do lucht éisteachta.	Cuireann an páiste smaointe ábhartha i láthair, cuireann in ord is in eagar iad agus fágann ar lár sonraí nach bhfuil riachtanach. Déanann an páiste iarratais indíreacha bhéasacha agus úsáideann réimse téarmaí foirmiúla agus neamhfhoirmiúla chun labhairt le duine. Bailíonn an páiste aiseolas ó dhaoine eile ina ghrúpa maidir le tionscadail grúpa ar réimse coimhthíoch agus tuairiscíonn na príomhphointí do lucht éisteachta.	Cuireann an páiste stíl éisteachta agus labhartha in oiriúint do réimse de chásanna agus seánraí, ag úsáid gnásanna sóisialta go héifeachtach. Aithníonn agus freagraíonn an páiste do dhifríochtaí cultúrtha agus indibhidiúla sa bhealach a ndéanann daoine cumarsáid. Déanann an páiste cumarsáid oilte le daltaí eile chun cinntí tábhachtacha a dhéanamh agus chun freagracht a roinnt i leith cruthú agus cur in iúl torthaí tionscadail nó taisc. Idirghníomhú le lucht éisteachta le tuilleadh sonraí a shoiléiriú agus/nó a chur ar fáil de réir mar a iarrtar.	Bíonn an páiste ag cur a stíle éisteachta agus labhartha in oiriúint chun freagairt go comhbhách, do réimse de lucht éisteachta ar chúiseanna éagsúla. Oibríonn an páiste ar bhonn comhoibrithe mar chuid den ghrúpa, aithníonn aiseolas dearfach, freagraíonn go criticiúil agus go cruthaitheach nuair a bhíonn tionscadail nó tasc á phlé agus nuair a bhíonn sé/sí á chur in oiriúint agus á fhorbairt chun é a chur i láthair do lucht éisteachta.

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann																																	
Tuiscint	4. Struchtúr abairte agus gramadach	Úsáid a bhaint as abairtí sothuigthe a éiríonn níos cuimsithí de réir a chéile, ina bhfuil an aimsir; ord na bhfocal agus struchtúr na habairte ceart, agus sainmhíniú cuá thabhairt, le tacaíocht de réir mar is gá. LO4, S1+2	Úsáid a bhaint as abairtí sothuigthe a éiríonn níos deacra de réir a chéile, ina bhfuil ord na bhfocal agus struchtúr na habairte ceart, agus úsáid a bhaint as nascfhocail, comhabairtí agus abairtí casta chun sainmhíniú cuí a thabhairt. LO4, S1+2	Éagsúlacht a léiriú i bhfad agus i bhfoirm abairtí, bogadh go réidh idir réimse abairtí, idir shimplí, chomhshuite agus chasta, de réir mar a oireann don lucht éisteachta, don fheidhm agus don teanga atá á labhairt. Úsáid chúí na gramadaí a léiriú agus difríochtaí idir struchtúr abairte agus struchtúr gramadaí a aithint i dteangacha agus i gcanúintí éagsúla. LO4, S3+4																																		
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM																																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="432 541 570 613">a Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="574 541 711 613">b Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="716 541 853 613">c Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="858 541 995 613">d Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1000 541 1137 613">e Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1142 541 1279 613">f Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1284 541 1421 613">g Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1426 541 1563 613">h Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1568 541 1705 613">i Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1710 541 1847 613">j Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1852 541 1932 613">k Gníomh an pháiste...</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="432 617 570 1178">Baineann an páiste úsáid as guthaíochtaí aonair mar fhreagra ar spreagthaigh.</td> <td data-bbox="574 617 711 1178">Úsáideann an páiste ráite aonfhoclacha agus nascann le guthaíochtaí iad.</td> <td data-bbox="716 617 853 1178">Úsáideann an páiste ráite ilfhoclacha agus fráisáí coitianta gearra agus úsáideann abairtí bunúsacha agus <i>éil</i> ag déanamh aithrise ar dhuine nó ag rá rudáí in éineacht le duine.</td> <td data-bbox="858 617 995 1178">Úsáideann an páiste abairtí iomlána bunúsacha agus labhraíonn go hinchloiste agus le friotal soiléir mar a oireann dá chéim forbraíochta. Úsáideann an páiste nasc-fhocail le habairtí gearra a cheangal. Críochnaíonn an páiste rann choitianta agus déanann athrá ar rann ghearra.</td> <td data-bbox="1000 617 1137 1178">Úsáideann an páiste abairtí níos faide leis an ord ceart focal den chuid is mó, agus úsáideann bunnascaigh, iolraí agus forainmneacha simplí. Bíonn an séimhiú agus an t-urú le sonrú sa chaint.</td> <td data-bbox="1142 617 1279 1178">Úsáideann an páiste an aimsir chaite, an aimsir láithreach agus an aimsir fháistineach. Féincheartú ar bun. Úsáideann an páiste réimíreanna agus forainmneacha ainmneacha agus cuspóireacha araon mar is ceart.</td> <td data-bbox="1284 617 1421 1178">Úsáideann an páiste aimsirí agus fuaimníonn go soiléir focail ilsiollacha. Úsáideann an páiste réimse aidiachtaí chun mionsaothrú a dhéanamh ar an téacs.</td> <td data-bbox="1426 617 1563 1178">Úsáideann an páiste cáilitheoirí chun mionsaothrú a dhéanamh ar abairtí.</td> <td data-bbox="1568 617 1705 1178">Úsáideann an páiste clásail agus cáilitheoirí chun tacú le freagraí.</td> <td data-bbox="1710 617 1847 1178">Léiríonn an páiste tuiscint ar an tionchar atá ag cineálacha agus faid éagsúla abairtí nuair a bhítear ag éisteacht agus ag labhairt. Úsáideann an páiste gramadach go héifeachtach (mar shampla, forainmneacha colbhneasta agus aidiachtaí, clásail, cáilitheoirí, modhnaitheoirí agus nascfhocail) chun smaointe simplí agus casta a chur in iúl, lena n-áirítear moladh a chur chun cinn, hipitéisiú agus ceapadh teoirice.</td> <td data-bbox="1852 617 1932 1178">Léiríonn an páiste tuiscint nach bhfuil gnásanna struchtúir abairte agus gramadaí chomh daingean sa teanga labhartha (seachas scríofa) agus bíonn siad éagsúil, ag brath ar an lucht éisteachta, ar an gcúis agus ar an teanga a bhíonn á labhairt. Roghnaíonn an páiste an teanga agus na struchtúir is feiliúnaí don fheidhm, don lucht éisteachta agus don teanga a bhíonn á labhairt.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 1181 570 1700">Tréithe Breise – Gaeilge. Cainteoirí dúchais.</td> <td data-bbox="574 1181 711 1700">–</td> <td data-bbox="716 1181 853 1700">–</td> <td data-bbox="858 1181 995 1700"> Úsáideann an páiste an aidiacht shealbhach. Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha, an chopail agus claoninsint le fráisáí aitheanta. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí níos minice. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí i bhfrásáí aitheanta. </td> <td data-bbox="1000 1181 1137 1700"> Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha, an chopail agus claoninsint le fráisáí minice. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí níos minice. Tosaíonn an páiste ag labhairt go hipitéiseach níos minice de réir a chéile ag úsáid clásail le 'dá' (modh coinníollach) i bhfrásáí áirithe. </td> <td data-bbox="1142 1181 1279 1700">–</td> <td data-bbox="1284 1181 1421 1700"> Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach agus forainmneacha réamhfhoclacha (orm, ort, agam, agat, leis, léi etc). Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí i réimse níos leithne. </td> <td data-bbox="1426 1181 1563 1700">–</td> <td data-bbox="1568 1181 1705 1700">–</td> <td data-bbox="1710 1181 1847 1700">–</td> <td data-bbox="1852 1181 1932 1700">–</td> </tr> </tbody> </table>						a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...	Baineann an páiste úsáid as guthaíochtaí aonair mar fhreagra ar spreagthaigh.	Úsáideann an páiste ráite aonfhoclacha agus nascann le guthaíochtaí iad.	Úsáideann an páiste ráite ilfhoclacha agus fráisáí coitianta gearra agus úsáideann abairtí bunúsacha agus <i>éil</i> ag déanamh aithrise ar dhuine nó ag rá rudáí in éineacht le duine.	Úsáideann an páiste abairtí iomlána bunúsacha agus labhraíonn go hinchloiste agus le friotal soiléir mar a oireann dá chéim forbraíochta. Úsáideann an páiste nasc-fhocail le habairtí gearra a cheangal. Críochnaíonn an páiste rann choitianta agus déanann athrá ar rann ghearra.	Úsáideann an páiste abairtí níos faide leis an ord ceart focal den chuid is mó, agus úsáideann bunnascaigh, iolraí agus forainmneacha simplí. Bíonn an séimhiú agus an t-urú le sonrú sa chaint.	Úsáideann an páiste an aimsir chaite, an aimsir láithreach agus an aimsir fháistineach. Féincheartú ar bun. Úsáideann an páiste réimíreanna agus forainmneacha ainmneacha agus cuspóireacha araon mar is ceart.	Úsáideann an páiste aimsirí agus fuaimníonn go soiléir focail ilsiollacha. Úsáideann an páiste réimse aidiachtaí chun mionsaothrú a dhéanamh ar an téacs.	Úsáideann an páiste cáilitheoirí chun mionsaothrú a dhéanamh ar abairtí.	Úsáideann an páiste clásail agus cáilitheoirí chun tacú le freagraí.	Léiríonn an páiste tuiscint ar an tionchar atá ag cineálacha agus faid éagsúla abairtí nuair a bhítear ag éisteacht agus ag labhairt. Úsáideann an páiste gramadach go héifeachtach (mar shampla, forainmneacha colbhneasta agus aidiachtaí, clásail, cáilitheoirí, modhnaitheoirí agus nascfhocail) chun smaointe simplí agus casta a chur in iúl, lena n-áirítear moladh a chur chun cinn, hipitéisiú agus ceapadh teoirice.	Léiríonn an páiste tuiscint nach bhfuil gnásanna struchtúir abairte agus gramadaí chomh daingean sa teanga labhartha (seachas scríofa) agus bíonn siad éagsúil, ag brath ar an lucht éisteachta, ar an gcúis agus ar an teanga a bhíonn á labhairt. Roghnaíonn an páiste an teanga agus na struchtúir is feiliúnaí don fheidhm, don lucht éisteachta agus don teanga a bhíonn á labhairt.	Tréithe Breise – Gaeilge. Cainteoirí dúchais.	–	–	Úsáideann an páiste an aidiacht shealbhach. Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha, an chopail agus claoninsint le fráisáí aitheanta. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí níos minice. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí i bhfrásáí aitheanta.	Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha, an chopail agus claoninsint le fráisáí minice. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí níos minice. Tosaíonn an páiste ag labhairt go hipitéiseach níos minice de réir a chéile ag úsáid clásail le 'dá' (modh coinníollach) i bhfrásáí áirithe.	–	Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach agus forainmneacha réamhfhoclacha (orm, ort, agam, agat, leis, léi etc). Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí i réimse níos leithne.	–	–	–
a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...																												
Baineann an páiste úsáid as guthaíochtaí aonair mar fhreagra ar spreagthaigh.	Úsáideann an páiste ráite aonfhoclacha agus nascann le guthaíochtaí iad.	Úsáideann an páiste ráite ilfhoclacha agus fráisáí coitianta gearra agus úsáideann abairtí bunúsacha agus <i>éil</i> ag déanamh aithrise ar dhuine nó ag rá rudáí in éineacht le duine.	Úsáideann an páiste abairtí iomlána bunúsacha agus labhraíonn go hinchloiste agus le friotal soiléir mar a oireann dá chéim forbraíochta. Úsáideann an páiste nasc-fhocail le habairtí gearra a cheangal. Críochnaíonn an páiste rann choitianta agus déanann athrá ar rann ghearra.	Úsáideann an páiste abairtí níos faide leis an ord ceart focal den chuid is mó, agus úsáideann bunnascaigh, iolraí agus forainmneacha simplí. Bíonn an séimhiú agus an t-urú le sonrú sa chaint.	Úsáideann an páiste an aimsir chaite, an aimsir láithreach agus an aimsir fháistineach. Féincheartú ar bun. Úsáideann an páiste réimíreanna agus forainmneacha ainmneacha agus cuspóireacha araon mar is ceart.	Úsáideann an páiste aimsirí agus fuaimníonn go soiléir focail ilsiollacha. Úsáideann an páiste réimse aidiachtaí chun mionsaothrú a dhéanamh ar an téacs.	Úsáideann an páiste cáilitheoirí chun mionsaothrú a dhéanamh ar abairtí.	Úsáideann an páiste clásail agus cáilitheoirí chun tacú le freagraí.	Léiríonn an páiste tuiscint ar an tionchar atá ag cineálacha agus faid éagsúla abairtí nuair a bhítear ag éisteacht agus ag labhairt. Úsáideann an páiste gramadach go héifeachtach (mar shampla, forainmneacha colbhneasta agus aidiachtaí, clásail, cáilitheoirí, modhnaitheoirí agus nascfhocail) chun smaointe simplí agus casta a chur in iúl, lena n-áirítear moladh a chur chun cinn, hipitéisiú agus ceapadh teoirice.	Léiríonn an páiste tuiscint nach bhfuil gnásanna struchtúir abairte agus gramadaí chomh daingean sa teanga labhartha (seachas scríofa) agus bíonn siad éagsúil, ag brath ar an lucht éisteachta, ar an gcúis agus ar an teanga a bhíonn á labhairt. Roghnaíonn an páiste an teanga agus na struchtúir is feiliúnaí don fheidhm, don lucht éisteachta agus don teanga a bhíonn á labhairt.																												
Tréithe Breise – Gaeilge. Cainteoirí dúchais.	–	–	Úsáideann an páiste an aidiacht shealbhach. Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha, an chopail agus claoninsint le fráisáí aitheanta. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí níos minice. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí i bhfrásáí aitheanta.	Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha, an chopail agus claoninsint le fráisáí minice. Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí níos minice. Tosaíonn an páiste ag labhairt go hipitéiseach níos minice de réir a chéile ag úsáid clásail le 'dá' (modh coinníollach) i bhfrásáí áirithe.	–	Úsáideann an páiste an tuiséal tabharthach agus forainmneacha réamhfhoclacha (orm, ort, agam, agat, leis, léi etc). Úsáideann an páiste an inscne chúí le hainmfhocail agus aidiachtaí i réimse níos leithne.	–	–	–	–																												

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha Trí eispéiris chuí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2 Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4 Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6 Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
Tuisceint	4. Struchtúr abairte agus gramadach Tréithe Breise – Gaeilge. Páistí nach cainteoirí dúchais iad.	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM									
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...
				Úsáideann an páiste an aimsir chaite, an aimsir láithreach agus an aimsir fháistineach in abairtí coitianta. Úsáideann an páiste an tuiseal ginideach i bhfrásaí áirithe. Tosaíonn an páiste ar an aidiacht shealbhadh a úsáid. Tosaíonn an páiste ar an tuiseal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha, agus an chopail a úsáid le frásaí aitheanta. Tosaíonn an páiste ar an inscne chuí le hainmfhocail agus aidiachtaí i bhfrásaí aitheanta.	Úsáideann an páiste an aidiacht shealbhadh. Úsáideann an páiste an tuiseal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha agus an chopail le frásaí aitheanta. Úsáideann an páiste an inscne chuí le hainmfhocail agus aidiachtaí i bhfrásaí aitheanta.	Úsáideann an páiste an aimsir chaite, an aimsir láithreach agus an aimsir fháistineach in abairtí coitianta.	Úsáideann an páiste an tuiseal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha agus an chopail níos minice. Baineann an páiste úsáid níos minice as an inscne chuí i gcás ainmfhocal agus aidiachtaí le chéile.		Úsáideann an páiste an tuiseal tabharthach, forainmneacha réamhfhoclacha agus an chopail i réimse níos leithne. Úsáideann an páiste an inscne chuí le hainmfhocail agus aidiachtaí i réimse níos leithne. Tosaíonn an páiste ar an gclaoinsint a úsáid. Tosaíonn an páiste ag labhairt go hipitéiseach níos minice de réir a chéile ag úsáid clásal le 'dá' (modh coinníollach) i bhfrásaí áirithe.		

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6
		Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann
	5. Stór focal	<p>Úsáid a bhaint as straitéisí éagsúla ar nós gheáitsí an chainteora, tuin chainte, focail atá ar eolas cheana, pictiúr, struchtúr na habairte, sainmhíniú agus cur síos chun tuiscint ar fhocail nua a léiriú agus iad a úsáid, agus i dteangacha éagsúla nuair is cuí.</p> <p>Úsáid a bhaint as stór focal agus frásaí ó bhéal a éiríonn níos sofaisticiúla de réir a chéile, ina measc teanga a bhaineann le téacs agus le topaic agus teanga a bhaineann go sonrath le hábhar ar leith, agus teanga gan chomhthéacs a chur in iúl.</p> <p>Réimse leathan de bheannachtaí, nathanna cainte agus frásaí coitianta a úsáid is tuin agus foghraíocht chúf a úsáid agus iad a úsáid sa chomhthéacs cuí. LO5, S1 +2</p>		<p>Réimse de straitéisí a roghnú agus a chur i bhfeidhm chun réimse leathan d'fhocail agus de fhrásaí a shealbhú ó fhoinsí éagsúla, ar nós litríochta, téacsanna sainbhair agus teangacha eile. LO5, S3</p>	<p>Stór leathan focal, frásaí agus teanga fháthchiallach a roghnú agus a úsáid go criticiúil, i gcás coincheapa agus topaicí teibí, sainiúla agus atá ar eolas, de réir mar a oireann don lucht éisteachta agus don chuspóir. LO5, S4</p>

TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNÁ GACH CÉIM

a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
Aithníonn an páiste spreagthaigh ainmnithe.	Aithníonn an páiste daoine agus rudaí agus úsáideann gothaí cuí chun tagairt do rud, ag nascadh gníomhartha le rudaí.	<p>Úsáideann an páiste focail aonair agus frásaí coitianta agus tuigean forainmneacha agus réamhfhocail choitianta.</p> <p>Tosaíonn an páiste ag cur síos ar thréithe gnáthrudaf agus, le cabhair, úsáideann focail agus frásaí ó scéal agus é á athinsint.</p>	<p>Úsáideann an páiste réimse níos leithne focal aonair agus abairtí gearra simplí.</p> <p>larrann an páiste rudaí agus iarrann go ndéanfaí rud éigin arís nó go n-athrófaí an ghníomhaíocht.</p> <p>Úsáideann focail cheisteacha go cuí, beannaíonn do dhaoine, fágann slán le/ag daoine agus easaontaíonn le daoine.</p> <p>Tuigean an páiste stór focal agus frásaí ó scéalta éagsúla agus ó chuntais fhíriciúla agus úsáideann na focail agus frásaí sin go cuí i gcomhthéacs.</p> <p>Tosaíonn an páiste ag tabhairt faoi deara go bhfuil difríochtaí idir canúintí ó thaobh foclóra agus foghraíochta.</p>	<p>Baineann an páiste ciall as focal nua trí ghothaí agus comhthéacs a úsáid agus baineann ciall ón gcomhthéacs as scéalta a éiríonn níos doimhne de réir a chéile.</p> <p>Úsáideann an páiste focail nó frásaí chun tagairt do mhothúcháin.</p> <p>Úsáideann an páiste focail agus frásaí ó scéalta agus ó chuntais fhíriciúla i gcomhthéacsanna taobh amuigh díobh siúd inar sealbhaíodh i dtosach iad.</p> <p>Úsáideann an páiste abairtí simplacha le struchtúr cuí chun feidhm teanga a chur in iúl.</p>	<p>Úsáideann an páiste focail do rudaí nach bhfacthas riamh agus sealbhaítear focail úra ón gcur síos a dhéanann daoine eile orthu.</p> <p>Úsáideann an páiste teanga faoi leith chun suíomh, am, ionad srl. a chur in iúl agus úsáideann réimse ceistfhocal mar is cuí.</p> <p>Tuigean agus úsáideann an páiste stór focal agus frásaí ó scéalta, ó théacsanna fhíriciúla agus ó thopaic atá bunaithe ar an gcuraclam, stór atá ag méadú.</p> <p>Tosaíonn ar na focail sin a úsáid i gcomhthéacsanna nua.</p> <p>Úsáideann an páiste focail ón gCaighdeán nó ó chanúintí eile ag tagairt do scéalta srl.</p>	<p>Úsáideann an páiste stór focal atá ag dul i méid a shealbháinn sé/ sí ó théacsanna agus miníonn an bhrí atá le focal agus le téarma a bhaineann go sonrath le topaic áirithe.</p> <p>Tagraíonn an páiste d'imeachtaí sa todhchaí agus tosaíonn ag úsáid teanga fháthchiallach.</p> <p>Tosaíonn an páiste ag úsáid aidiachtaí/ dobhriathra níos dúshlánaí chun rudaí a mhíniú níos fearr chomh maith le roinnt cor cainte agus meafar simplí.</p>	<p>Úsáideann an páiste focail chun ciall nach bhfuil chomh coitianta sin a chur in iúl.</p> <p>Cuireann an páiste síos ar rudaí agus a tharla trí úsáid chruthaitheach a bhaint as teanga thuairiscíúil.</p>	<p>Úsáideann an páiste cora cainte agus meafair níos fáthchiallaí agus réimse cónasc dobhriathartha nach bhfuil róchoitianta.</p> <p>Úsáideann an páiste focail níos casta agus nascanna focail sin le coincheapa agus le bríonna níos teibí.</p> <p>Ainmníonn an páiste focail a bhfuil an chiall chéanna leo agus focail a bhfuil a mhalairt céille leo.</p>	<p>Pléann an páiste straitéisí éagsúla chun stór focal nua a aimsiú, a fhoghlaim agus a shealbhú ó réimse foinsí nuair a bhíonn siad ag éisteacht agus ag labhairt.</p> <p>Déanann an páiste anailís ar struchtúr, ar mhíniú, ar fhuaimniú agus ar an mbonús atá le focail ó réimsí éagsúla staidéir agus ó theangacha éagsúla agus pléann é.</p> <p>Úsáideann an páiste stór focal chun éifeacht ar leith a chruthú agus iad i mbun comhrá agus ag labhairt i réimse de sheánraí ó bhéal agus ar réimse de chúiseanna agus de lucht éisteachta; ag aithint ciall litriúil agus neamhlitriúil i bhfocail, agus conas mionchéimeanna de mhíniú a chur trasna trí tuin ghutha, gothaí gnúise, srl.</p>	<p>Tarraingíonn an páiste ar stór focal atá aige/ aici cheana chun focail agus frásaí i dteangacha éagsúla a oibriú amach.</p> <p>Aithníonn agus tuigean an páiste an luach atá le difríochtaí idir teanga shuibhiciúil agus teanga oibhiciúil agus léiríonn an tuiscint seo i gcomhráite agus nuair a bhíonn focail á roghnú le téacsanna i labhartha a chruthú.</p> <p>Aithníonn an páiste teanga a léiríonn réamhchlaonadh, steiréitíopáil nó claontacht agus aird air seo agus iad ag éisteacht agus ag labhairt.</p>

Tuiscint

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)												
Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha			Céim 2: Rang 1 agus Rang 2			Céim 3: Rang 3 agus Rang 4			Céim 4: Rang 5 agus Rang 6	
		Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann			Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann			Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann			Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	
Tuiscint	5. Stór focal	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
	Tréithe Breise – Gaeilge	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
		–	–	–	Úsáideann an páiste sainfhocail/ sainuimhreacha le haghaidh grúpaí daoine ('beirt' etc	Aithníonn an páiste focail atá sa Chaighdeán nach bhfuil sa chanúint – i scéalta/dánta srl.	–	–	–	–	–	–

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
		Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
Tuiscint	6. Léiriú tuisceana	Tuiscint a léiriú trí threoracha a thabhairt agus a leanúint agus insintí, míniúcháin agus cur síos a thuiscint, agus cas a dhéanamh go soiléir; lena n-áirítear tuairimíocht a dhéanamh, hipitéis a thabhairt, údar a thabhairt, idirbheartaíocht a dhéanamh, argóint a dhéanamh agus gearán a dhéanamh. LO6, S1 +2		Tuiscint a léiriú trí éisteacht go gníomhach le comhráite agus le téacsanna i réimse seánraí agus trasna teangacha eile, nuair is cuí, agus na téacsanna sin a thuiscint, a anailísú agus a fhreagairt. LO6, S3							
				Tuiscint a léiriú trí éisteacht go gníomhach le comhráite agus téacsanna i réimse seánraí agus trasna teangacha éagsúla, nuair is cuí, anailís a dhéanamh ar na comhráite agus téacsanna sin agus iad a chur i gcomparáid agus a mheasúnú. LO6, S4							
		Freagairt go cruthaitheach agus go criticiúil den mhéid atá cloiste agus atá taithí acu air. LO6, S3+4									
TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM											
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
	Aithníonn an páiste noda a úsáidtear chun tacú le treoracha agus/nó gnáthaimh.	Aithníonn an páiste a ainm féin agus focail choitianta eile agus freagraíonn dóibh.	Leanann an páiste treoracha aonchéime agus léiríonn tuiscint i gcomhthéacsanna éagsúla trí iarracht a dhéanamh bheith ag déanamh aithrise ar an méid a chonaic agus a chuala sé/sí.	Freagraíonn an páiste gnáthcheisteanna agus leanann treoracha a bhfuil céim amháin nó dhá chéim iontu. Léiríonn an páiste tuiscint ar an ábhar, na carachtair agus an stór focal a bhíonn i scéalta aitheanta, agus ar chuntais fhriciúla agus próisis céim ar chéim.	Éistean an páiste le ficsean agus le neamhfhicsean a éiríonn níos casta de réir a chéile agus tosaíonn ag baint brí as comhthéacs. Tá an páiste in ann treoracha a bhfuil trí chéim iontu a leanúint agus freagra cuí a thabhairt ar fhrásaí a úsáidtear go rialta i dtimpeallacht na scoile.	Cuireann agus freagraíonn an páiste réimse níos leithne ceisteanna agus freagraíonn do threoracha a bhfuil níos mó ná trí chéim iontu.	Cuireann agus freagraíonn an páiste ceisteanna faoina nuacht féin agus eolas atá acu agus tugann míniú níos fearr ar na cúiseanna atá le hiarratais phearsanta.	Déanann an páiste anailís agus machnamh ar thopaic le daoine eile agus aithníonn go mbíonn a lán gnéithe i gceist. Is féidir leis an bpáiste freagairt do shraith treoracha agus iad a thabhairt.	Déanann an páiste anailís ar eolas sula dtugann sé/sí freagra agus ní thugann aird ar eolas nach mbaineann le hábhar.	Éistean an páiste le comhráite agus piosaí éisteachta agus déanann anailís orthu. Cuireann an páiste athleagan, déanann machnamh agus athmhúnlú ar an méid a chloistear; aithníonn an seánra agus aidhm na dtéacsanna, na príomhsmainte agus conas ar cuireadh ord orthu. Úsáideann an páiste a bhfuil cloiste aige/aici chun bonn eolais a chur faoi chruathú a théacsanna féin.	Déanann an páiste comparáid agus measúnú ar chomhráite agus piosaí éisteachta, ag machnamh ar thionchar na teanga, na smaointe, agus na teicnící a úsáidtear. Baineann an páiste ciall as gnéithe atá intuigthe. Úsáideann an páiste gnéithe aeistéitiúla teanga labhartha (mar shampla rímeanna, imeartais focal, uaim, comhshondas, maisíochtaí fuaimne, ceol) ina gcomhráite agus téacsanna féin.
	Tréithe Breise – Gaeilge	–	–	–	–	–	Tuigeann an páiste Gaeilge an bhaile chomh maith le Gaeilge ó chanúintí eile.	Tuigeann an páiste gnéithe de chanúintí éagsúla.	–	–	–

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
7. Iarratais, ceisteanna agus idirghníomhuithe	Riachtanais, tuairimí agus roghanna pearsanta a chur in iúl agus iarratais a dhéanamh go muiníneach. LO7, S1+2	Ceisteanna a chur agus freagraí a thabhairt i nGaeilge agus i mBéarla de réir mar is gá, chun cabhair a lorg, teacht ar eolas agus ar thuiscint, agus chun smaointeoireacht a shoiléiriú agus a leathnú. LO7, S1+2	Ceisteanna oscailte agus dúnta a chur agus a fhreagairt, chun cabhair a lorg, cabhrú le heolas agus tuiscint a fháil, agus chun smaointeoireacht a shoiléiriú agus a leathnú. LO7, S1+2	Riachtanais, tuairimí agus roghanna pearsanta a chur in iúl agus a ndearcadh a mhíniú agus a chosaint. Réimse ceisteanna a chur agus a fhreagairt – idir oscailte, dhúnta, reitriciúil, agus treoircheisteanna – ar réimse cúiseanna, ar nós téacsanna a fhiosú agus a phlé; smaointeoireacht a shoiléiriú agus a leathnú; tuairimí agus dearchtaí a chur i gcomparáid; agallamh a chur; bheith ag tuairimíocht, ag argóint agus ag áitiú. LO7, S3	Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann A roghnú cén bealach agus cén uair le réimse ceisteanna a chur agus a fhreagairt – idir oscailte, dhúnta, reitriciúil, agus treoircheisteanna – agus cúis shoiléir leo. LO7, S4						
Fiosrú agus úsáid	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
	Cuireann an páiste in iúl céard is maith agus nach maith leo, céard atá sé/sí a iarraidh agus céard iad a gcuid riachtanas.	Úsáideann an páiste urlabhra, fuaimneanna agus/nó gothaí chun tosaiochtaí a léiriú, roghanna a dhéanamh agus iarratais a dhéanamh. Taispeánann an páiste go soiléir na rudaí atá uaidh agus díúltaíonn do na rudaí nach bhfuil uaidh. Freagraíonn an páiste gnáthcheist go briathartha agus/nó go neamhbriathartha.	Déanann an páiste roghanna agus iarratais shimplí agus cuireann ceisteanna simplí. Iarrann an páiste rudaí agus imeachtaí go briathartha agus déanann soiléir roghanna dá chuid féin, ag iarraidh go ndéanfaí rud arís, go n-athrófaí rudaí nó go n-athrófaí imeachtaí.	Le tacaíocht, téann an páiste i gcomhairle le duine fásta anaithnid chun eolas a thabhairt nó a lorg nó chun eachtra a thabhairt chun cuimhne. Cuireann agus freagraíonn an páiste gnáthcheisteanna.	Cuireann an páiste ceisteanna chun smaointe nó gníomhartha daoine eile a shoiléiriú, agus chun eolas nua agus cabhair a fháil. Úsáideann an páiste abairtí iomlána chun riachtanais phearsanta a chur in iúl agus cuireann agus freagraíonn ceisteanna tuairimeacha agus baineann tátail astu dá bharr.	Úsáideann an páiste teanga go muiníneach chun tagairt dá gcuid smaointe féin agus do smaointe duine eile. Úsáideann an páiste ceisteanna oscailte agus dúnta agus luann cúiseanna le hiarratais phearsanta.	Cuireann agus freagraíonn an páiste ceisteanna faoina nuacht féin agus eolas atá acu agus tugann míniú níos fearr ar na cúiseanna atá le hiarratais phearsanta.	Míniú an páiste a chuid freagraí.	Ceistíonn an páiste eolas nua a chuirtear i láthair agus cosnaíonn a seasamh agus déanann cás ar son riachtanas nó achainí phearsanta.	Déanann an páiste anailís ar riachtanais, tuairimí agus roghanna pearsanta agus cuireann in iúl go soiléir iad. San am céanna, tá sé/sí sásta éisteacht le dearchtaí eile, dearchtaí atá ag cultúir eile san áireamh. Scrúdaíonn agus pléann an páiste cineálacha éagsúla ceisteanna; aithníonn go gcuirtear ceisteanna ar réimse sílte agus cuireann a gceistiú féin in oiriúint dá gcúis féin.	Déanann an páiste machnamh ar a riachtanais, tuairimí agus roghanna agus réamhchlaonta pearsanta ag measúnú agus ag coigeartú a ndearcaidh mág gá. Déanann an páiste anailís agus léirmhíniú ar a cheisteanna féin agus ar cheisteanna daoine eile, chun bonn eolais a chur faoi thuilleadh ceisteanna agus freagairtí. Múnláíonn an páiste ceisteanna go héifeachtach agus cuireann iad ag an am cuí, chun cúis shoiléir a bhaint amach.
Tréithe Breise – Gaeilge	–	–	–	Úsáideann an páiste an fhoirm cheart den bhriathar sa fhreagra Gaeilge.	–	–	Míniú an páiste a chuid freagraí agus tugann údar leo.	–	–	–	

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6					
			Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann				
Fiosrú agus úsáid	8. Catagóiriú	Réimse daoine, rudaí, imeachtaí, eispéireas agus coincheapa níos casta a ainmniú, iad a chatagóiriú agus eolas níos doimhne ar an ábhar agus níos mó tuiscena ina leith a léiriú, le tacaíocht de réir mar is gá. LO8, S1+2			Catagóiriú a mhíniú agus a chosaint trasna an churaclaim agus tuiscint a léiriú ar an tslí a mbíonn catagóirí ag síorathrú agus iad éagsúil lena chéile. LO8, S3+4					
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM									
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...
Cíorann an páiste rogha nithe ar grúpa iad.	Díríonn an páiste aird ar bhréagáin agus ar ghnáthrudaf aitheanta.	Tugann an páiste ainm ar bhréagáin agus ar ghnáthrudaf aitheanta.	Rangalonn an páiste rudaí aitheanta sa timpeallacht.	Déanann an páiste catagóiriú ar réimse rudaí.	Tugann an páiste cúiseanna le ballraíocht ruda i gcatagóir áirithe.	Tugann an páiste cúiseanna le rud amháin a bheith i gcatagóir áirithe agus rud eile gan a bheith sa chatagóir sin.	Cuireann an páiste síos ar; agus déanann catagóiriú ar; rudaí agus imeachtaí nach bhfuil aon chur amach aige/aici orthu agus é/í ag úsáid teanga a oireann don topaic chun an catagóiriú a mhíniú.	Cuireann an páiste síos ar; agus déanann catagóiriú ar; rudaí, imeachtaí agus taithí nach bhfuil cur amach aige/aici orthu, míníonn an bhrí atá leo agus léiríonn eolas ar thopaic nó ar ábhar nach bhfuil taithí aige/aici air.	Déanann an páiste anailís ar conas agus cad chuige a gcruthaítear catagóirí agus tugann míniú air. Úsáideann an páiste catagóirí trasna an churaclaim (mar shampla, maidir le stór focal agus coincheapa matamaitice) chun a smaointeoireacht a eagrú agus chun cosúlachtaí agus difríochtaí a aithint agus a chur in iúl.	Athchruthaíonn an páiste catagóirí ag brath ar eolas nua, ag déanamh meastóireacht ar agus ag cosaint a gcatagóirí nua. Déanann an páiste measúnú ar bhuntáistí agus mibhuntáistí úsáid catagóirí lena smaointeoireacht a eagrú.

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
		Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
	9. Athinsint agus mionléiriú	Scéalta shamhlaíocha agus insintí pearsanta a éiríonn níos casta a insint agus a athinsint san ord ceart do lucht éisteachta a aithníonn siad agus nach n-aithníonn siad agus aimsirí agus stór focal ó bhéal a úsáid go cui. LO9, S1+2			Insintí a chruthú agus scéalta agus eachtraí a athinsint – idir fhíor agus samhailteach – do luchtanna éisteachta éagsúla, ag úsáid teanga shamhlaíoch agus mheafarach, ag tabhairt míniú breise nuair is cui. LO9, S3+4						
TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CIINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM											
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
	Glacann an páiste páirt i ngníomhaíochtaí seanchais.	Le cabhair, úsáideann an páiste guth, fuaim gothaí agus frapaí chun dul i bpáirt leis an duine fásta ag canadh amhrán, ag aithris rann, ag athinsint scéalta, ag tabhairt cuntas, ag cur tús le comhráite agus ag cur rudaí agus nuachta i láthair.	Le cabhair, roinneann an páiste scéal, gníomhaíocht nó imeacht pearsanta aithnídiúil, ag úsáid focail aonair nó a lán focal.	Malartaíonn eolas ar eispéireas i bpáirt. Le cabhair, aithníonn an páiste príomh-charachtair agus cuireann na príomhphointí i scéal in ord. Cuireann an páiste scéal le chéile bunaithe ar thaithí agus, le tacaíocht, insíonn ó bhéal do ghrúpa é. Tugann an páiste cuntas óna thaithí féin agus cuireann suas le trí príomhheachtra in ord.	Athinsíonn an páiste príomhphointí eachtra aonair nó comhrá do lucht éisteachta a bpiaraí ag úsáid struchtúr soiléir. Cumann an páiste scéal gearr ina sainíonn sé/ sí príomh-charachtair agus príomhimeachtaí agus insíonn sé/ sí príomhphointí a chuid nuachta féin. Athinsíonn an páiste scéal aitheanta ag cur príomhimeachtaí in ord. Míníonn an páiste cuntas fíriciúil óna thaithí féin do ghrúpa, cuireann topaic i láthair, leagann amach próisis agus cuireann síos orthu.	Cuireann an páiste imeachtaí a nuachta féin san ord ceart agus freagraíonn ceisteanna fúithi. Ainmníonn an páiste fadhb, cuireann síos uirthi, tugann na príomhshonraí agus tugann réitigh a d'fhéadfadh bheith ar an bhfadhb. Athinsíonn an páiste réimse níos leithne imeachtaí san am atá thart, san am i láthair agus sa todhchaí agus tuarann torthaí.	Úsáideann an páiste níos mó plotaí scéil. Athinsíonn an páiste scéalta, ag míniú eachtraí agus torthaí, ag cur síos ar charachtair agus ag aithint fadhbanna agus ag tuar réiteach. Tosaíonn an páiste ag cur imeachtaí in ord ag dul siar agus chun cinn. Cuireann an páiste síos ar nuacht agus ar imeachtaí, ag tabhairt tuilleadh mionsonraí chun go dtuigfeadh an t-éisteoir níos fearr.	Léiríonn an páiste struchtúr soiléir i bplotaí scéil ina bhfuil tús, fadhb, pleán agus réiteach. Úsáideann an páiste tagairtí siar agus chun cinn chun tuilleadh sonraí a thabhairt ar phointí atá déanta.	Ceapann an páiste scéalta fada, a bhfuil go leor sonraí iontu, ar choincheapa agus ar imeachtaí éagsúla. Athinsíonn an páiste scéalta agus éilí ag úsáid theanga ar téacs: luann an teideal, ainmníonn agus cuireann síos ar charachtair, cuireann eachtraí in ord, míníonn eachtraí agus torthaí, déanann cur síos ar fhadhbanna agus molann réitigh, tuarann torthaí agus aithníonn agus pléann an ceacht atá le baint as an scéal.	Cruthaíonn an páiste scéalta suimiúla ó bhéal, ag úsáid teanga shamhlaíoch, mheafarach. Tugann an páiste tuilleadh sonraí, ag úsáid teanga chuí, seicheamhú, réim, tuin chainte, luas, gothaí, comharthaíocht choirp agus íomhánna. Breathnaíonn agus éistean an páiste go haireach chun scéalta agus eachtraí casta a athinsint, chun go mbeadh an lucht éisteachta ag cur spéise iontu agus ag baint eolais astu.	Pléann an páiste a stíl scéalaíochta ó bhéal agus stíl daoine eile agus déanann machnamh orthu, ag aithint thionchar an chultúir agus na féiniúlachta ar an nós scéalaíochta. Déanann an páiste anailís ar scéalta agus ar eachtraí, bailíonn iad agus athinsíonn go spontáineach iad, á leasú agus/nó ag tabhairt tuilleadh sonraí ar chúis ar leith.

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann																																		
Fiosrú agus úsáid	10. Teanga a úsáid go spráúil agus go cruthaitheach	Éisteacht agus freagairt le gnéithe aeistéitiúla agus cruthaitheacha teanga agus teanga a úsáid go spráúil agus go cruthaitheach, agus trasna teangacha éagsúla nuair is cuí. LO10, S1+2		Éisteacht le gnéithe aeistéitiúla, cruthaitheacha na teanga, iad a aithint, agus freagairt dóibh ag leibhéal fuaimne, focail, abairte agus téacs agus an teanga a láimhseáil go cruthaitheach. Teanga a úsáid go spráúil agus go cruthaitheach ina gcomhrá agus a dtéacsanna féin agus trasna teangacha éagsúla nuair is cuí. LO10, S3+4																																			
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM																																						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">a</th> <th style="width: 10%;">b</th> <th style="width: 10%;">c</th> <th style="width: 10%;">d</th> <th style="width: 10%;">e</th> <th style="width: 10%;">f</th> <th style="width: 10%;">g</th> <th style="width: 10%;">h</th> <th style="width: 10%;">i</th> <th style="width: 10%;">j</th> <th style="width: 10%;">k</th> </tr> <tr> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Éisteacht an pháiste le rann agus le hamhráin a bhfuil taithí acu orthu agus tugann aird orthu.</td> <td>Éisteacht an pháiste le rann agus le hamhráin aitheanta agus tugann aird orthu.</td> <td>Éisteacht an pháiste le rann, le hamhráin agus le cluichí teanga agus glacann páirt iontu.</td> <td>Freagraíonn an pháiste d'fhilocht, rann agus amhráin trí ghothaí, gníomh agus frapaí. Déanann an pháiste idirdhealú idir focail gan bhrí agus fíorfhocail agus baineann spraoi astu. Úsáideann an pháiste teanga i súgradh bréagach chun cnámha scéil simplí samhailteacha a chruthú le piaraí agus le daoine fásta</td> <td>Úsáideann an pháiste teanga go spráúil agus go cruthaitheach, ag soláthar deirí difriúla do rann agus an rím á coimeád slán acu. Úsáideann an pháiste teanga ó thaithí agus ó théacsanna i súgradh bréagach chun ócáidí samhailteacha mionsaothraithe a chruthú.</td> <td>Úsáideann an pháiste stór focal atá ag fás agus úsáideann é sin go samhlaíoch i dtéacsanna ó bhéal.</td> <td>Úsáideann an pháiste roinnt sainfhocal agus sainfhrásaí chun smaoinemh a roinnt ar bhealach faoi leith, ag tarraingt ar réimse eispéireas agus téacsanna.</td> <td>Úsáideann an pháiste teanga chruithaitheach nó shamhailteach le haghaidh brí nó mothúcháin ar leith, ag tarraingt ar réimse eispéireas agus téacsanna. Tosaíonn an pháiste ag úsáid teanga fháthchiallach chun mionsonraí a chur isteach.</td> <td>Úsáideann an pháiste stór focal éagsúil ó fhoinsí éagsúla chun smaointe a leathnú agus níos mó mionsonraí agus éifeachta a chur leo.</td> <td>Úsáideann an pháiste teanga fháthchiallach ionas go mbeadh tionchar ar leith ag téacs ó bhéal ar éisteacht.</td> <td>Aithníonn an pháiste gnéithe aeistéitiúla de chluasteanga agus teanga mheafarach agus bíonn ag súgradh leo (mar shampla rabhlóga, rímeanna, imeartaí focal, uaim, comhshondas, onamataipé, ceol agus amhráin, maisíochtaí fuaimne, samhlaíochtaí, meafair) ar son pléisiúir, spéise agus chun a gcomhráite agus téacsanna féin a shabhrú.</td> <td>Fiosraíonn an pháiste gnéithe aeistéitiúla agus cruthaitheacha de theanga, ag ceapadh fuaimneanna, focal agus téacsanna nua.</td> </tr> </tbody> </table>						a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Éisteacht an pháiste le rann agus le hamhráin a bhfuil taithí acu orthu agus tugann aird orthu.	Éisteacht an pháiste le rann agus le hamhráin aitheanta agus tugann aird orthu.	Éisteacht an pháiste le rann, le hamhráin agus le cluichí teanga agus glacann páirt iontu.	Freagraíonn an pháiste d'fhilocht, rann agus amhráin trí ghothaí, gníomh agus frapaí. Déanann an pháiste idirdhealú idir focail gan bhrí agus fíorfhocail agus baineann spraoi astu. Úsáideann an pháiste teanga i súgradh bréagach chun cnámha scéil simplí samhailteacha a chruthú le piaraí agus le daoine fásta	Úsáideann an pháiste teanga go spráúil agus go cruthaitheach, ag soláthar deirí difriúla do rann agus an rím á coimeád slán acu. Úsáideann an pháiste teanga ó thaithí agus ó théacsanna i súgradh bréagach chun ócáidí samhailteacha mionsaothraithe a chruthú.	Úsáideann an pháiste stór focal atá ag fás agus úsáideann é sin go samhlaíoch i dtéacsanna ó bhéal.	Úsáideann an pháiste roinnt sainfhocal agus sainfhrásaí chun smaoinemh a roinnt ar bhealach faoi leith, ag tarraingt ar réimse eispéireas agus téacsanna.	Úsáideann an pháiste teanga chruithaitheach nó shamhailteach le haghaidh brí nó mothúcháin ar leith, ag tarraingt ar réimse eispéireas agus téacsanna. Tosaíonn an pháiste ag úsáid teanga fháthchiallach chun mionsonraí a chur isteach.	Úsáideann an pháiste stór focal éagsúil ó fhoinsí éagsúla chun smaointe a leathnú agus níos mó mionsonraí agus éifeachta a chur leo.	Úsáideann an pháiste teanga fháthchiallach ionas go mbeadh tionchar ar leith ag téacs ó bhéal ar éisteacht.	Aithníonn an pháiste gnéithe aeistéitiúla de chluasteanga agus teanga mheafarach agus bíonn ag súgradh leo (mar shampla rabhlóga, rímeanna, imeartaí focal, uaim, comhshondas, onamataipé, ceol agus amhráin, maisíochtaí fuaimne, samhlaíochtaí, meafair) ar son pléisiúir, spéise agus chun a gcomhráite agus téacsanna féin a shabhrú.	Fiosraíonn an pháiste gnéithe aeistéitiúla agus cruthaitheacha de theanga, ag ceapadh fuaimneanna, focal agus téacsanna nua.
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k																													
Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...																													
Éisteacht an pháiste le rann agus le hamhráin a bhfuil taithí acu orthu agus tugann aird orthu.	Éisteacht an pháiste le rann agus le hamhráin aitheanta agus tugann aird orthu.	Éisteacht an pháiste le rann, le hamhráin agus le cluichí teanga agus glacann páirt iontu.	Freagraíonn an pháiste d'fhilocht, rann agus amhráin trí ghothaí, gníomh agus frapaí. Déanann an pháiste idirdhealú idir focail gan bhrí agus fíorfhocail agus baineann spraoi astu. Úsáideann an pháiste teanga i súgradh bréagach chun cnámha scéil simplí samhailteacha a chruthú le piaraí agus le daoine fásta	Úsáideann an pháiste teanga go spráúil agus go cruthaitheach, ag soláthar deirí difriúla do rann agus an rím á coimeád slán acu. Úsáideann an pháiste teanga ó thaithí agus ó théacsanna i súgradh bréagach chun ócáidí samhailteacha mionsaothraithe a chruthú.	Úsáideann an pháiste stór focal atá ag fás agus úsáideann é sin go samhlaíoch i dtéacsanna ó bhéal.	Úsáideann an pháiste roinnt sainfhocal agus sainfhrásaí chun smaoinemh a roinnt ar bhealach faoi leith, ag tarraingt ar réimse eispéireas agus téacsanna.	Úsáideann an pháiste teanga chruithaitheach nó shamhailteach le haghaidh brí nó mothúcháin ar leith, ag tarraingt ar réimse eispéireas agus téacsanna. Tosaíonn an pháiste ag úsáid teanga fháthchiallach chun mionsonraí a chur isteach.	Úsáideann an pháiste stór focal éagsúil ó fhoinsí éagsúla chun smaointe a leathnú agus níos mó mionsonraí agus éifeachta a chur leo.	Úsáideann an pháiste teanga fháthchiallach ionas go mbeadh tionchar ar leith ag téacs ó bhéal ar éisteacht.	Aithníonn an pháiste gnéithe aeistéitiúla de chluasteanga agus teanga mheafarach agus bíonn ag súgradh leo (mar shampla rabhlóga, rímeanna, imeartaí focal, uaim, comhshondas, onamataipé, ceol agus amhráin, maisíochtaí fuaimne, samhlaíochtaí, meafair) ar son pléisiúir, spéise agus chun a gcomhráite agus téacsanna féin a shabhrú.	Fiosraíonn an pháiste gnéithe aeistéitiúla agus cruthaitheacha de theanga, ag ceapadh fuaimneanna, focal agus téacsanna nua.																												

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
		Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
	I l. Eolas, míniú agus údar a thabhairt	Pointí eolais a sholáthar agus a mhíniú, agus údar a thabhairt leo do lucht éisteachta a aithníonn siad agus nach n-aithníonn siad, ag úsáid teanga shainiúil an ábhair, le tacaíocht de réir mar is gá. LOI I, S1+2			Eolas a analísíú agus a roghnú le smaointe agus tuairimí a chur in iúl ar réimse cúiseanna, ar nós eolas a thabhairt, díospóireachta, míniú, cosanta agus áitiú ar dhaoine. LOI I, S3+4						
Fiosrú agus úsáid	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
	a Gníomh an pháiste... Cuireann an páiste in iúl go leanúnach céard is maith agus nach maith leo, céard atá sé/ sí a iarraidh agus céard iad a gcuid riachtanas.	b Gníomh an pháiste... Roghnaíonn an páiste rudaí tagartha chun tuiscint a léiriú agus chun brí a roinnt, agus cuireann leis an mbrí trí nasc a dhéanamh le rudaí tagartha.	c Gníomh an pháiste... Insíonn an páiste a bhfuil ar siúl aige/ aici agus ainmníonn agus cuireann síos ar dhaoine, ar bhréagáin agus ar ghníomhaíochtaí a bhfuil cur amach aige/aici orthu.	d Gníomh an pháiste... Tugann an páiste cur síos nó míniú ar rud nó ar dhuine atá le feiceáil. Agus <i>é/í</i> ag athinsint scéil atá cloiste aige/ aici cheana le tacaíocht ó dhuine fásta, úsáideann an páiste teanga nach mbaineann leis an gcomhthéacs reatha chun míniú a thabhairt, cur síos ar fhadhbanna agus bealaí chun na fadhbanna sin a réiteach a mholadh.	e Gníomh an pháiste... Ainmníonn an páiste rudaí, daoine, imeachtaí, coincheapa agus ábhair aitheanta, míníonn iad, cuireann síos orthu agus tugann príomhphointí nó príomh-fheidhmeanna. Úsáideann an páiste teanga a oireann don topaic chun míniú a thabhairt ar an gcaoi le súgradh a dhéanamh, tógáil, próiseas a sheoladh, cluiche a imirt nó súgradh le bréagán a oibriú. Tugann an páiste míniúcháin agus údair ghearra lena chuid tuairimí nó freagraí ina léirítear a indibhidiúlacht agus a ghuth.	f Gníomh an pháiste... Míníonn an páiste ábhar nó imeacht stairiúil, ag léiriú an phríomh-smoinimh agus smaointe na dtríú páirtithe. Taispeánann an páiste níos mó neamhspleáchais agus iad ag cur topaicí i láthair an ranga, ag úsáid modh cúí agus teanga atá sainiúil don topaic.	g Gníomh an pháiste... Cuireann an páiste a chuid smaointe in iúl agus déanann machnamh orthu agus ar smaointe tríú páirtithe. Tugann an páiste míniú ar ábhar a léiríonn an príomh-smaoineamh, déanann léirmhíniú ar eolas agus baineann tatal as. Ainmníonn an páiste fadhb, cuireann síos uirthi, tugann míniú níos fearr uirthi agus cuireann réiteach ar fáil.	h Gníomh an pháiste... Déanann an páiste léirmhíniú ar fhaisnéis nua, baineann tatal aisti agus ceanglaíonn faisnéis le taithí atá aige/aici cheana féin.	i Gníomh an pháiste... Úsáideann an páiste teanga a oireann don topaic chun míniú a thabhairt agus cur síos soiléir a dhéanamh, ag cur na bpríomh-imeachtaí in ord agus ag úsáid tagairtí siar is chun cinn le haghaidh soiléirithe. Tugann an páiste roinnt torthaí tuartha agus míníonn gach ceann acu.	j Gníomh an pháiste... Éisteann an páiste le teanga agus eolas, déanann anailís orthu agus roghnaíonn iad le dearcadh ar ábhar a chur in iúl. Cosnaíonn an páiste a dhearcadh agus tuairimí bunaithe ar fhianaise agus ar thaithí phearsanta.	k Gníomh an pháiste... Éisteann an páiste le moltaí éagsúla faoi ábhair chasta, léirmhíniú iad agus déanann machnamh orthu. Measúnaíonn an páiste a thuairimí, déanann athbhreithniú orthu agus athdhearbhaíonn iad de réir mar is cú.

Torthaí Foghlama don Teanga Ó Bhéal (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
			Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann					
Fiosrú agus úsáid	12. Cur síos, tuar agus machnamh	Cur síos a dhéanamh ar ghníomhartha, imeachtaí agus próisis a bhaineann le fíor-chomhthéacsanna agus le comhthéacsanna samhlaíocha, iad a thuar agus machnamh a dhéanamh orthu. LO12, S1+2			Cur síos a dhéanamh ar ghníomhartha, eachtraí, próisis, mothúcháin agus eispéiris a bhaineann le réimse leathan d'fhíor-choincheapa, agus coincheapa samhlaíocha, iad a thuar, agus machnamh agus measúnú a dhéanamh orthu. LO12, S3+4						
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...
	Aithníonn an páiste é nuair atá gníomh/imeacht ag tosú agus/nó ag críochnú.	Roghnaíonn an páiste rudaí tagartha chun gníomhaíochtaí atá críochnaithe a chur in iúl, cuireann in iúl céard é an chéad rud eile ba mhaith leis a dhéanamh agus cé na hábhair a bheidh ag teastáil.	Insíonn an páiste a bhfuil ar bun aige agus ainmníonn agus cuireann síos ar dhaoine aitheanta. Tugann an páiste chun cuimhne/ cuireann sé/sí síos do dhaoine eile sa ghrúpa ar rud éigin a rinne sé/sí sa rang.	Aithníonn an páiste fadhb agus tosaíonn ag úsáid teanga chun a chuid smaointe féin a chur in iúl agus chun feasacht ar smaointe daoine eile a léiriú.	Agus scéal aitheanta á insint acu, déanann an páiste léirmhíniú ar iompraíocht agus déanann tuairimíocht faoi ábhair spreagtha na gcarachtar.	Úsáideann an páiste teanga go muiníneach chun tagairt dá smaointe féin agus do smaointe tríú páirtithe. Tugann an páiste cur síos agus míniú ar phríomhphointí gníomhartha agus eachtraí fíora agus samhailteacha.	Déanann an páiste plé agus machnamh ar ghníomhartha agus eachtraí fíora agus tugann míniú níos fearr ar thorthaí tuartha féideartha.	Míníonn an páiste fadhbanna agus réitigh agus tugann cúiseanna le torthaí tuartha.	Déanann an páiste machnamh ar a nuacht féin agus tuarann imeachtaí atá le teacht ón bhfianaise a chuireann imeachtaí san am atá thart ar fáil. Tugann an páiste roinnt torthaí tuartha agus míníonn gach ceann acu.	Pléann an páiste a mhothúcháin, eispéiris agus gníomhartha féin agus mothúcháin, eispéiris agus gníomhartha daoine eile go comhbhách, mar is cuí. Cuireann an páiste síos ar thorthaí féideartha, idir réaltaí agus samhlaíoch, eispéiris agus imeachtaí, agus tuarann iad.	Déanann an páiste machnamh agus measúnú ar a mhothúcháin, eispéiris agus gníomhartha féin agus ar mhothúcháin, eispéiris agus gníomhartha daoine eile, idir fhíor agus samhlaíoch.
	Tréithe Breise – Gaeilge	–	–	–	–	–	–	–	An aimsir fháistineach agus an modh coinníollach a úsáid sa tuar.	–	–

Progression Milestones – Oral language (L2)

a	The child attends to stimuli and accepts the presence of and interaction with another. He/she responds with movement, facial expressions and vocalisations in some cases. The child is reliant on cues and another person to scaffold their communication with others and to interpret and share their meaning.
b	The child gestures to and shares attention of an object with another person. He/she exchanges smiles, vocalises and, in some cases, uses single words to respond. The child relies on the other person to interpret and share their meaning.
c	The child understands familiar words and basic phrases used to describe himself/herself and his/her immediate surroundings. He/she uses single words, phrases and/or simple sentences, sometimes with gestures, to initiate conversation, to make requests, to talk about familiar people and objects, and to express themselves and interact with others. The 'other person' continues to play a key role in interpreting and sharing meaning.
d	The child refers to familiar objects and events, and shared experiences. He/she uses language from home and their surroundings to communicate for a variety of purposes. The child uses non-verbal cues to help understand spoken language and when sharing meaning with others. The child uses simple social conventions when interacting. He/she responds showing some appreciation of the communication partner's needs. The child begins to see a conversation as an exchange of knowledge and information with another person. He/she can readily follow one-step instructions.
e	The child uses language to communicate their thoughts, feelings and ideas, and to ask questions. He/she has conversations about things that interest them, personal experiences, topics familiar to them and increasingly unfamiliar. The child engages others in conversation, asking questions and exchanging information. He/she begins to reflect on experience and to explain problems and consider solutions for age-appropriate topics. He/she begins to understand that the audience influences how we communicate. He/she can follow one-three step instructions.
f	The child begins to use decontextualized language, such as topic-specific language acquired through texts and through interactions with others. He/she recalls unshared experiences, sequences and events for a listener. The child is more aware of audience and uses language differently depending on the listener. He/she speaks with a wider range of oral vocabulary and detail, uses context to help understand new words and responds to lengthy instructions. The child reflects on experience, gives explanations, considers problems and suggests solutions.
g	The child takes part in a wider range of conversations and is more comfortable in conversing with unfamiliar people. He/she elaborates on their responses, reflects on and takes account of the thoughts and feelings of others. The child uses tone, gestures and context to understand new words and phrases. He/she develops topics of conversation, elaborates with more detail, uses some topic-specific oral vocabulary and responds to complex instructions.
h	The child informs, describes and elaborates using increasingly complex language suited to the topic. He/she can provide increasingly sophisticated and precise explanations and justifications in and for their responses. The child selects particular language and style in response to the particular audience. He/she uses figurative and descriptive language to provide more detail when communicating. The child can identify key points and relevant details in texts.
i	The child gives explanations, descriptions and information on more complex and less frequently encountered concepts and situations. He/she considers and works with large bodies of information and multiple ideas and provides, justifies and defends their responses. The child chooses oral vocabulary for a specific purpose and effect. He/she uses more abstract language, including figurative idioms and metaphors.
j	The child demonstrates an increasing awareness of personal interests and the ability to create and choose texts based on these interests and for specific purposes. He/she can reflect on and identify their strengths as listeners and speakers and identify areas for improvement. The child analyses, describes and predicts possible outcomes based on real and imaginary experiences and events, displaying increasing use of aesthetic, imaginative and figurative language. He/she uses various strategies to acquire new vocabulary and to use vocabulary to create a particular effect. The child uses a variety of speaking strategies and adapts them to suit the purpose and the audience.
k	The child demonstrates an ability to evaluate the choices he/she makes while selecting texts for a particular interest, preference or specific purpose. He/she demonstrates an increasingly developed understanding of appropriate speaking behaviour in a variety of situations. He/she critically selects, justifies and evaluates relevant and appropriate language for increasingly complex concepts and ideas. He/she evaluates the effectiveness of the strategies they use for listening and speaking and identifies areas to improve in their oral communication skills. He/she explains their interpretations of texts of increasing complexity.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to							
Communicating	1. Engagement, listening and attention	Show interest in, demonstrate joint attention and actively listen and attend for enjoyment and for a particular purpose, and in other languages where appropriate. TF1 , C1+2		Recognise themselves as listeners and speakers, engaging purposefully and empathetically with others. Express their individuality through their knowledge and use of various languages. Actively listen and extract meaning and enjoyment from conversations and texts in a range of genres and where possible, in various languages. TF1 , C3	Actively listen and attend for extended periods of time, to include other languages where appropriate, listening for more detail and nuanced meanings. Evaluate how the purpose, situation and audience/listener influence the speaker's register, dialect and accent. TF1 , C4							
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		attends to stimuli in the environment. tracks movements of stimuli.	engages with stimuli. keeps eye gaze and tracks adult's gaze to participate in activities requiring joint attention. imitates actions and sounds.	attends for longer to interesting or familiar stimuli including: actions, gestures, tone of voice, conversations and stories read aloud, and joins in with rhymes, songs and games.	takes part in conversation using appropriate eye-contact while attending to body language, gestures and tone of voice and uses these cues with context to understand new words/phrases. listens to factual accounts.	listens to new information on an unshared experience including fiction and non-fiction of increasing complexity. listens to an adult modelling a new language where many words may be unknown.	listens to definitions and descriptions using tone, gestures and a few understood words to interpret main messages. attends to textually presented information (books, audio etc.).	attends to verbal and non-verbal communication in a variety of contexts and listens to unfamiliar people speaking and modelling new words/phrases attending to the correct pronunciation of same.	gains insight from listening to new information on a wide range of subjects.	listens to information being presented from both sides of an argument.	listens carefully to others, interjecting with questions, insights and opinions when appropriate. further develops their listening skills by engaging with oral texts. listens for and discusses the impact of culture, identity, situation, purpose and audience/listener on how people communicate.	embraces and evaluates own and others' individual style of listening and speaking.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to					
Communicating	2. Motivation and choice	Choose, listen to, respond to and create texts in a range of genres, and in other languages where appropriate, across the curriculum for pleasure and interest. TF2 , C1 +2		Choose, listen to, critically respond to and create texts in a range of genres and in other languages where appropriate, across the curriculum for pleasure, interest and specific purposes. TF2 , C3 + C4						
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES									
	a The child... responds to text(s) using facial expressions, vocalisations, movements and/or gestures.	b The child... demonstrates interest in and/or enjoyment from texts using facial expressions, vocalisations and gestures.	c The child... listens to texts and takes part in conversations with others on topics of interest and personal choice using multi-word utterances and basic sentences.	d The child... initiates a conversation with others and chooses texts to listen to for enjoyment and based on personal interests.	e The child... identifies a purpose for listening based on personal interests and sets personal goals for listening, with support e.g. to gain information on a topic of interest.	f The child... chooses to join in or take part in a conversation based on personal interests, in pairs or in groups. listens to chosen texts for enjoyment and interest and expresses preferences.	g The child... identifies a variety of purposes for creating texts, listening to texts and for engaging in conversations based on personal interests.	h The child... initiates and sustains conversations on topics of personal interest. chooses, listens to and creates texts for a specific purpose.	i The child... creates, chooses and engages with texts for specific purposes and evaluates these texts with a purpose in mind.	j The child... creates and chooses texts, based on own interests and for specific purposes. identifies aural/oral texts which will extend vocabulary, knowledge and interests.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes							
3. Social conventions and awareness of others		<p>Through appropriately playful learning experiences, children should be able to</p> <p>Recognise that language style changes with different relationships and audiences.</p> <p>Show understanding of the listener's needs while, with support, initiating, sustaining and engaging in conversations on personal and curriculum-based topics and responding verbally and non-verbally. TF3, C1</p> <p>Use language with confidence to work collaboratively with others and share outcomes with familiar and unfamiliar audiences. TF3, C1+2</p>	<p>Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to</p> <p>Use language appropriately in order to initiate, sustain and engage in conversations on personal and curriculum-based topics and use a language style and tone suited to the audience. TF3, C2</p>	<p>Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to</p> <p>Use language flexibly and with empathy while initiating, sustaining and engaging in conversations on personal and curriculum-based topics.</p> <p>Adapt language style such as tone, pace, choice of vocabulary, gestures, facial expressions and body language for a range of audiences whilst communicating orally in a range of genres. TF3, C3</p>	<p>Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to</p> <p>Explore how culture and identity can influence how people communicate with others, verbally and non-verbally.</p> <p>Listen and speak with increasing confidence, independence and skill in order to work collaboratively with others and to share feedback, ideas, decisions and outcomes in a range of contexts with familiar and unfamiliar audiences. TF3, C4</p>							
		PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
Communicating		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		tolerates and acknowledges the presence of another.	responds to and seeks adult attention.	takes part in imitative and turn-taking games, rhymes and songs.	shares personal anecdotes and responds to conversation on an unshared experience.	initiates conversations on an unshared experience.	uses appropriate turn-taking, eye contact and body language to contribute to and extend a topic, to build a coherent story or factual account.	adds increased detail for benefit of the listener and uses gestures, expressions and signs where appropriate.	provides enough detail to help the listener understand the context.	presents relevant ideas, organised coherently and omits unnecessary detail.	adapts style of listening and speaking to a variety of situations and genres, using social conventions effectively.	adapts style of listening and speaking to respond empathetically, as necessary, to a variety of audiences/listeners for a range of purposes.
		accepts an interaction with another.	recognises, responds to and says own name.	speaks audibly and coherently at appropriate volume, interacting over a short number of turns with individuals and beginning to communicate readily with others in class.	greeted and responds appropriately to greetings and discussion topics showing some appreciation of listener's needs.	responds to questions but omits some information and begins to make indirect requests.	converses on thoughts and feelings of others and takes part in conversation with an unfamiliar adult adopting appropriate language, style and tone.	works as part of a group, establishing each person's role and adapting to it.	makes polite indirect requests and uses a range of formal and informal terms of address.	recognises and responds to cultural and individual differences in how people communicate.	works interdependently within the group, recognises constructive feedback, responds critically and creatively when discussing the project or task and when adapting and developing it to present to an audience/listener(s).	
			engages with another to communicate, using facial expressions, sounds, gestures, signs or speech.	initiates communication with familiar adult.	initiates and takes turns in conversation with peers, small groups and familiar adults.	switches style of speaking to suit audience.	takes part in small-group discussions on a familiar topic showing awareness of listener-speaker rules and is able to list these.	works in pairs / groups and reports the main points of discussion to an audience.	gathers feedback from others in their group on a group project on an unfamiliar area and reports the main points to an audience.	communicates with peers when making decisions and sharing responsibilities during project or task work.	interacts with the audience/listener to clarify and/or to provide more detail as requested.	

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to							
Understanding	4. Sentence structure and grammar	Use coherent sentences of increasing complexity with correct tense, word order and sentence structure, while using connectives and producing compound and complex sentences to elaborate appropriately. TF4, C1+2		Vary sentence length and structure, moving fluidly between a range of sentence types; simple, compound and complex, as appropriate to audience, purpose and language being spoken. Use grammar conventions appropriately and identify differences in sentence structure and grammar across languages and dialects. TF, C3+4								
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		uses single vocalisations in response to stimuli.	uses one or more words and short common phrases when imitating or chorsing with another.	uses multi-word vocalisations, short common phrases and basic sentences when imitating or chorsing with another.	uses complete basic sentences and speaks audibly and with clear articulation as appropriate to developmental stage. uses some basic connectives to begin to join short sentences. completes familiar rhymes and repeats short rhymes	uses lengthier sentences with correct word order for the most part, basic connectives and uses plurals and simple pronouns. mostly places the verb in the correct place in the sentence.	uses past, present and future tenses in lengthier and more complex sentences while self-correcting. uses prefixes and both subject and object pronouns correctly.	flexibly uses appropriate tenses, affixes and reflexive pronouns and clearly articulates multi-syllabic words. uses less-common adjectives and lengthier connectives to elaborate.	uses qualifiers to elaborate sentences. uses less-frequently -used connectives.	uses a range of less-familiar adverbial conjunctions and pronouns correctly and uses clauses and qualifiers to support answers. increasingly speaks hypothetically using 'if' and 'so' clauses.	demonstrates an understanding of the impact of varying types and lengths of sentences when listening and speaking. uses functions of grammar effectively (for example, relative pronouns and adjectives, clauses, qualifiers, modifiers and connectives) to communicate simple and complex ideas, including proposing, hypothesising and theorising.	demonstrates understanding that sentence structure and grammar conventions are less rigid in spoken (as opposed to written) language and vary depending on the audience, purpose and language being spoken. selects language and structures most suited to the purpose, audience/listener and language being spoken.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes						
			Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to					
5.Vocabulary		Use different strategies such as a speaker's gestures, tone of voice, known words, pictures, sentence structure, definitions and descriptions to acquire and show understanding of new words, to include other languages where appropriate.		Select and apply a variety of strategies to acquire a wide range of words and phrases from different sources such as literature, subject-specific texts and other languages. TF5, C3	Critically select and use a wide-ranging, complex oral vocabulary, phrases and figurative language for familiar, abstract and subject-specific concepts and topics, as appropriate to audience and purpose. TF5, C4						
		Use sophisticated oral vocabulary and phrases, including the language of text, topic and subject-specific language, and express and use decontextualized language. TF4, C1 +2									
Understanding	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
	a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
	recognises named stimuli.	links associated language with stimuli.	uses single words and common phrases and understands common pronouns and prepositions. begins to describe properties of familiar objects and, with help, uses words and phrases from a story when retelling it.	uses a wider range of single words and short, simple sentences. requests objects and recurrence or change in activity, uses question words appropriately and uses greetings, farewells, and protests. understands vocabulary and phrases from a range of stories and factual accounts and uses these words and phrases appropriately in context.	infers the meaning of a new word by using gestures and context and infers the meaning of stories of increasing depth from context. uses words or phrases to refer to feelings. uses words and phrases acquired from stories and factual accounts in contexts beyond that in which they were originally acquired.	uses words for objects never seen and acquires new vocabulary through others' descriptions. uses specific language for spatial, temporal and location contexts along with basic adjectives and adverbs and uses a range of question words appropriately. understands and uses an expanding vocabulary of words and phrases from stories, factual texts and curriculum-based topics and begins to use these words in new contexts.	uses an expanded vocabulary, acquired from texts and explains the meaning of a word and topic-specific term. refers to events in the future and begins to use figurative language. begins to use lengthier adjectives/adverbs to elaborate along with some simple idioms and metaphors.	uses words to convey less-familiar meanings and recognises when words are used that sound the same but have a different meaning, using context to differentiate. describes objects and experiences using descriptive language creatively.	uses more figurative idioms and metaphors and a range of less-commonly-used adverbial conjunctions. uses more complex words and links these to more abstract concepts and meanings. names words with the same and opposite meanings.	discusses various strategies used to source, learn and acquire new vocabulary from a range of sources whilst listening and speaking. analyses and discusses the structure, meaning, pronunciation and origin of words from a range of subject areas and other languages. uses vocabulary to create a particular effect when conversing and when speaking in a range of oral genres and for a variety of purposes and audiences, recognising the literal and non-literal meaning of words and how to communicate meaning through tone, facial expressions, etc.	draws upon existing vocabulary to decipher words and phrases in unknown languages. recognises and appreciates differences between subjective and objective language and demonstrates this understanding in conversations and when selecting vocabulary to create spoken texts. recognises vocabulary which portrays prejudice, stereotyping or bias and is mindful of this whilst listening and speaking.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to							
Understanding	6. Demonstration of understanding	Demonstrate understanding through the ability to give and follow instructions, comprehend texts and clearly state a case. TF6, CI+2		Demonstrate understanding by listening actively to, understanding, analysing and responding appropriately to conversations and texts in a range of genres and across other languages where appropriate. TF6, C3	Demonstrate understanding by listening actively to, analysing, comparing and evaluating conversations and texts in a range of genres and across other languages where appropriate. TF6, C4							
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		identifies cues used to support instructions and/or routines.	recognises and responds to own name and other familiar words.	follows one-step instructions and shows understanding in a variety of contexts by attempting to imitate what they have seen and heard.	responds to familiar questions and follows one- to-two-step instructions. shows understanding of familiar story content, characters and vocabulary, and of factual accounts and step-by-step processes.	listens to fiction and non-fiction of increasing complexity and begins to infer meaning from context. can follow three-step instructions and respond appropriately to phrases used regularly in the school environment.	asks and responds to a wider range of questions and responds to instructions with more than three steps.	responds to a series of instructions, containing a variety of clauses and concepts.	analyses and reflects on a topic with others, recognising there are multiple dimensions and responds to and gives a series of complex instructions.	analyses information prior to responding, disregarding unnecessary information.	listens to and analyses conversations and aural texts. paraphrases, reflects on and reframes what has been heard, identifying the genre and purpose of texts; the main ideas and how they are sequenced; and the register and techniques used. uses what they have heard to inform their own creation of texts.	compares and evaluates conversations and aural texts, reflecting on the effect of the language, ideas, register and techniques used on the audience/ listener(s). infers meanings which are not explicitly stated. uses aesthetic features of aural language (for example rhymes, puns, alliteration, assonance, sound effects, music) in their own conversations and texts.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes							
Exploring and using	7. Requests, questions and interactions	<p>Through appropriately playful learning experiences, children should be able to</p> <p>Express personal needs, opinions and preferences, and make requests with confidence. TF7, C1+2</p> <p>Ask and answer a variety of open and closed questions to seek help, get information, develop understanding, clarify and extend thinking. TF7, C2</p>	<p>Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to</p> <p>Express personal needs, opinions and preferences, explaining and justifying their perspective. TF7, C3+4</p> <p>Ask and answer a variety of questions – open, closed, leading, rhetorical – for a range of purposes, such as exploring and discussing texts; clarifying and extending thinking; comparing views and opinions; interviewing, speculating, arguing and persuading. TF7, C3</p>	<p>Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to</p> <p>Express personal needs, opinions and preferences, explaining and justifying their perspective. TF7, C3+4</p> <p>Ask and answer a variety of questions – open, closed, leading, rhetorical – for a range of purposes, such as exploring and discussing texts; clarifying and extending thinking; comparing views and opinions; interviewing, speculating, arguing and persuading. TF7, C3</p>	<p>Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to</p> <p>Select how and when appropriate to ask and answer a wide range of question types; open, closed, leading and rhetorical, for an increasing range of complex purposes. TF7, C4</p>							
		PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		indicates likes, dislikes, wants and needs.	makes requests verbally or non-verbally.	makes simple choices and requests and asks simple questions. requests objects and events verbally and makes clear self-directed choices, requesting repetition, change of objects or events.	with support, engages with an unfamiliar adult to give or request information or recall an event. asks and responds to familiar questions.	asks questions to clarify others' thoughts or actions, and to gain new information and get help. uses complete sentences to express personal needs and asks and responds to speculative questions leading to drawing inferences.	uses language confidently to refer to their own and third parties' thoughts. uses open and closed questions and states reasons for personal requests.	invites and responds to questions on their news and information and elaborates on reasons for personal requests	explains and justifies their responses.	questions new information presented and defends their position and presents a case for a personal need or request.	analyses and clearly expresses personal needs, opinions and preferences, whilst being open to alternative views and perspectives, including those from other cultures. examines and discusses different question types. recognises that questions are asked in a variety of ways and adapts their questioning to suit their purpose.	reflects on feedback in relation to their personal needs, opinions, preferences and biases, evaluating and adjusting their perspective, if necessary. analyses and interprets their own and others' questions, to inform further questioning and responses. frames questions effectively and asks them at chosen moments, to achieve a clear purpose.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes						
		Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to						
Exploring and using	8. Categorisation	Name, describe and categorise people, objects, experiences and concepts of increasing complexity, demonstrating growing depth of knowledge and improved understanding. TF8, C1+2		Explain and justify categorisation, across the curriculum, as appropriate, and demonstrate understanding that categories are fluid and can vary. TF8, C3+4							
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...
	explores a selection of items that form a group.	attends to familiar toys and objects.	names familiar toys and objects.	categorises familiar objects in the environment.	categorises a range of objects.	explains reasons for category membership.	gives reasons for category membership and exclusion.	describes and categorises unexperienced objects and events using appropriate language to explain categorisation.	describes and categorises unfamiliar objects, events and experiences explaining meaning and showing knowledge of an unexperienced topic or subject.	analyses and explains how and why categories are formed. uses categories across the curriculum, for example, in relation to vocabulary to organise their thinking and to identify and verbalise similarities and differences.	re-constructs categories depending on new criteria, appraising and justifying their new categories. evaluates the pros and cons of using categories to organise their thinking.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to					
Exploring and using	9. Retelling and elaboration	Tell and retell imaginative stories and narratives of increasing complexity to familiar and unfamiliar audiences using appropriate sequencing, tense and oral vocabulary. TF9, C1+2		Create narratives and retell stories and events, both real and imaginary, for various audiences, using imaginative and figurative language, elaborating where appropriate. TF9, C3+4						
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES									
	a The child... participates in story telling activities.	b The child... with help, participates in singing songs, reciting rhymes, retelling stories, providing accounts, and presenting objects and news.	c The child... with help, shares a familiar or personal story, activity or event using single or multiple words.	d The child... exchanges information on a shared experience. with help, identifies main characters and sequences main points in a narrative. constructs a story drawing on experiences and orally narrates to a group with support. gives an account from direct experience sequencing up to three key events.	e The child... retells the main points of an unshared event or conversation using a clear structure to an audience of peers. creates a short story, identifying main characters and events and tells main points of their own news. retells a familiar story sequencing key events. explains a factual account from direct experience to a group. introduces a topic, outlines and describes processes.	f The child... sequences events of own news in the correct order and responds to questions on it. names and describes a problem giving main details and possible solutions. retells a wider range of events in the past, present and future and predicts outcomes.	g The child... uses more narrative plots. retells stories, explaining events and outcomes, describing characters, and identifying problems and predicting solutions. begins to sequence events forwards and backwards. describes news and events, elaborating to add detail to improve understanding for the listener.	h The child... shows a clear structure in narratives with beginning, problem, plan and a resolution. uses backwards and forwards referencing to elaborate on points made.	i The child... creates long and detailed narratives on complex concepts and events not encountered daily. retells stories, using the language of the text: identifies the title, names and describes characters, sequences events, explains events and outcomes, describes problems and suggests solutions, predicts outcomes and identifies and discusses the moral of the story.	j The child... creates engaging oral narratives, making effective use of aesthetic, imaginative and figurative language. elaborates using appropriate language, sequencing, register, intonation, pace, gestures, body language and imagery watches and listens attentively in order to retell complex stories and events, keeping the audience/ listener engaged and informed.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element

Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes
	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to

Exploring and using

10. Playful and creative use of language	Listen and respond to the aesthetic and creative aspects of language and use language playfully and creatively, and across other languages as appropriate. TF10, C1+2	Manipulate language creatively through listening and responding to the aesthetic and creative aspects of language, at sound, word, sentence and text level.	Use language playfully and creatively in their own conversations and texts and across other languages as appropriate. TF10, C3+4
--	---	---	--

PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
listens and attends to familiar rhymes and songs.	enjoys activities involving rhymes and songs.	listens to and joins in with rhymes, songs and language games.	responds to poetry, rhymes and songs through gesture, action and props. distinguishes between and has fun with nonsense words and real words. in pretend play, uses language to create simple imaginary scenarios with peers and adults.	uses language playfully and creatively in providing alternative endings for rhymes while maintaining the rhyme. in pretend play, uses language from experiences and texts to create elaborate imaginary scenarios.	uses a growing bank of vocabulary and uses this imaginatively in oral texts.	uses some specific words and phrases to share an idea in a particular way drawing on a range of experiences and texts.	uses creative or imaginative language for a specific meaning or feeling, drawing on a range of experiences and texts. begins to use figurative language to add detail.	uses a range of vocabulary from different sources to extend ideas and add more detail and effect. uses figurative language so an oral text has particular impact on a listener.	identifies and plays with aesthetic features of aural and figurative language (for example, tongue twisters, rhymes, puns, alliteration, assonance, onomatopoeia, music and songs, sound effects, similes, metaphors) for pleasure, interest and to enrich their own conversations and texts.	experiments with aesthetic and creative features of language, inventing new sounds, words and texts, often spontaneously and without prompt.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to							
Exploring and using	I.1. Information giving, explanation and justification	Supply, explain and justify points of information to familiar and unfamiliar audiences using topic-specific language. TFI I, C3+4		Analyse and select information to communicate ideas and opinions for a variety of purposes, such as informing, debating, explaining, justifying and persuading. TFI I, C3+4								
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		consistently expresses likes, dislikes, wants and needs.	provides information relating to a specific topic/ theme.	tells what they are doing and names and describes familiar people, toys and activities.	provides a description or explanation about a visible object or person. when retelling a familiar story with adult support, uses language removed from the current context to explain, describe problems and suggest possible solutions.	names, explains and describes familiar objects, people, events, concepts and subjects giving main points or functions. uses language suited to topic to explain how to play, construct, conduct a process, play a game or with a toy. gives brief explanations and justifications for their opinions or responses showing their individuality and voice.	explains and informs on a subject or historical event, reflecting the main idea and informs on the thoughts of third parties. shows increasing independence in presenting to class on topics, using appropriate manner and topic-specific language.	informs and reflects on their thoughts and those of third parties. explains and informs on a subject, reflecting the main idea, interpreting information and drawing inferences. names, describes and elaborates on a problem, providing a solution.	interprets new information, drawing inferences and relating information to previous experience.	uses language suited to the topic to give clear explanations and descriptions, sequencing main events and using backwards and forwards referencing for clarity. provides and justifies opinion about an event.	listens to, analyses and selects language and information to verbalise thoughts and beliefs about a subject, adapting their tone and register purposefully. justifies their perspective and opinions based on evidence and personal experience.	listens to, interprets and reflects on competing thoughts and beliefs about complex subjects. evaluates, adjusts, reiterates and/ or reframes their views, as appropriate.

Learning Outcomes for Oral Language (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes							
			Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to						
Exploring and using	I2. Description, prediction and reflection	Describe, predict and reflect upon actions, events and processes relating to real and imaginary contexts. TFI2, C1+2			Describe, predict, reflect upon and evaluate actions, events, processes, feelings and experiences relating to a wide range of real and imaginary contexts. TFI2, C3+4							
		PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	
	acknowledges when an action/ event is starting and/or finishing.	anticipates familiar activities, routines and events. uses text to prepare for familiar activities, routines, events.	says what they are doing and names and describes familiar people. recalls/describes something they have completed in class to other members of the group.	identifies a problem and begins to use language to express own thoughts and to show awareness of others' thoughts.	when telling a familiar story, interprets behaviours and speculates about characters' motives.	uses language confidently to refer to their own and third parties' thoughts. describes and explains main points of real and imagined actions and events.	discusses and reflects upon real and imagined actions and events and elaborates on possible predicted outcomes.	explains problems and solutions and gives reasons for predicted outcomes.	reflects on their own news and predicts future events from evidence of past events. provides a number of predicted outcomes and explanations for each.	analyses and discusses their own and others' feelings, experiences and actions with empathy, as appropriate. describes and predicts possible outcomes to real and imaginary experiences and events.	reflects on and evaluates their own and others' feelings, experiences and actions, both real and imaginary.	

Mórchéimeanna Dul chun Cinn don Léitheoireacht (T1)

a	Cíorann an páiste leabhair agus b'fhéidir gur fearr leo ábhair léitheoireachta ar leith. Freagraíonn sé/sí d'fhuaimneanna, ranna agus amhráin a bhfuil taithí acu orthu. Léiríonn sé/sí go bhfuil siad ag baint taitneamh as téacsanna atá á léamh ag duine eile.
b	Taitníonn sé leis an bpáiste a bheith ag súgradh le leabhair agus ag glacadh páirte i rainn do pháistí. Baineann sé/sí taitneamh as bheith ag féachaint ar leabhair, bheith ag éisteacht leo agus iad a láimhseáil. Baineann an páiste brí áirithe as pictiúir agus lógónna, comharthaí agus focail aitheanta. Seicheamhaíonn sé/sí scéalta aitheanta nó taithí trí úsáid a bhaint as rudaí, marcanna nó mímeanna chun díriú ar 2-3 phríomhphointe/phríomhimeacht.
c	Léiríonn an páiste iompraíocht atá cosúil le léitheoireacht sa súgradh agus baineann taitneamh as a bheith ag éisteacht le scéalta agus le dánta, páirt a ghlacadh i rainn do pháistí, agus a bheith ag spraoi le teanga i dtomhais agus i ngreanntaíocht. Tuigeann an páiste go mbaineann teachtaireachtaí le cló agus go n-insíonn an téacs an scéal céanna gach uair a léitear é. Aithnítear roinnt focal pearsanta agus aitheanta agus roinnt litreacha aitheanta. Úsáideann sé/sí focail agus frásaí nua sa léitheoireacht éiritheach a léiríonn an múinteoir.
d	Tosaíonn an páiste ag déanamh comhcheangail idir litreacha agus fuaimeanna agus aithnítear roinnt focal ardmhínicíochta. Tarraingíonn siad ar a n-eispéireas pearsanta, eolas agus cuimhne nuair atá 'léitheoireacht' téacs á roinnt acu, bídsí leo féin nó i gcomhluadar daoine eile. Samhlaíonn an páiste íomhánna agus iad ag éisteacht le scéal nó le téacs faisnéise a léitear os ard, roinntear freagairtí agus pléann le daoine eile. Tuigeann sé/sí roinnt bunghnásanna cló agus aithnítear focail ríme.
e	Úsáideann an páiste roinnt scileanna láimhseála leabhair agus aithnítear níos mó gnásanna bunúsacha cló. Fuaimníonn agus ainmníonn sé/sí litreacha na haibítre Gaeilge. Tosaítear ag deighilt agus ag cumasc roinnt fuaimeanna i bhfocail, aithnítear roinnt patrún coiteann litreacha agus gineann focail ríme. Léann an páiste réimse focail ardmhínicíochta agus léiríonn an difear idir guta fada agus guta gairid agus consan leathan agus caol sa léitheoireacht. Úsáidtear roinnt ciúnna comhthéacs agus pictiúrtha chun cabhrú le tuiscint. Déanann sé/sí mionathruithe ar thuair i bhfianaise eolais nua agus léirítear tuiscint trí phlé a dhéanamh ar na téacsanna atá léite.
f	Taitníonn leis an bpáiste a bheith ag éisteacht le téacs, á léamh agus á fhiosrú agus léirítear go bhfuil eolas acu ar struchtúr raon seánraí téacs insinte agus nós imeachta. Tuigeann sé/sí teachtaireachtaí a chuirtear in iúl i léaráidí agus baineann úsáid as amharcfhocail, focail ríme, siollaí, bunphatrúin litreacha agus leideanna ón téacs chun léamh. Léann an páiste go neamhspleách téacsanna aitheanta agus úsáidtear lánstadanna chun poncaíocht a léiriú. Tosaíonn sé/sí ag déanamh monatóireachta ar thuiscint, cuireann ceisteanna faoi théacsanna agus tugann roinnt cúiseanna le tuartha. Aimsíonn an páiste príomhphointí i dtéacsannafaisnéise le cabhair agus é/lí ag úsáid eagraí grafach.
g	Baineann an páiste taitneamh as téacs a roghnú agus a iniúchadh chun críocha faoi leith agus cuirtear agus freagraíonn ceisteanna ar raon seánraí téacs agus tugann údar lena gcuid freagraí. Léann sé/sí réimse focal a bhfuil déghraif, patrúin litreacha agus siollaí iontu agus úsáidtear réamheolas, ciúnna comhthéacs, roinnt poncaíochta agus cuireann sé/sí roinnt tuiníochta isteach agus iad ag léamh os ard. Aimsíonn an páiste eochaireolas i dtéacs ag úsáid gnéithe téacs cosúil le clár ábhair agus fotheidil, agus tosaítear ag úsáid foclóirí chun ciall focal a fháil.
h	Baineann an páiste taitneamh as seánraí éagsúla agus léann ar mhaithe le sainchuspóirí, ag tabhairt údar le roghanna agus tuairimí. Úsáideann sé/sí réimse straitéisí tuisceana agus gnéithe téacs cosúil le hinnéacsanna chun cabhrú le téacs a thuiscint, príomhfhaisnéis a aimsiú agus neamhaird a dhéanamh de shonraí nach bhfuil riachtanach, agus tá siad in ann fianaise shainiúil sa téacs a thabhairt chun tacú lena dtuairim. Léann sé/sí focail le réimse leathan de na léirithe do na gutaí fada agus gearra agus do na consain chomh maith le patrúin choitianta atá sa Ghaeilge. Úsáideann an páiste réimse straitéisí chun focail a aithint chomh maith le heolas ar chomhchiallaigh, frithchiallaigh, táthmhíreanna agus fréamhfhocail, guta cúnta, comhréir agus struchtúr gramadaí na Gaeilge, consain chaola, leathana agus siollaí chun focail neamhaitheanta a thuiscint.
i	Baineann an páiste taitneamh as raon leathan seánraí agus léann téacsanna mionsonraithe ag a leibhéal neamhspleách féin ar mhaithe le cuspóirí éagsúla. Úsáideann sé/sí seichimh fuaimeanna/litreacha, fréamhfhocail, siollaí, eolas ar chonsain chaola agus leathana, taoiliteacha, réimíreanna agus iarmhíreanna chun réimse leathan focal neamhaithnidiúil a aithint, a léamh agus a thuiscint. Déanann an páiste fiosrú faoina raibh ar intinn údair i dtéacsanna agus tuigtear téacs trí dhírú ar ghnéithe den teanga, íomhánna agus stór focal léitheoireachta agus aithnítear gur féidir le daoine aonair léirmhíniú éagsúil a bhaint as téacs solúbtha ag baint úsáide as stór de straitéisí tuisceana. Baineann sé/sí úsáid as gnéithe téacs cosúil le cló trom, gluaiseanna, roghchláir leictreonacha agus deilbhíní chun príomhshonraí a aimsiú go héifeachtúil.
j	Sainathníonn an páiste éagsúlacht cuspóirí le haghaidh léitheoireachta agus roghnaíonn réimse ábhar léitheoireachta atá bunaithe ar rudaí a bhfuil suim acu féin iontu agus atá cuí le haghaidh sainchuspóirí. Léiríonn sé/sí tuiscint ar théacsanna atá ag éirí níos casta an t-am ar fad i réimse leathan seánraí. Déanann sé/sí cur síos ar úsáid réimse straitéisí tuisceana chun dul i ngleic le téacsanna, agus tugann údar leo, agus léiríonn go bhfuil sé/sí in ann an dearadh a chuirtear i láthair sa téacs a shainaithint. Coimeádann sé/sí luas cuí agus cruinneas le téacsanna atá níos casta agus nach bhfuil taithí acu orthu. Úsáideann sé/sí mothú agus tuin chainte agus tarraingíonn ar réimse nod fónach, amhairc agus comhthéacs agus iad ag léamh.
k	Léann an páiste éagsúlacht leathan téacsanna atá ag éirí níos casta an t-am ar fad ó chultúir éagsúla. Measann sé/sí a ról mar léitheoir agus forbraíonn agus míníonn a léirmhíniú pearsanta ar théacsanna atá ag éirí níos casta an t-am ar fad ach na smaointe agus an fhaisnéis atá iontu a cheangal, a chur i gcomparáid agus a chur i gcodarsnacht lena gcuid eolais agus taithí féin agus le téacsanna eile. Léann sé/sí téacsanna le cruinneas agus le mothú, muinín, luas agus tuin chainte chúf. Bíonn sé/sí ag athrú straitéisí léitheoireachta agus ráta léitheoireachta go leanúnach chun dul in oiriúint don téacs agus don chuspóir.

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6																						
Cumarsáid	I. Rannpháirtíocht	<p>Aird a thabhairt, páirt a ghlacadh i léitheoireacht agus sult a bhaint as a bheith ag éisteacht léi. Labhairt faoi bhrí agus faoi léirmhíniú focal scríofa agus léaráidí le daoine, iad féin a aithint mar léitheoirí.</p> <p>Téacsanna i dteangacha éagsúla a iniúchadh. LOI, S1+2</p>	<p>Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann</p>	<p>Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann</p> <p>A spéis agus a shásamh sa litríocht agus sa léitheoireacht i réimse seánraí trasna an churaclaim a fhorbairt.</p> <p>Dul i ngleic le téacsanna atá níos casta agus téacsanna i dteangacha eile a fhiosrú. LOI, S3+4</p>	<p>Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann</p>																						
	<p style="text-align: center;">TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="434 516 570 583">a Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="576 516 711 583">b Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="718 516 853 583">c Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="860 516 995 583">d Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1002 516 1137 583">e Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1144 516 1279 583">f Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1286 516 1421 583">g Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1428 516 1563 583">h Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1570 516 1705 583">i Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1712 516 1847 583">j Gníomh an pháiste...</th> <th data-bbox="1854 516 1939 583">k Gníomh an pháiste...</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="434 589 570 1014">Éistean an páiste le réimse ábhair léitheoireachta agus tugann aird air.</td> <td data-bbox="576 589 711 1014">Taitníonn sé leis an bpáiste bheith ag éisteacht le scéalta á léamh os ard agus freagraíonn sé/sí do phointí fócais i léaráidí.</td> <td data-bbox="718 589 853 1014">Taitníonn gníomhaíochtaí ina léitear os ard leis an bpáiste, labhraíonn sé/sí faoi léaráidí agus léann i suíomhanna súgartha.</td> <td data-bbox="860 589 995 1014">Taitníonn gníomhaíochtaí ina léitear os ard leis an bpáiste, aithníonn sé/sí mionsonraí i léaráidí agus comhroinneann a léirmhíniú orthu sin. Úsáideann léitheoireacht a bhfuil níos mó cuspóra léi i suíomhanna súgartha.</td> <td data-bbox="1002 589 1137 1014">Ina aonar agus i gcomhar le daoine eile taitníonn sé leis an bpáiste bheith ag éisteacht le réimse seánraí, á léamh agus á bhfiosrú, agus comhroinneann sé/sí a léirmhíniú ar bhrí atá le fáil i léaráidí agus i dtéacs araon.</td> <td data-bbox="1144 589 1279 1014">Taitníonn sé leis an bpáiste réimse níos leithne seánraí a fhiosrú agus úsáideann sé/sí léaráidí agus téacs chun tuair a chomhroinnt agus chun brí a chur in iúl.</td> <td data-bbox="1286 589 1421 1014">Taitníonn sé leis an bpáiste téacs agus léaráidí a léirmhíniú agus comhroinneann sé/sí iad sin le linn dó bheith ag éisteacht le léirmhíniú daoine eile agus á cheistiú.</td> <td data-bbox="1428 589 1563 1014">I gcomhar le daoine eile taitníonn sé leis an bpáiste téacsanna a mheas de thairbhe spéise agus eolais, sainmhíniú, léirmhíniú agus coimríonn sé/sí teachtaireachtaí príomha i dtéacs agus comhroinneann iad sin.</td> <td data-bbox="1570 589 1705 1014">Léirmhíniú an páiste intinn an údair trí léaráidí agus focail scríofa, comhroinneann na léirmhíniúthe sin agus cosnaíonn a thuairim.</td> <td data-bbox="1712 589 1847 1014">Baineann an páiste ciall as téacsanna, pléann sé iad, agus tugann sé údar lena chuid tuairimí faoi na téacsanna sin. Fiosraíonn agus pléann an páiste na cuspóirí a bhíonn le téacsanna agus an chaoi a mbaineann daoine taitneamh as a bheith ag léamh.</td> <td data-bbox="1854 589 1939 1014">Bíonn cur agus cúiteamh ag an bpáiste le daoine eile faoi réimse éagsúla téacsanna. Déanann an páiste machnamh criticiúil ar an gcaoi a dtéann sé féin i ngleic le téacsanna. Pléann sé a ról mar léitheoir agus déanann sé measúnú ar an ról sin.</td> </tr> </tbody> </table>						a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...	Éistean an páiste le réimse ábhair léitheoireachta agus tugann aird air.	Taitníonn sé leis an bpáiste bheith ag éisteacht le scéalta á léamh os ard agus freagraíonn sé/sí do phointí fócais i léaráidí.	Taitníonn gníomhaíochtaí ina léitear os ard leis an bpáiste, labhraíonn sé/sí faoi léaráidí agus léann i suíomhanna súgartha.	Taitníonn gníomhaíochtaí ina léitear os ard leis an bpáiste, aithníonn sé/sí mionsonraí i léaráidí agus comhroinneann a léirmhíniú orthu sin. Úsáideann léitheoireacht a bhfuil níos mó cuspóra léi i suíomhanna súgartha.	Ina aonar agus i gcomhar le daoine eile taitníonn sé leis an bpáiste bheith ag éisteacht le réimse seánraí, á léamh agus á bhfiosrú, agus comhroinneann sé/sí a léirmhíniú ar bhrí atá le fáil i léaráidí agus i dtéacs araon.	Taitníonn sé leis an bpáiste réimse níos leithne seánraí a fhiosrú agus úsáideann sé/sí léaráidí agus téacs chun tuair a chomhroinnt agus chun brí a chur in iúl.	Taitníonn sé leis an bpáiste téacs agus léaráidí a léirmhíniú agus comhroinneann sé/sí iad sin le linn dó bheith ag éisteacht le léirmhíniú daoine eile agus á cheistiú.	I gcomhar le daoine eile taitníonn sé leis an bpáiste téacsanna a mheas de thairbhe spéise agus eolais, sainmhíniú, léirmhíniú agus coimríonn sé/sí teachtaireachtaí príomha i dtéacs agus comhroinneann iad sin.	Léirmhíniú an páiste intinn an údair trí léaráidí agus focail scríofa, comhroinneann na léirmhíniúthe sin agus cosnaíonn a thuairim.	Baineann an páiste ciall as téacsanna, pléann sé iad, agus tugann sé údar lena chuid tuairimí faoi na téacsanna sin. Fiosraíonn agus pléann an páiste na cuspóirí a bhíonn le téacsanna agus an chaoi a mbaineann daoine taitneamh as a bheith ag léamh.
a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...																	
Éistean an páiste le réimse ábhair léitheoireachta agus tugann aird air.	Taitníonn sé leis an bpáiste bheith ag éisteacht le scéalta á léamh os ard agus freagraíonn sé/sí do phointí fócais i léaráidí.	Taitníonn gníomhaíochtaí ina léitear os ard leis an bpáiste, labhraíonn sé/sí faoi léaráidí agus léann i suíomhanna súgartha.	Taitníonn gníomhaíochtaí ina léitear os ard leis an bpáiste, aithníonn sé/sí mionsonraí i léaráidí agus comhroinneann a léirmhíniú orthu sin. Úsáideann léitheoireacht a bhfuil níos mó cuspóra léi i suíomhanna súgartha.	Ina aonar agus i gcomhar le daoine eile taitníonn sé leis an bpáiste bheith ag éisteacht le réimse seánraí, á léamh agus á bhfiosrú, agus comhroinneann sé/sí a léirmhíniú ar bhrí atá le fáil i léaráidí agus i dtéacs araon.	Taitníonn sé leis an bpáiste réimse níos leithne seánraí a fhiosrú agus úsáideann sé/sí léaráidí agus téacs chun tuair a chomhroinnt agus chun brí a chur in iúl.	Taitníonn sé leis an bpáiste téacs agus léaráidí a léirmhíniú agus comhroinneann sé/sí iad sin le linn dó bheith ag éisteacht le léirmhíniú daoine eile agus á cheistiú.	I gcomhar le daoine eile taitníonn sé leis an bpáiste téacsanna a mheas de thairbhe spéise agus eolais, sainmhíniú, léirmhíniú agus coimríonn sé/sí teachtaireachtaí príomha i dtéacs agus comhroinneann iad sin.	Léirmhíniú an páiste intinn an údair trí léaráidí agus focail scríofa, comhroinneann na léirmhíniúthe sin agus cosnaíonn a thuairim.	Baineann an páiste ciall as téacsanna, pléann sé iad, agus tugann sé údar lena chuid tuairimí faoi na téacsanna sin. Fiosraíonn agus pléann an páiste na cuspóirí a bhíonn le téacsanna agus an chaoi a mbaineann daoine taitneamh as a bheith ag léamh.	Bíonn cur agus cúiteamh ag an bpáiste le daoine eile faoi réimse éagsúla téacsanna. Déanann an páiste machnamh criticiúil ar an gcaoi a dtéann sé féin i ngleic le téacsanna. Pléann sé a ról mar léitheoir agus déanann sé measúnú ar an ról sin.																	

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6							
Cumarsáid	2. Inspreagadh agus rogha	Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann Téacsanna i réimse seánraí agus i dteangacha éagsúla a roghnú, a léamh agus cumarsáid a dhéanamh ina dtaobh, ar mhaithe le pléisiúr agus le spéis. LO2, S1	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Téacsanna a roghnú, a léamh agus a phlé i réimse seánraí agus i dteangacha éagsúla ar mhaithe le pléisiúr; cuspóirí ar leith agus spéis. LO2, S2	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Téacsanna i réimse seánraí agus i dteangacha éagsúla trasna an churaclaim a roghnú ar mhaithe le pléisiúr; spéis, agus cuspóirí ar leith. Léimheas criticiúil a dhéanamh ar na téacsanna sin. LO2, S3+4	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann							
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM											
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
		Is fearr leis an bpáiste ábhar léitheoireachta ar leith.	Piocann an páiste suas leabhair, breathnaíonn orthu agus roghnaíonn na cinn is fearr leis/léi.	Roghnaíonn an páiste agus téann i ngleic le téacsanna go neamhspleách agus le daoine eile, ar mhaithe le sult agus le spéis.	Roghnaíonn an páiste na leabhair is fearr leis as réimse seánraí, baineann taitneamh astu agus cuireann na cinn is fearr leis/léi in iúl.	Comhroinneann an páiste go follasach na cúiseanna atá taobh thiar de na leabhair a roghnaigh siad.	Is féidir leis an bpáiste leabhair a bhfuil spéis aige/aici iontu, agus atá sé/sí ábalta a léamh, a aithint agus a roghnú.	Roghnaíonn an páiste leabhair ó réimse seánraí, sainíonn an seánra nó an cineál leabhair is fearr leis/léi agus comhroinneann na cúiseanna atá taobh thiar de na roghanna sin.	Taitníonn sé leis an bpáiste bheith ag comhroinnt taithí le téacsanna a bhfuil spéis aige/aici iontu le daoine eile agus úsáideann sé/sí príomhphointí as téacsanna le haghaidh cuspóir ar leith.	Roghnaíonn an páiste téacsanna agus téann i ngleic leo ar mhaithe le cuspóirí ar leith. Déanann measúnú ar théacsanna agus cuspóirí/tionscadal ar intinn acu.	Roghnaíonn an páiste téacsanna a bhfuil suim aige/aici iontu, atá feilúnach dá leibhéal léitheoireachta, agus ar mhaithe le cuspóirí ar leith. Aithníonn agus ainmníonn an páiste téacsanna a chuirfidh lena chuid scileanna agus a tháithí léitheoireachta.	Déanann an páiste measúnú ar na cinn a rinne sé/sí chun téacs a roghnú ar mhaithe lena chuid suimeanna féin nó ar mhaithe le cuspóir ar leith. Roghnaíonn an páiste téacsanna chun cur lena chuid foghlama trasna an churaclaim agus déanann sé/sí measúnú ar na téacsanna sin.

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
	3. Gnásanna cló agus struchtúr abairte	Gnásanna bunúsacha an chló a aithint agus a úsáid. LO3, S1	Gnásanna an chló agus struchtúr abairte a úsáid mar chabhair chun brí a bhaint as téacs. LO3, S2	<p>Comparáid a dhéanamh idir gnásanna cló i dtéacsanna atá níos casta agus anailís a dhéanamh orthu.</p> <p>Anailís a dhéanamh ar struchtúr abairte i dtéacsanna, lena n-áirítear abairtí simplí, abairtí comhshuite, agus abairtí casta.</p> <p>Comparáid a dhéanamh idir struchtúr abairte agus téacsanna i dteangacha éagsúla LO3, S3+4</p>	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
Tuiscint	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASA GACH CÉIM										
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
	Cíorann an páiste leabhair agus taispeánann scileanna láimhseála leabhar.	Tuigeann an páiste go mbaineann brí le comharthaí cló, cosúil le comharthaí, lógónna, pictiúir agus focail.	Tuigeann an páiste go mbaineann brí le léaráidí i leabhair.	Aithníonn an páiste litreacha a bheith difriúil le siombailí eile agus léann ó chlé go deas, ó bhun go barr; leathanach ar leathanach agus aithníonn pictiúir i leabhair.	Léiríonn an páiste go bhfuil comhfhreagairt aon le haon idir focail scríofa agus focail labhartha, aithníonn litreacha, focail, abairtí, ceannlitreacha agus lánstadanna agus taispeánann clúdach, teideal agus údar leabhair.	Úsáideann an páiste ord ceart na bhfocail agus <i>é/í</i> ag léamh agus cloíonn le lánstadanna chun a gcuid léitheoireachta a phoncú.	Úsáideann an páiste spásanna agus comharthaí ceiste chun léitheoireacht a phoncú agus chun tuinócht a chur inti.	Úsáideann an páiste spásanna agus comharthaí athfhriotáil agus comharthaí uailbhreasa chun an léitheoireacht a phoncú agus chun tuinócht a chur inti.	Úsáideann an páiste camóga agus paragraif chun an léitheoireacht a phoncú agus chun tuinócht a chur inti.	Ainmníonn, aithníonn agus úsáideann an páiste réimse gnásanna cló i gcomhthéacs (lena n-áirítear idirstad, leathstad, dais, fleiscín, srl.)	Ainmníonn an páiste réimse leathan gnásanna cló, déanann sé cur síos orthu, agus pléann sé a gcuspóir.
Tréithe Breise - Gaeilge	–	–	–	Aithníonn an páiste go bhfuil síntí fada sa Ghaeilge a léiríonn fad. Text to insert in column g: Aithníonn an páiste go n-athraíonn focail i gcomhthéacs gramadaí sa Ghaeilge agus léiríonn/léann na hathruithe sin.	–	–	–	–	–	–	

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6
		Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann

Tuiscint	4. Feasacht fhóineolaíoch agus fhóinéimeach	Súgradh le fuaimneanna agus iad a aithint agus a ionramháil, e.g. siollaí, rím, túsfhoghair agus foghair dheiridh agus fóinéimí i bhfocail labhartha. Fuaimneanna i bhfocail atá i dtéacsanna Gaeilge, Béarla agus i dteangacha eile a aithint. LO4, S1+2	Comparáid a dhéanamh idir fuaimneanna agus pátrúin i bhfocail i seánraí éagsúla trasna an churaclaim. Fuaimneanna i bhfocail atá i dtéacsanna Gaeilge, Béarla agus i dteangacha eile a aithint agus comparáid a dhéanamh eatarthu. Canúintí agus blasanna a dtéacsanna a aithint agus a phlé. LO3, S3+4
----------	---	---	---

TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...
Freagraíonn an páiste d'fhuaimneanna, do rainn agus d'amhráin a bhfuil taithí acu orthu.	Aithníonn an páiste fuaimneanna aitheanta agus taitníonn sé leo a bheith ag éisteacht le rainn do pháistí agus á n-aithris in éineacht le daoine eile.	Taitníonn sé leis an bpáiste bheith ag comhlánú línte atá ar iarraidh as rainn do pháistí agus aithníonn fuaimneanna litreacha aitheanta. Tugann an páiste aird ar rím agus ar rithim. Aithníonn an páiste focail mar aonaid fuaimne laistigh d'abairtí. Léiríonn an páiste ábaltacht rithim a bhualadh amach.	Aithníonn agus gineann an páiste focail ríme agus aithníonn túsfhoghar agus foghar deiridh. Déanann an páiste idirdhealú idir dhá fhuaim ó bhéal. Léiríonn an páiste tuiscint ar athruithe ar fhuaimneanna i bhfocail. Eolas ar rím a úsáid le léirithe éagsúla den fhuaim chéanna (foirmeacha malartacha den fhuaim) a léamh ag deireadh focal (Váil/Uí). Tuiscint a léiriú ar athruithe ar fhuaimneanna i bhfocail, i.e., séimhiú agus urú.	Cumascann an páiste túsfhoghar agus foghar deiridh agus comhaireann, deighleann, fuaimníonn agus cumascann siollaí i bhfocail labhartha. Aithníonn an páiste fuaimneanna tosaigh, meánacha agus deiridh i bhfocail a bhfuil trí fhóinéim iontu agus deighleann agus cumascann focail labhartha a bhfuil dhá, trí, ceithre agus cúig fhóinéim iontu.	Comhroinneann an páiste focail ina dtúsfhoghar agus foghar deiridh agus athdhéanann patrúin agus grúpaí coiteanna litreacha. Deighleann an páiste focail labhartha aon siolla agus ilsiollacha go briathartha ina bhfoghair aonair. Scríosann an páiste fuaimneanna aonair agus cuireann fuaimneanna nua isteach chun focail nua a dhéanamh. Aithníonn an páiste patrúin fuaimneanna consan/gutaí i siollaí na bhfocail labhartha.	Úsáideann an páiste siollaí i bhfocail nua a chloiseann sé/ sí chun deighilt agus cumasc a dhéanamh. Aithníonn an páiste gur ann do thaollitreacha i bhfocail áirithe nach bhfuaimnítear sa chaint. Eolas ar rím a úsáid le réimse níos leithne de na léirithe éagsúla den fhuaim chéanna. Aithníonn an páiste focail ina bhfuil consain chaola agus leathana sna siollaí le muinín.	Briseann an páiste focail nua ina siollaí le muinín. Aithníonn an páiste fuaimneanna agus patrúin i bhfocail i nGaeilge, i mBéarla, agus i dteangacha eile agus pléann sé le daoine eile iad.	Briseann an páiste focail nua ina siollaí agus úsáideann eolas ar chonsain agus ar ghutaí chun iad a aithint agus a chumasc ó bhéal. Aithníonn an páiste patrúin i bhfocail labhartha agus úsáideann eolas ar fhocail atá aitheanta le focail nua a dheighilt agus a chumasc.	Úsáideann an páiste an tuiscint atá aige/aici ar phatrúin agus ar fhuaimneanna chun focail in ábhair éagsúla a dhéanamh amach.	Fiosraíonn an páiste fuaimneanna agus patrúin i réimse níos leithne d'fhocail i nGaeilge, i mBéarla agus i dteangacha eile agus pléann sé/sí le daoine eile iad. Úsáideann an páiste an tuiscint atá aige/aici ar fhuaimneanna agus ar phatrúin chun focail i dtéacsanna atá bunaithe ar ábhair nó topaic ar leith, a dhéanamh amach.
Tréithe Breise - Gaeilge	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6
		Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann
	5. Fónaic, aithint focal agus staidéar ar fhocail	Gach litir i gcás íochtair agus i gcás uachtair ó aibítir na Gaeilge a aithint, a ainmniú agus a fhuaimniú chomh maith le patrúin choitianta litreacha. Roinnt straitéisí aitheanta focal a úsáid agus iad ag léamh téacsanna teagaisc agus ag leibhéal neamhspleách.	Feasacht fóineolaíochta agus réimse de straitéisí aitheanta focal a úsáid go solúbtha agus go muiníneach agus iad ag léamh téacsanna teagaisc agus ag leibhéal neamhspleách. Tuiscint a léiriú ar an difríocht idir fuaimniú na bhfocal sa chaint agus an leagan scríofa agus an tuiscint sin a chur i bhfeidhm ina gcuid léitheoireachta agus foghraíocht cheart na Gaeilge a úsáid. LO5, S2	Réimse de straitéisí aitheanta focal a úsáid go solúbtha agus go muiníneach agus iad ag léamh téacsanna teagaisc agus ag leibhéal neamhspleách trasna an churaclaim. Leas a bhaint as teanga(cha) atá ar a thoil acu chun brí a bhaint as téacs i dteanga(cha) eile. LO5, S3+4	

TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM

a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
Aithníonn an páiste roinnt comharthaí, siombailí agus focail. Léirmhíonn an páiste comharthaí agus siombailí thart timpeall air nach litreacha iad.	Aithníonn an páiste roinnt litreacha óna ainm féin agus aithníonn roinnt focal agus lógónna atá sa timpeallacht bunaithe ar a gcruth. Léirmhíonn an páiste comharthaí agus siombailí thart timpeall air nach litreacha iad.	Aithníonn agus ainmniú an páiste litreacha aitheanta cosúil leo sin ina ainm féin agus sa timpeallacht agus aithníonn roinnt focal pearsanta chomh maith le focail aitheanta eile. Nascann an páiste comharthaí nó ainmneacha clóite a bhfuil taithí aige orthu le rudáí nó le daoine. Aithníonn an páiste roinnt cosúlachtaí agus difríochtaí idir péire pictiúr/rudáí.	Aithníonn, ainmniú agus fuaimniú an páiste roinnt litreacha sa chás íochtair agus sa chás uachtair, agus tosaíonn ar fhóineolaíochta chumasc. Aithníonn an páiste roinnt focal ardmhínicíochta i gcomh-théacsanna aitheanta agus úsáideann litir nó dhó, go minic an chéad cheann agus an ceann deiridh, chun focail eile a aithint. Úsáideann an páiste cíunna ó pictiúirtha chunroinnt focal a léamh.	Aithníonn agus fuaimniú an páiste gach litir sa chás íochtair agus sa chás uachtair, aithníonn fuaimneanna gutaí gearra agus fada, cumascann fóineimí agus aithníonn roinnt patrún coiteann litreacha i gcás na 38/42 bunfhuaim Ghaeilge. Léann an páiste réimse focail ardmhínicíochta agus léann abairtí gearra simplí. Úsáideann an páiste cíunna ó phictiúir agus ó abairtí chun léamh.	Aithníonn an páiste roinnt déghraif agus carnchonsan agus léann focail ina bhfuil fuaimneanna gutaí fada agus gutaí gearra. Úsáideann an páiste a chuid eolais ar fhuaimneanna, amharchoicail, patrúin litreacha agus cíunna ón téacs mórtimpeall chun focail a léamh agus úsáideann roinnt straitéisí chun focail a aithint le níos mó muiníne. Tosaíonn an páiste ag déanamh idirdhealú idir gaolta litreacha le fuaim in T1 agus T2.	Scríosann, cuireann isteach agus ionadaíonn an páiste litreacha chun focail a chruthú agus a aithint; aithníonn focail chosúla ó mhéascáin dhifriúla litreacha agus léann réimse focal a bhfuil déghraif agus patrúin litreacha iontu agus roinnt a bhfuil déghraif consan agus gutaí iontu. Úsáideann an páiste a chuid eolais ar shiollaí, réamheolais agus cíunna ón gcomhthéacs chun focail a léamh agus úsáideann réimse níos mó straitéisí chun focail a aithint go muiníneach. Aithníonn an páiste cosúlachtaí idir gaolta litreacha le fuaim in T1 agus T2.	Léann an páiste déghraif, patrúin litreacha, agus déghraif consan agus gutaí a bhíonn ag éirí níos dúshlánaí agus úsáideann scileanna fóineolaíochta go solúbtha. Úsáideann an páiste réimse straitéisí go solúbtha agus go muiníneach chun focail a aithint. Aithníonn an páiste roinnt difríochtaí idir goailta litreacha le fuaim T1 agus T2.	Úsáideann an páiste a chuid eolais ar sheichimh litreacha, déghraif, fréamhfhocail, siollaí, taoiliteacha, réimíreanna agus iarmhíreanna chun réimse níos leithne focal a aithint. Aithníonn an páiste goailta in T1 agus T2.	Pléann an páiste cosúlachtaí idir stór focal i nGaeilge, i mBéarla agus i dteangacha eile. Fiosraíonn agus pléann an páiste an bunús atá le focail i réimse ábhar.	Déanann an páiste measúnú ar réimse leathan straitéisí a úsáideann sé chun focail a aithint i dtéacsanna. Úsáideann an páiste a eolas ar theangacha chun brí a bhaint as focail, frásaí nó téacsanna i dteangacha eile.

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2 Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4 Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6 Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
Tuiscint	5. Fónaic, aithint focal agus staidéar ar fhocail Tréithe Breise – Gaeilge	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM									
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6							
			Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
Tuiscint	6. Stór focal	<p>Stór focal cuí a shealbhú chun tacú le tuiscint ar théacs, go neamhspleách nó i bpáirt.</p> <p>Labhairt faoi stór focal nua léitheoireachta agus é a úsáid de réir mar a thagann sé chun cinn trí tharraingt ar chomhthéacs, focail le brí ionann agus focail leis an bhfuaim chéanna ach le brí dhifriúil chun cabhrú leis an tuiscint. LO6, S1</p>	<p>Stór focal cuí a shealbhú chun tacú le tuiscint ar théacs go neamhspleách.</p> <p>Réimse de straitéisí stór focal a úsáid chomh maith le heolas ar chomhchiallaigh agus frithchiallaigh chun brí focal agus frásaí nua a shoiléiriú agus a phlé de réir mar a thagann siad chun cinn. LO6, S2</p>	<p>Réimse leathan de straitéisí stór focal agus eolas ar chomhchiallaigh, frithchiallaigh, comhainmneacha, táthmhíreanna agus fréamhfocail a úsáid go solúbtha agus go muiníneach chun focail/frásaí nua i dtéacsanna a phlé agus chun brí a bhaint astu. LO6, S3+4</p>								
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM											
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
	Éisteann an páiste le focail agus frásaí nua a seasann téacs dóibh, múnlaíthe ag duine eile.	Éisteann an páiste leis an múinteoir ag fuaimniú focal agus frásaí nua a bhíonn ag teastáil chun téacsanna a léitear dó a thuiscint, agus déanann spraoi le roinnt acu sa léitheoireacht éiríteach agus é/í á rá arís is arís eile.	Sealbhaíonn an páiste stór focal nua agus é/í ag éisteacht le réimse téacsanna a léitear os ard agus déanann focail agus frásaí nua a athrá sa léitheoireacht éiríteach.	Sealbhaíonn an páiste stór focal nua agus é/í ag éisteacht leis an múinteoir ag fuaimniú focail agus frásaí nua agus léiríonn roinnt tuisceana de réir a chéile.	Sealbhaíonn an páiste focail agus frásaí nua ó réimse téacsanna teagaisc agus neamhspleácha agus ón múinteoir agus labhraíonn ar an mbrí atá leo.	Úsáideann an páiste réimse straitéisí chun focail nua i dtéacsanna a thuiscint agus a phlé agus tuigeann gur féidir an smaoineamh céanna a chur in iúl le frásaí difriúla.	Aithníonn agus úsáideann an páiste focail agus frásaí nua mar is cuí i gcomh-théacsanna éagsúla agus tosaíonn ar fhoclóirí a úsáid chun teacht ar bhrí focal.	Úsáideann an páiste foclóirí agus foinsí tagartha eile chun teacht ar bhrí focal.	Baineann an páiste úsáid mhúineach as raon straitéisí chun focail nua a thuiscint, lena n-áirítear eolas ar chomhchiallaigh, contrárthachtaí agus fréamhfocail.	Aithníonn an páiste teasárais agus foinsí eile tagartha chun brí focal a aimsiú agus a úsáid trasna an churaclaim.	Aithníonn an páiste comhchiallaigh, comh-ainmneacha, contrárthachtaí, réimíreanna, iarmhíreanna, agus fréamhfocail i dtéacsanna agus déanann sé cur síos orthu.	Úsáideann an páiste straitéisí éagsúla chun brí a bhaint as focail i dtéacsanna.
	Tréithe Breise – Gaeilge	–	–	–	Éisteann an páiste le focail/frásaí óna gcanúint féin.	Éisteann an páiste le focail/frásaí óna gcanúint féin agus ó chanúintí eile sa léitheoireacht.	–	–	–	–	–	
					Tosaíonn an páiste ag aithint difríochtaí idir teanga labhartha agus teanga i gcló.							

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné

Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6
	Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann
7. Cuspóir; seánra agus guth	Taithí a fháil ar ghnéithe aeistéitiúla, cruthaitheacha agus samhlaíocha téacs agus réimse seánraí, freagairt dóibh agus roghanna agus tuairimí ina leith a chur in iúl. LO7, S1	Taithí a fháil ar ghnéithe aeistéitiúla, cruthaitheacha agus samhlaíocha téacs agus ar réimse níos leithne seánraí, freagairt dóibh, agus roghanna agus tuairimí a chosaint. LO7, S2	Gnéithe de théacs a chuireann cuspóir; seánra nó guthanna ar leith in iúl a ainmniú agus a phlé. Ciall a bhaint as téacs cé nach bhfuil sé mínithe go soiléir. Freagairt do ghnéithe aeistéitiúla, cruthaitheacha agus samhlaíocha téacs i seánraí éagsúla trasna an churaclaim. A gcuid tuairimí agus roghanna ar na gnéithe sin a chosaint agus údar a thabhairt leo. LO7, S3	An tionchar a bhíonn ag cultúr agus féiniúlacht ar chruthú téacs i réimse seánraí a aithint agus a fhiosrú. Machnamh criticiúil a dhéanamh ar an bhfreagairt a thug siad do ghnéithe aeistéitiúla, cruthaitheacha agus samhlaíocha téacs i seánraí éagsúla trasna an churaclaim. LO7, S4

TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM

a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
Aithníonn an páiste an nasc idir téacs agus an bhrí atá leis.	Taitníonn sé leis an bpáiste a bheith ag éisteacht le scéalta, rann agus dánta á léamh ag daoine eile agus cuireann sé/sí in iúl cé na cinn is fearr leo.	Taitníonn sé leis an bpáiste a bheith ag éisteacht le seánraí dífriúla agus cuireann siad tosaíochtaí agus tuairimí in iúl agus súgraíonn le teanga i rann, tomhais, greanntaíocht, focail gan bhrí agus amhráin.	Taitníonn sé leis an bpáiste a bheith ag éisteacht le seánraí éagsúla agus ag freagairt dóibh, lena n-áirítear téacsanna faisnéise, agus úsáideann teanga go spráúil samhlaíoch i scéalta pearsanta. Léiríonn an páiste tuiscint ar chuspóir na léitheoireachta, i gcomhthéacs súgartha mar shampla.	Taitníonn sé leis an bpáiste a bheith ag léamh réimse scéalta, rann, dánta agus téacsanna neamhfhicsin agus tosaíonn ag déanamh idirdhealú idir scéal agus dán nó rann.	Taitníonn sé leis an bpáiste a bheith ag léamh réimse leathan téacsannaficsin agus ag cur síos ar dhifríochtaí idir scéalta, dánta agus téacsanna neamhfhicsin, agus úsáideann teanga go spráúil samhlaíoch mar fhreagra ar théacsanna atá léite.	Tosaíonn an páiste ag léamh téacsanna ar mhaithe le cuspóirí ar leith agus é/í ag aithint roinnt difríochtaí idir seánraí, agus tosaíonn ag cosaint roghanna agus tuairimí. Tosaíonn an páiste ag úsáid chláir na n-ábharí dtéacsanna simplí neamhfhicsin chun eolas a bhailiú.	Léann an páiste téacsanna ar mhaithe le cuspóirí ar leith agus cosnaíonn roghanna agus tuairimí. Úsáideann an páiste liostaí agus léaráidí i dtéacsanna simplí neamhfhicsin chun sainfhaisnéis a bhailiú.	Roghnaíonn an páiste eolas ábhartha ó réimse gnéithe i dtéacsanna neamhfhicsin agus aithníonn teanga chorrathach i dtéacsanna atá léite aige/aici.	Fiosraíonn agus pléann an páiste bailíocht na bhfoinsí a úsáidtear chun téacsanna a chruthú. Aithníonn an páiste gnéithe a bhíonn i dtéacsanna a léiríonn guth pearsanta an údair agus déanann sé/sí cur síos orthu. Miníonn an páiste an cuspóir a bhíonn le téacsanna agus pléann sé/sí an cuspóir sin. Fiosraíonn an páiste an chaoi a léirítear cultúr agus féiniúlacht na hÉireann i dtéacsanna agus pléann sé/sí iad.	Déanann an páiste measúnú ar bhailíocht na bhfoinsí a úsáidtear chun téacsanna a chruthú. Déanann an páiste machnamh ar na gnéithe i dtéacsanna léiríonn guth pearsanta an údair. Fiosraíonn an páiste an chaoi a léirítear cultúr agus féiniúlachtaí éagsúla i dtéacsanna agus pléann sé/sí iad. Fiosraíonn an páiste réimse tuairimí, peirspictíochtaí agus cultúir i seánraí éagsúla agus déanann measúnú orthu. Fiosraíonn an páiste an chaoi a léirítear claontacht, steiréitíopáil, agus fabhar i dtéacsanna agus pléann sé/sí iad.

Fiosrú agus úsáid

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6																																	
Fiosrú agus úsáid	8. Freagairt agus intinn an údair	Smaointe agus tuairimí ar théacsanna i réimse seánraí a phlé agus a chomhroinnt trasna an churaclaim. Machnamh agus plé a dhéanamh ar intinn an údair. LO8, S1+2	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann An intinn a bhíonn ag údair dhifriúla a chur i gcomparáid lena chéile, a chur i gcodarsnacht lena chéile agus machnamh criticiúil a dhéanamh orthu, agus léirmhínte éagsúla ar théacs i réimse leathan seánraí a phlé. LO8, S3+4	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Na tuiscintí éagsúla a bhaineann le téacs a aithint agus a phlé. LO8, S1+2																																	
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM																																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">a</th> <th style="width: 10%;">b</th> <th style="width: 10%;">c</th> <th style="width: 10%;">d</th> <th style="width: 10%;">e</th> <th style="width: 10%;">f</th> <th style="width: 10%;">g</th> <th style="width: 10%;">h</th> <th style="width: 10%;">i</th> <th style="width: 10%;">j</th> <th style="width: 10%;">k</th> </tr> <tr> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Freagraíonn an páiste do réimse téacsanna.</td> <td>Freagraíonn do théacs i modhanna éagsúla, m. sh. trí úsáid gothaí, gothaí gnúise, i léiriú pictiúrtha, ó bhéal.</td> <td>Cuireann in iúl i modhanna éagsúla roinnt mothúchán agus smaointe faoin méid atá léite.</td> <td>Cuireann in iúl mothúcháin agus smaointe faoin méid atá léite, agus aithníonn príomh-smaoineamh an téacs.</td> <td>Cuireann in iúl smaointe, mothúcháin agus tuairimí i leith téacs, agus tugann údar lena dtuairimí leis an eolas atá ar fáil sa téacs.</td> <td>Aithníonn, le treoir agus tacaíocht, intinn an údair, agus pléann an dearcadh a léirítear i téacs. Úsáideann fianaise ón téacs chun tacú lena dtuairimí.</td> <td>Cuireann an páiste in iúl tuairimí pearsanta faoi théacsanna agus na smaointe a léirítear sna téacsanna. Aithníonn an páiste dearcadh an údair a léirítear i dteacs. Úsáideann fianaise ón téacs chun tacú lena dtuairimí.</td> <td>Míníonn an páiste mar a thuigeann siad téacs agus an bhrí a bhaineann siad as, ag tabhairt údar lena bhfreagairtí go loighciúil, ag tagairt d'fhianaise sa téacs, agus ag plé dearcadh agus intinn an údair.</td> <td>Léirmhíníonn agus pléann an páiste téacsanna, ag déanamh cioradh ar na modhanna inar féidir leis an údar teanga a úsáid agus a láimhseáil chun éifeacht a chruthú no chun dul i ngleic leis an léitheoir agus chun dul i bhfeidhm air.</td> <td>Cuireann an páiste in iúl an chiall a bhaineann sé/sí féin as téacs. Aithníonn an páiste an tionchar atá ag féiniúlacht an údair ar na teachtaireachtaí atá á gcur in iúl. Pléann agus measann an páiste dearchthaí agus teachtaireachtaí ar an dtopaic chéanna i dtéacsanna éagsúla.</td> <td>Déanann an páiste measúnú ar an tionchar atá ag réamheolas agus féiniúlacht an léitheora ar an gciall a bhaineann sé/sí as téacsanna. Déanann an páiste measúnú ar an gceangal idir intinn an údair agus an sainréim teanga a roghnaíodh.</td> </tr> </tbody> </table>						a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Freagraíonn an páiste do réimse téacsanna.	Freagraíonn do théacs i modhanna éagsúla, m. sh. trí úsáid gothaí, gothaí gnúise, i léiriú pictiúrtha, ó bhéal.	Cuireann in iúl i modhanna éagsúla roinnt mothúchán agus smaointe faoin méid atá léite.	Cuireann in iúl mothúcháin agus smaointe faoin méid atá léite, agus aithníonn príomh-smaoineamh an téacs.	Cuireann in iúl smaointe, mothúcháin agus tuairimí i leith téacs, agus tugann údar lena dtuairimí leis an eolas atá ar fáil sa téacs.	Aithníonn, le treoir agus tacaíocht, intinn an údair, agus pléann an dearcadh a léirítear i téacs. Úsáideann fianaise ón téacs chun tacú lena dtuairimí.	Cuireann an páiste in iúl tuairimí pearsanta faoi théacsanna agus na smaointe a léirítear sna téacsanna. Aithníonn an páiste dearcadh an údair a léirítear i dteacs. Úsáideann fianaise ón téacs chun tacú lena dtuairimí.	Míníonn an páiste mar a thuigeann siad téacs agus an bhrí a bhaineann siad as, ag tabhairt údar lena bhfreagairtí go loighciúil, ag tagairt d'fhianaise sa téacs, agus ag plé dearcadh agus intinn an údair.	Léirmhíníonn agus pléann an páiste téacsanna, ag déanamh cioradh ar na modhanna inar féidir leis an údar teanga a úsáid agus a láimhseáil chun éifeacht a chruthú no chun dul i ngleic leis an léitheoir agus chun dul i bhfeidhm air.	Cuireann an páiste in iúl an chiall a bhaineann sé/sí féin as téacs. Aithníonn an páiste an tionchar atá ag féiniúlacht an údair ar na teachtaireachtaí atá á gcur in iúl. Pléann agus measann an páiste dearchthaí agus teachtaireachtaí ar an dtopaic chéanna i dtéacsanna éagsúla.	Déanann an páiste measúnú ar an tionchar atá ag réamheolas agus féiniúlacht an léitheora ar an gciall a bhaineann sé/sí as téacsanna. Déanann an páiste measúnú ar an gceangal idir intinn an údair agus an sainréim teanga a roghnaíodh.
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k																												
Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...																												
Freagraíonn an páiste do réimse téacsanna.	Freagraíonn do théacs i modhanna éagsúla, m. sh. trí úsáid gothaí, gothaí gnúise, i léiriú pictiúrtha, ó bhéal.	Cuireann in iúl i modhanna éagsúla roinnt mothúchán agus smaointe faoin méid atá léite.	Cuireann in iúl mothúcháin agus smaointe faoin méid atá léite, agus aithníonn príomh-smaoineamh an téacs.	Cuireann in iúl smaointe, mothúcháin agus tuairimí i leith téacs, agus tugann údar lena dtuairimí leis an eolas atá ar fáil sa téacs.	Aithníonn, le treoir agus tacaíocht, intinn an údair, agus pléann an dearcadh a léirítear i téacs. Úsáideann fianaise ón téacs chun tacú lena dtuairimí.	Cuireann an páiste in iúl tuairimí pearsanta faoi théacsanna agus na smaointe a léirítear sna téacsanna. Aithníonn an páiste dearcadh an údair a léirítear i dteacs. Úsáideann fianaise ón téacs chun tacú lena dtuairimí.	Míníonn an páiste mar a thuigeann siad téacs agus an bhrí a bhaineann siad as, ag tabhairt údar lena bhfreagairtí go loighciúil, ag tagairt d'fhianaise sa téacs, agus ag plé dearcadh agus intinn an údair.	Léirmhíníonn agus pléann an páiste téacsanna, ag déanamh cioradh ar na modhanna inar féidir leis an údar teanga a úsáid agus a láimhseáil chun éifeacht a chruthú no chun dul i ngleic leis an léitheoir agus chun dul i bhfeidhm air.	Cuireann an páiste in iúl an chiall a bhaineann sé/sí féin as téacs. Aithníonn an páiste an tionchar atá ag féiniúlacht an údair ar na teachtaireachtaí atá á gcur in iúl. Pléann agus measann an páiste dearchthaí agus teachtaireachtaí ar an dtopaic chéanna i dtéacsanna éagsúla.	Déanann an páiste measúnú ar an tionchar atá ag réamheolas agus féiniúlacht an léitheora ar an gciall a bhaineann sé/sí as téacsanna. Déanann an páiste measúnú ar an gceangal idir intinn an údair agus an sainréim teanga a roghnaíodh.																												

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6
		Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann
	9. Tuiscint	<p>Sonraí tábhachtacha i dtéacs a thabhairt chun cuimhne, iad a phlé agus a athinsint in ord agus na príomhphointí eolais i dtéacs a aithint. LO9, S1 +2</p> <p>Dul i ngleic le téacs agus brí a bhaint as trí eolas cúlra agus réimse straitéisí tuisceana a úsáid le linn obair a dhéanamh go neamhspleách nó i bpáirt le daoine eile. LO9, S1</p>	<p>Dul i ngleic le téacs trí úsáid a bhaint as réimse de straitéisí tuisceana agus eolas cúlra go neamhspleách nó i bpáirt le daoine eile. LO9, S2</p>	<p>Straitéisí tuisceana a chur i gcomparáid lena chéile agus iad a roghnú ar bhealach solúbtha, chomh maith le taithí phearsanta agus eolas cúlra a úsáid chun dul i ngleic le téacs atá níos casta, go neamhspleách nó i bpáirt le daoine eile. LO9, S3</p>	<p>Straitéisí tuisceana a chur i gcomparáid lena chéile agus údar maith a bheith leis an rogha straitéise a úsáidtear chun dul i ngleic le téacs i réimse seánraí trasna an churaclaim go neamhspleách nó i bpáirt le daoine eile, ag baint úsáid i gcónaí as taithí phearsanta agus eolas cúlra.</p> <p>Comparáid a dhéanamh idir eolas, tuairimí, agus smaointe ó fhoinsí éagsúla i réimse téacsanna agus an t-eolas ar fad a tharraingt le chéile. LO9, S4</p>

TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM

a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
Léiríonn an pháiste tuiscint ar chomhartha, siombail nó téacs amháin nó níos mó ar mhaith le taitneamh nó cuspoirí praiticiúla.	<p>Cuireann an pháiste scéal a léigh sé/ sí nó eispéireas phearsanta in ord agus é/í ag úsáid líon beag pictiúr.</p> <p>Aimsíonn an pháiste rudaí ar leith i scéalta a léitear dóibh agus freagraíonn go neamhbhriathartha agus/ nó go briathartha do ráitis agus do cheisteanna simplí faoi phríomhimeacht nó faoi phríomhcharachtar.</p>	<p>Cuireann an pháiste príomhimeachtaí in ord agus é/í ag úsáid líon beag pictiúr.</p> <p>Déanann an pháiste tuar faoi scéal i bhfianaise a bhfuil ar an gclúdach tosaigh agus na léaráidí taobh istigh sula léann an múinteoir é agus le linn a léite.</p> <p>Déanann an pháiste naisc idir na pointí i scéal agus é/í ag éisteacht leis an múinteoir á léamh, agus baineann sé/ sí tátail.</p> <p>Tugann an pháiste freagra go neamhbhriathartha agus/ nó go briathartha ar scéalta agus dánta simplí agus cuireann agus freagraíonn ceisteanna faoi na príomhimeachtaí agus na príomhcharachtair.</p>	<p>Tosaíonn an pháiste ar thábhacht an eolais a chinneadh agus athinsíonn príomhphointí scéil in ord.</p> <p>Tuarann an pháiste an scéal/ topaic bunaithe ar an teideal, agus cruthaíonn íomhánna ina intinn agus é/í ag éisteacht leis an múinteoir ag léamh scéil nó téacs faisnéise.</p> <p>Athinsíonn an pháiste scéalta aitheanta go cruinn agus le príomhshonraí agus cuireann ceisteanna faoi imeachtaí, carachtair agus suíomh.</p> <p>Léiríonn an pháiste roinnt tuisceana ar théacsanna faisnéise a léann an múinteoir os ard.</p>	<p>Éisteacht le scéalta, dánta agus téacsanna faisnéise agus athinsíonn na príomhphointí agus iad in ord go pointe áirithe.</p> <p>Leasaíonn an pháiste tuair i bhfianaise eolais nua agus baineann tátail le linn dó a bheith ag éisteacht le scéalta nó téacs faisnéise.</p> <p>Athinsíonn an pháiste ó bhéal na príomhphointí faisnéise i dtéacs léiritheach.</p> <p>Le daoine eile, léann agus pléann an pháiste scéalta, dánta, treoracha simplí agus téacsanna faisnéise agus léiríonn tuiscint.</p> <p>Léiríonn an pháiste an cumas an scéal a shamhlú in íomhánna agus é/í ag éisteacht leis trína thuair agus a thátail a mhionathrú i rith an scéil agus tríd an scéal a athinsint.</p>	<p>Úsáideann an pháiste teanga ó théacsanna chun príomhphointí a insint, mar aon le carachtair agus suíomh, in ord agus cuireann príomhshonraí ó na téacsanna isteach.</p> <p>Taispeánann an pháiste eolas ar an struchtúr atá ar raon seánraí téacs insinte agus nóis imeachta agus aithníonn bunsmoiteamh nó buntéama téacs.</p> <p>Glacann an pháiste páirt i bplé sa rang agus é/í ag tabhairt freagra ar théacs insinte agus léiritheach, cuireann ceisteanna, pléann tuair agus tátail agus soiléiríonn a chuid fáthanna.</p> <p>Baineann an pháiste úsáid as eagraithe grafacha simplí chun príomhphointí a aithint i dtéacsanna léiritheacha.</p>	<p>Úsáideann an pháiste teanga ó théacsanna chun príomhimeachtaí a athinsint agus cuireann príomhshonraí san áireamh.</p> <p>Gineann an pháiste ceisteanna agus tugann freagra orthu i réimse seánraí, soiléiríonn a chuid freagraí agus tugann údar leo trí thagairt d'eolas a sealbhaíodh roimhe sin.</p> <p>Úsáideann an pháiste roinnt gnéithe téacs ar nós chlár na n-ábhar agus focheannteideal chun príomhphointí eolais i dtéacs a shainiú agus cuireann sonraí tacaíochta san áireamh trí úsáid a bhaint as eagraí grafach cúf.</p> <p>Pléann an pháiste míthuiscint taobh istigh de théacs.</p>	<p>Tugann an pháiste achoimre ar na príomhphointí ó raon seánraí, cinneann cé chomh tábhachtach is atá siad agus fágann eolas nach bhfuil riachtanach ar lár.</p> <p>Seicheamhaíonn sé/sí na príomhphointí, déanann a mhachnamh ar an eolas, baineann ciall as agus cuireann sonraí leis.</p> <p>Déanann an pháiste neamhaird d'eolas nach mbaineann le hábhar nuair a thugann sé/sí freagra ar cheist, baineann tátail as eolas atá aige/aici cheana agus luann fianaise shonrach téacs chun a chuid freagraí a shoiléiriú agus chun tacú le tuairim faoi leith.</p>	<p>Cinneann an pháiste cé chomh tábhachtach is atá eolas agus tugann údar le heolas nach bhfuil tábhachtach is atá siad agus fágann eolas nach bhfuil riachtanach ar lár agus é/í ag tabhairt achoimre ar phríomhphointí nó ar phríomhfhíricí.</p> <p>Déanann a mhachnamh ar an eolas agus sinteíonn é.</p> <p>Léiríonn an pháiste roinnt tuisceana go múnlaíonn gnéithe teanga, íomhánna agus stór focal an léirmhíniú a dhéantar ar théacs, agus go bhféadfadh an léirmhíniú sin bheith éagsúil le léirmhíniú daoine eile.</p>	<p>Fiosaíonn an pháiste an chaoi a ndéanann foinsí éagsúla ó na meáin cur síos ar an scéal nó ar an eachtra céanna agus pléann sé/sí é le daoine eile.</p> <p>Aithníonn an pháiste an chaoi a mbionntionchar ag teanga, íomhánna, agus stór focal ar an mbrí a bhaintear as téacs.</p> <p>Déanann an pháiste machnamh ar na straitéisí a úsáideann sé/sí agus pointí eolais á long aige/aici.</p>	<p>Déanann an pháiste measúnú ar an tionchar a bhíonn ag teanga, íomhánna, stór focal, foinsí, cur i láthair, cultúr, agus féiniúlacht ar an mbrí a bhaintear as téacs.</p> <p>Tarraingíonn an pháiste eolas ó fhoinsí agus ó leagain amach éagsúla le chéile agus úsáideann sé/ sí an t-eolas sin chun teacht ar a thuairim féin faoi ábhair éagsúla.</p>

Fiosrú agus úsáid

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)												
Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha			Céim 2: Rang 1 agus Rang 2			Céim 3: Rang 3 agus Rang 4			Céim 4: Rang 5 agus Rang 6	
		Trí eispéiris chuí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann			Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann			Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann			Trí eispéiris chuí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	
Fiosrú agus úsáid	9.Tuiscint	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
		–	–	–	–	–	–	–	Baineann an páiste úsáid as gnéithe téacs cosúil le hinnéacsanna chun príomhfhíricí agus príomh-eolas a aimsiú. Úsáideann an páiste réimse straitéisí tuisceana go solúbtha muiníneach.	Baineann an páiste úsáid as gnéithe téacs lena n-áirítear cló trom, gluaiseanna, roghchláir leictreonacha agus deilbhíní chun príomhfhíricí a aimsiú go héifeachtach i réimse seánraí. Ceistíonn an páiste gníomhartha agus seichimh agus cruinneas an ábhair.	–	–

Torthaí Foghlama don Léitheoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
			Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann					
Fiosrú agus úsáid	10. Líofacht agus féincheartú	Téacsanna teagaisc agus téacsanna ag leibhéal neamhspleách a léamh i réimse seánraí ag luas réasúnta agus le tuiscint, agus féincheartú neamhspleách a dhéanamh. LO10, S1+2			Téacsanna i réimse seánraí a léamh gan stró, le luas cúí, go cruinn agus le tuin chúí dá lucht éisteachta. LO10, S3+4						
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...
	Baineann an páiste úsáid as ábhar léitheoireachta.	Ionramhálan an páiste leabhai agus glacann páirt i ngníomhaíochtaí grúpa le téacsanna a bhfuil cur amach aige/aici orthu. Tosaíonn an páiste ag leanúint threo na léitheoireachta lena shúile agus tugann faoi deara na línte a léitear dó/dí agus tugann faoi deara é nuair a chasann an duine atá ag léamh an leabhair dó/dí an leathanach.	Tuigeann an páiste go n-insíonn téacs an scéal céanna gach uair a léitear é. Leanann an páiste treo na léitheoireachta lena shúile agus tugann faoi deara na línte a léitear dó/dí agus duine eile ag léamh leabhair dó/dí.	Aithníonn an páiste nuair a fhágtar focal ar lár nó a léitear mícheart é agus téacs á léamh dó/dí a bhfuil a lán athrá ann agus a bhfuil cur amach aige/aici air cheana. Tosaíonn an páiste ag leanúint pictiúr agus focal, agus a mhéar nó uirlis éigin in úsáid aige/aici.	Bíonn luas réasúnta faoin bpáiste agus é/í ag léamh patrúin teanga a thagann aníos arís is arís eile agus ag léamh roinnt focal atá feicthe aige/aici cheana. Léann an páiste téacsanna focal ar fhocal agus é/í ag leanúint na bhfocal lena mhéar nó le huirlis éigin agus athléann sé/ sí téacsanna a bhfuil cur amach aige/aici orthu nó atá ar leibhéal neamhspleách le cabhair ó léaráidí, ag cur lena líofacht ar an gcaoi sin. Ceartaíonn an páiste é/í féin trí úsáid a bhaint as leideanna pictiúrtha, fuaime, amhairc agus comhthéacs.	Leanann an páiste na focail i dtéacsanna a léann sé/sí lena shúile. Léann an páiste téacsanna ar leibhéal teagaisc agus luas maith agus luas maith faoi, frásáil agus mothú maith in úsáid aige/aici agus tuiscint mhaith á léiriú aige/aici. Aithníonn an páiste nuair a chailltear líne nó focal agus ceartaíonn é/í féin agus é/í ag úsáid leideanna comhréire.	Coimeádann an páiste luas réasúnta agus é/í ag léamh téacs, le tacaíocht, ó phatrúin teanga athráiteacha níos casta, stór focal súilaithe, patrúin choiteanna litreacha agus ciúna túsuaime.	Coimeádann an páiste luas réasúnta le téacsanna indíchódaithe ag úsáid eolas fónach, stór focal súilaithe agus patrúin choiteanna litreacha, agus is annamh a chailleann siad a n-áit.	Coimeádann an páiste luas cúí agus cruinneas le téacsanna neamhaitheanta níos faide agus níos casta ag úsáid mothúcháin agus tuiniúchta agus iad ag tarraingt ar réimse de chiúna fónacha amhairc agus comhthéacs chun an luas a choimeád nuair a thagann siad ar fhocail neamh-aitheanta.	Coimeádann an páiste luas cúí agus cruinneas, le tuiniúcht agus mothúcháin ag brath ar a lucht éisteachta agus ar an seánra atá á léamh aige/aici.	Déanann an páiste measúnú ar thuiniúcht, ar mhothúcháin agus ar luas a chuid léitheoireachta.

Progression Milestones – Reading (L2)

a	The child explores reading materials and may show preferences for particular reading materials. He/she responds to familiar sounds, rhymes and songs. He/she demonstrates enjoyment of texts read by another.
b	The child has fun playing with books and joining in with nursery rhymes. He/she enjoys looking at, listening to and handling books and indicates favourites. The child associates some meaning with pictures and familiar logos, signs, letters and words. He/she sequences familiar stories or personal experiences using objects, marks or mimes to focus on 2-3 key points or events.
c	The child shows reading behaviours in play scenarios and enjoys listening and responding to stories and poems, taking part in nursery rhymes, and playing with language in riddles and jokes. He/she understands that print carries messages and that text tells the same story each time it is read. The child recognises some personal and familiar words and some familiar letters. He/she uses new words and phrases read aloud and modelled by the teacher in his/her emergent reading.
d	The child begins to associate letters with sounds and identifies some high frequency words. He/she draws on personal experience, knowledge and memory when sharing in the 'reading' of a text either alone or with others, and retells familiar stories accurately. The child visualises while listening to a story or informational text read aloud, shares responses and discusses with others. He/she understands some basic conventions of print and recognises rhyming words.
e	The child uses book-handling skills and identifies more conventions of print. He/she sounds and names all letters of the alphabet. Begins to blend and segment some sounds in words, recognises some common letter patterns and generates rhyming words. The child reads a range of high-frequency and CVC words and uses some contextual as well as pictorial cues to aid comprehension. He/she modifies predictions based on new information and shows understanding through discussion of texts read.
f	The child enjoys listening to, reading and exploring text showing knowledge of the structure of a range of narrative and procedural text genres. He/she understands messages conveyed in illustrations and uses sight words, rhyming words, syllables, common letter patterns and text cues to read. The child reads familiar texts independently using fullstops to punctuate. He/she begins to monitor comprehension, asks questions about texts and offers some reasons for predictions. With help, the child locates key points in informational texts using a graphic organiser.
g	The child enjoys choosing and exploring texts for specific purposes and generates and responds to questions on a range of text genres providing justifications for responses. He/she reads a range of words with digraphs, letter patterns and syllables and uses prior knowledge, contextual cues, some punctuation and adds some intonation while reading aloud. The child locates key information using text features such as table of contents and sub-headings, and begins to use dictionaries for word meanings. He/she discusses miscomprehension in text.
h	The child enjoys a range of genres and reads for specific purposes, justifying preferences and opinions. He/she uses a range of comprehension strategies and text features such as indexes to help understand texts, locate key information and disregard unnecessary detail, and cites specific evidence in text to support a viewpoint. The child uses a range of word identification strategies and knowledge of synonyms, homonyms, antonyms, affixes and root words to understand unfamiliar words.
i	The child enjoys a wide range of genres and reads detailed texts at their independent level for a range of purposes. He/she uses letter/sounds sequences, digraphs, root words, syllables, silent letters, prefixes and suffixes to identify, read and comprehend a wide range of unfamiliar words. The child explores the author's intent in texts and comprehends text by using a repertoire of comprehension strategies more flexibly and with increasingly complex texts. He/she focuses on language features, imagery and reading vocabulary and recognises that individuals can interpret text differently. He/she uses a range of text features such as boldface, glossaries, electronic menus and icons to locate key details efficiently.
j	The child identifies a variety of purposes for reading and chooses a range of reading materials based on personal interests and appropriate for specific purposes. He/she demonstrates understanding of increasingly complex texts in a wide range of genres. He/she describes and justifies the use of a range of comprehension strategies when engaging with texts and demonstrates an ability to identify the point of view presented in texts. He/she maintains appropriate pace and accuracy with more complex and unfamiliar texts, using expression and intonation while drawing on a range of phonic, sight and context cues while reading.
k	The child reads a wide variety of increasingly complex texts from diverse cultures. He/she evaluates their role as readers and develops and explains their personal interpretations of increasingly complex texts by connecting, comparing, and contrasting the ideas and information in them to their own knowledge, experience and other texts. He/she reads texts with accuracy and appropriate expression, confidence, pace and intonation, continuously adjusting reading strategies and reading rate to match the text and purpose.

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to					
Communicating	I. Engagement	Attend to, take part in and enjoy listening to reading and talking about the meaning and interpretation of written words and illustrations with others, recognising themselves as readers. Discover and explore texts in various languages. TFI, C1+2		Develop their interest in and enjoyment of literature and reading in a variety of genres across the curriculum. Engage with texts of increasing complexity, and discover and explore texts in various languages. TFI, C3+4						
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES									
	a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...
listens and attends to a range of reading material.	enjoys listening to stories and responds to focal points in illustrations.	enjoys read-aloud activities and talks about illustrations, and reads in play scenarios.	enjoys read-aloud activities and identifies detail in illustrations and shares interpretation of these, and uses reading more purposefully in play scenarios.	independently and with others enjoys listening to, reading and exploring a range of genres, and shares their interpretation of meaning held in both illustration and text.	enjoys exploring a wider range of genres and uses illustrations and text to share predictions and infer meaning.	enjoys interpreting text and illustration and shares these while listening to and questioning others' interpretations.	with others', enjoys evaluating texts on areas of interest and information, identifies, interprets and summarises main messages in text and shares these.	interprets the author's intent through illustration and written words, shares these interpretations and defends their opinion.	interprets, discusses, and defends opinions on texts. examines and discusses the enjoyment and purpose of literature and reading.	engages in discussions and debates about texts. evaluates own engagement with texts. discusses and evaluates their role as readers.

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to					
Communicating	2. Motivation and choice	Choose, read and communicate about text in a range of genres and languages for pleasure and interest. TF2, C1	Choose, read and communicate about text in a range of genres and languages for pleasure, interest and specific purposes. TF2, C2	Choose, read and critically respond to texts in a range of genres and languages across the curriculum for pleasure, interest and specific purposes. TF2, C3+4						
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES									
	a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...
shows a preference for particular reading material.	looks at books and chooses favourite ones.	independently and with others, chooses and engages with texts for enjoyment and interest.	chooses and enjoys favourite books from a range of genres expressing preferences.	explicitly shares reasons for their book choices.	can identify and select books of interest that are readable by them.	chooses books from a range of genres identifying a favourite genre or type of book and shares reasons.	enjoys sharing experiences with texts on an area of interest, with others and uses key points from texts for a specific purpose.	chooses and engages with texts for specific purposes and evaluates texts with a purpose/project in mind.	confidently selects texts based on own interests, reading ability, and for specific purposes. identifies texts which will extend reading skills and interests.	chooses and evaluates texts to facilitate learning across the curriculum. evaluates the choices made while selecting texts for own reading preference or for a specific purpose.

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes							
Understanding	3. Conventions of print and sentence structure	Identify and use basic conventions of print in text. TF3, C1	Use conventions of print and sentence structure to help understand text. TF3, C2	Analyse and compare conventions of print in texts of increasing complexity. Analyse sentence structures, including simple, compound and complex sentences in texts. Compare sentence structures and texts in various languages. TF3, C3+4								
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		explores books and demonstrates book handling skills.	recognises and/or identifies that print such as signs, logos, pictures and words carry meaning.	understands that illustrations in books carry meaning.	identifies letters as being different from other symbols and reads left to right, top to bottom, page to page and identifies pictures in books.	demonstrates one-to-one correspondence between written and spoken words, identifies letters, words, sentences, capital letters and full-stops and points out cover, title and author in books.	uses correct word order when reading and adheres to fullstops to punctuate their reading.	uses spaces and question marks to punctuate and add intonation to reading.	uses quotation marks and exclamation marks to punctuate and add intonation to reading.	uses commas and paragraphs to punctuate and add intonation to reading.	identifies, names and uses a range of conventions of print in context (for example colon, semicolon, dash, apostrophe, hyphen etc.). examines and discusses various sentence structures (including simple, compound, and complex sentences) and conventions of print in texts in English, Irish and other languages.	names and explains a wide range of conventions of print and discusses their purpose. evaluates the impact of various sentence structures and conventions of print on a reader's understanding of text.

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes							
Understanding	4. Phonological and phonemic awareness	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to Play with, recognise and manipulate sounds such as syllables, rhyme, onset-rime and phonemes in spoken words. TF4, C1+2	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to Compare sounds and patterns in words found in texts in various genres across the curriculum. Recognise and compare sounds in words in English, Irish, other languages and across dialects and accents. TF4, C3+4									
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child... acknowledges and responds to familiar sounds, rhymes and songs.	b The child... identifies familiar sounds. listens to and participates in familiar sounds, rhymes and songs.	c The child... completes missing lines in nursery rhymes and recognises sounds of familiar letters. identifies words as sound units within sentences. demonstrates the ability to clap a rhythm.	d The child... identifies and generates rhyming words, recognising onset-rime. distinguishes between two spoken sounds. demonstrates an awareness of changes in sound of words.	e The child... blends onset rime and counts, pronounces, segments and blends syllables in spoken words. identifies initial, terminal and medial sounds in words of three phonemes and blends spoken words of two, three, four and five phonemes.	f The child... divides words into their onset-rime and reproduces common letter patterns and groups. verbally segments spoken single and multi-syllable words into their complete sequence of individual sounds. verbally deletes and substitutes individual sounds to make new words. recognises consonant/vowel sound patterns in syllables of spoken words.	g The child... uses syllables in new words heard to divide and blend. recognises that some words contain silent sounds which are not spoken.	h The child... breaks new words into syllables, with confidence. identifies and discusses sounds and patterns in words in English, Irish and other languages.	i The child... breaks words into syllables and uses their knowledge of consonants and vowel sounds to recognise and blend them verbally. recognises patterns in spoken words and uses knowledge of existing words to segment and blend new words.	j The child... uses knowledge of patterns and sounds to decipher words found in subject/topic-specific content.	k The child... examines and discusses sounds and patterns in a wider range of words in English, Irish and other languages. uses knowledge of patterns and sounds to decipher words in subject/topic-specific texts.

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element

Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes
	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to

5. Phonics, word recognition, and word study	Recognise, name and sound all lower- and upper-case letters and common letter patterns, displaying some word identification strategies when reading instructional and independent-level texts.	Use phonic knowledge and a range of word identification strategies with flexibility and confidence when reading instructional and independent-level texts. TF5, C2+3	Use a range of word identification strategies flexibly and with confidence when reading instructional and independent-level texts across the curriculum. Use existing language skills and knowledge to decipher text in other languages. TF5, C4	
--	--	--	---	--

PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES

a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
explores sign, symbol and word recognition.	recognises some letters from own name. identifies signs, symbols and words.	recognises and names familiar letters such as those in own name and in the immediate environment, and recognises some personal and other familiar words. links familiar printed signs or names to objects or people. recognises some similarities and/or differences between a pair of pictures/objects.	recognises, names and sounds some lower-case and upper-case letters and begins to blend phonemes. recognises a few high-frequency words in familiar contexts and uses one or two letters, often first and last, to identify other words. uses pictorial cues to read some words.	names and sounds all lower- and upper-case letters, recognises short vowel sounds, blends phonemes and recognises some common letter patterns. reads a range of high-frequency words and CVC words, and reads short, simple sentences. uses cues from pictures and from sentences to read.	recognises some digraphs and blends and reads words containing short and long vowel sounds. uses their knowledge of sight-words, letter patterns, sounds and cues from surrounding text to read words and uses some word identification strategies with growing confidence. begins to distinguish between letter sound relationships in L1 and L2.	deletes, adds and substitutes letters to create and identify words, recognises similar sounds from different letter combinations and reads a range of words with digraphs, letter patterns and some with consonant and vowel digraphs. uses their knowledge of syllables, prior knowledge and cues from the context to read words and uses a growing range of word identification strategies with confidence. identifies similarities in letter-sound relationships in L1 and L2.	reads increasingly demanding digraphs, letter patterns and consonant and vowel digraphs and uses phonological skills flexibly. uses a range of word identification strategies flexibly and confidently to identify words. identifies some differences in letter sound relationships in L1 and L2.	uses their knowledge of letter sequences, digraphs, root words, syllables, silent letters, prefixes and suffixes to identify a wider range of words. identifies relationships in L1 and L2.	identifies and discusses vocabulary that is similar in English, Irish, and other languages. analyses and discusses the origins of words from a range of subject areas.	assesses a wide range of word identification strategies used while reading texts. uses existing knowledge of language to decipher texts in other languages.

Understanding

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element

Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes
	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to

Understanding

6. Vocabulary	Acquire appropriate vocabulary to support the comprehension of text shared by the teacher or read independently. Talk about and use new vocabulary as it arises, drawing on context and identifying words with similar meaning and words with similar sounds but different meaning.	Acquire appropriate vocabulary to support the independent comprehension of text. Draw on a developing knowledge of word structure and word parts, including some prefixes and suffixes, to clarify and discuss the meaning of words. TF6, C2	Acquire deep and broad vocabulary knowledge to facilitate independent comprehension of texts, to include subject-specific texts. Draw on an increasing knowledge of word structure and word parts, including prefixes, suffixes and root words, to independently uncover the meaning of words encountered in texts. Use knowledge of synonyms, antonyms, homonyms, homographs and homophones to clarify and discuss the meaning of new and known vocabulary. Use appropriate reference materials to independently uncover the meaning of unknown words. TF6, C3+4
---------------	--	---	---

PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES

a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
listens to new words and phrases represented by text, modelled by another.	listens to new words and phrases represented by text, modelled by another; and uses them in emerging reading.	acquires new vocabulary listening to a variety of texts read aloud and repeats new words and phrases in their emerging reading.	acquires new vocabulary listening to new words and phrases modelled by the teacher and begins to demonstrate some understanding.	acquires new words and phrases from a variety of instructional and independent level texts and the teacher; and talks about their meaning. uses some new words in responses to texts.	uses a range of strategies to understand and discuss new words in texts and understands that the same idea can be conveyed using different phrases.	identifies and uses new words and phrases appropriately in a variety of contexts and begins to use dictionaries to find word meanings. recognises some synonyms, homonyms, antonyms, prefixes, suffixes and root words.	uses dictionaries and other references to find word meanings. flexibly uses a range of strategies including knowledge of synonyms, homonyms, antonyms, affixes and root words to understand unfamiliar words.	uses thesauruses and other references to find and use word meanings across the curriculum.	identifies and explains synonyms, homonyms, antonyms, prefixes, suffixes, and root words found in texts.	identifies and uses a variety of strategies to understand words in texts.

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element

Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes
	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to
7. Purpose, genre, and voice	Experience and respond to the aesthetic, creative, and imaginative aspects of text and a range of genres expressing preferences and opinions. TF7, C1	Experience and respond to the aesthetic, creative and imaginative aspects of texts and a wider range of genres justifying preferences and opinions. TF7, C2	Identify and discuss features of texts which convey a particular purpose, genre, or voice and infer meanings which are not explicitly stated. Respond to the aesthetic, creative, and imaginative aspects of a wide range of texts in various genres across the curriculum and defend their preferences and opinions. TF7, C3	Recognise and examine the implications of culture and identity on the creation of texts across a range of genres. Critically reflect on their response to the aesthetic, creative, and imaginative aspects of a wide range of texts in various genres across the curriculum. TF7, C4

Exploring and using

PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...
recognises the link between text and the meaning it conveys.	enjoys listening to stories, rhymes and poems read by others, and indicates favourites.	enjoys listening to different genres expressing preferences and opinions and plays with language in rhymes, riddles, jokes, nonsense words and songs.	enjoys listening to and responding to a variety of genres including informational texts and uses language playfully and imaginatively in personal narratives. shows understanding of purpose of reading, for example, in play scenarios.	enjoys reading a range of stories, rhymes, poems and non-fictional texts and begins to distinguish between a story and a poem or rhyme.	enjoys reading a wide range of fictional and non-fiction texts and describing differences between stories, poems and non-fiction texts, and uses language playfully and imaginatively in response to texts read.	begins to read texts for specific purposes, identifying some differences between genres and begins to justify preferences and opinions. begins to use a table of contents in simple non-fiction texts to gather information.	reads texts for specific purposes and justifies preferences and opinions. uses lists and diagrams in simple non-fiction texts to gather specific information.	selects relevant information from a range of features of non-fictional texts and recognises emotive language in texts read.	examines and discusses the validity of sources used to create texts. identifies and describes features of texts which highlight individual voice. discusses and explains the purpose of texts. examines and discusses how Irish culture and identity are portrayed in texts.	evaluates the validity of sources to create texts. evaluates and reflects on features of texts which highlight individual voices. examines and discusses how different cultures and identities are portrayed in texts. examines and evaluates a variety of opinions, perspectives, and cultures across various genres. examines and discusses bias, stereotyping and prejudice portrayed in texts.

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to					
Exploring and using	8. Response and author's intent	Discuss and share thoughts and opinions on texts in a range of genres across the curriculum. Consider and discuss author's intent. TF8, C1+2		Compare, contrast and critically reflect on the intent of different authors and discuss various interpretations of text in a wide range of genres. TF8, C3+4						
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES									
	a The child... responds to a range of texts.	b The child... responds to a range of texts, indicating preferences.	c The child... expresses some thoughts and feelings about what has been read in a variety of ways.	d The child... expresses thoughts and feelings about what has been read and identifies the main idea from the text.	e The child... expresses thoughts, feelings and opinions in relation to a text and gives reasons for their opinions based on the information provided in the text.	f The child... begins to identify, with support and direction, the author's intent and discusses the point of view being presented in a text. begins to use evidence from the text to support their views.	g The child... expresses personal opinions about texts and about the ideas presented in texts. identifies the author's point of view presented in a text. uses evidence from the text to support their views.	h The child... explains their understanding and interpretation of a text, justifying their responses logically, referring to evidence in the text and discussing the author's intent and point of view.	i The child... interprets and discusses texts, exploring the ways in which the author can use and manipulate language in order to create effect or to engage/affect the reader. reconsiders an initial response to a text in light of subsequent information that emerges in a text.	j The child... conveys personal interpretation of text. recognises the influence of an author's identity on messages being conveyed. discusses and evaluates viewpoints and messages of different texts on the same topic.

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element

Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes
	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to
9. Comprehension	Recall, discuss and sequence significant details and identify key points of information in text. TF9, C1+2	Draw on a repertoire of comprehension strategies and background knowledge to comprehend text independently or collaboratively. TF9, C2	Compare and select comprehension strategies flexibly and interchangeably and use background knowledge to engage with text in a variety of genres independently or collaboratively. TF9, C3	Choose, justify, and apply comprehension strategies to engage with text in a variety of genres across the curriculum, independently or collaboratively, and continue to draw on background knowledge. Compare and synthesise information, thoughts, and ideas from a variety of text sources. TF9, C4
	Draw on background knowledge as well as a range of comprehension strategies to engage with and create meaning when working with a range of texts independently or collaboratively. TF9, C1			

PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES

a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
demonstrates understanding of one or more signs, symbols or text for enjoyment or practical purposes.	sequences a story read or a personal experience using 2-3 objects, marks, drawings or mimes.	sequences main events using a small number of pictures.	begins to determine the importance of information and retells main points of a story in sequence.	listens to stories, poems and informational texts and retells main points with some sequencing.	uses language from texts to retell main points along with characters and setting in sequence and adds key details from the texts.	uses language from texts to retell main events adding key details.	summarises key points from a range of genres determining their importance and omitting any unnecessary information and sequences main points while reflecting on and making sense of information and adding detail.	determines importance of information and justifies disregarding of unnecessary information when summarising key points/facts and reflects on and synthesises information.	examines and discusses how various media sources present information on the same event/story.	discusses and evaluates how language, images, vocabulary, sources, presentation, culture, and identity can shape interpretation of texts.
finds specific objects in stories read to them and responds nonverbally and/or verbally to simple statements and questions about a main event or character.	predicts a story based on the front cover and internal illustrations before and during the teacher's reading of it and makes inferences.	predicts the story/ topic based on title while drawing on their prior knowledge and visualises while listening to the teacher read a story or informational text.	modifies predictions based on new information and draws inferences to stories or informational text.	shows knowledge of the structure of a range of narrative and procedural text genres and identifies the central idea or theme of a text.	generates and responds to questions on text in a range of genres, clarifies their responses and provides justifications drawing on prior knowledge.	responds to questions disregarding unnecessary information, infers drawing on prior knowledge and information and cites specific textual evidence to clarify their responses and to support a particular viewpoint.	responds to questions disregarding unnecessary information, infers drawing on prior knowledge and information and cites specific textual evidence to clarify their responses and to support a particular viewpoint.	shows some understanding that language features, images and vocabulary shape interpretation of text and that this may be different to others' interpretations.	identifies how language, images, and vocabulary shape interpretation of texts.	synthesises information from various sources and formats and uses this information to form opinions about various topics.
	makes connections between points in a story while listening to the teacher read.	retells familiar stories accurately using key details and asks questions about events, characters and setting.	with others, reads and discusses stories, poems, simple instructions, and informational texts showing understanding.	discusses stories, poems, simple instructions, and informational texts showing understanding.	takes part in class discussion while responding to narrative and expository text, asks questions, discusses predictions and clarifies their reasons.	uses some text features such as table of contents and sub-headings, to identify key points of information in text and adds supporting detail using an appropriate graphic organiser.	uses text features such as indexes to locate key facts and information.	uses text features including bold print, glossaries, electronic menus and icons to locate key facts in a variety of genres efficiently.	describes and explains the strategies used to locate key facts and sources.	
	responds nonverbally and/or verbally to simple stories and poems and asks and answers questions about main events and characters.	retells familiar stories accurately using key details and asks questions about events, characters and setting.	shows some understanding of informational texts read aloud by the teacher.	demonstrates the ability to visualise the story while listening to it, through their modified predictions and inferences during the story and in their retelling of the story.	with help, uses simple graphic organisers to identify key points in expository texts.	discusses miscomprehension in a text.	uses text features such as indexes to locate key facts and information.	questions actions and sequences and accuracy of content.		

Exploring and using

Learning Outcomes for Reading (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to					
Exploring and using	10. Fluency and self-correction	Read instructional and independent-level texts in a range of genres with reasonable pace and understanding, and self-correct independently. TFI0, CI+2		Read texts in a variety of genres effortlessly with appropriate pace, accuracy and expression for a variety of audiences. TFI0, C3+4						
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES									
	a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...
participates in using reading material.	handles books and takes part in group activities with familiar texts. begins to track the direction of reading with their eyes, attending to each page change in books read to them by others.	understands that text tells the same story each time it is read. tracks the direction of reading with their eyes, attending to lines read in books read to them by others.	recognises when a word has been omitted or read incorrectly in repetitive familiar texts read to them. begins to track pictures and words using their finger or object.	shows a reasonable pace reading repetitive language patterns and some familiar sight vocabulary. reads texts word by word tracking with finger or object and rereads familiar or independent-level texts supported by illustrations, building fluency. self-corrects using pictorial, sound, visual and contextual cues.	tracks words in texts read with their eyes. reads texts at instructional and independent levels with good pace, phrasing, expression and understanding. recognises when a line or word is lost and self-corrects using syntactical cues.	maintains a reasonable pace reading text with support from more complex repetitive language patterns, sight vocabulary, common letter patterns and initial sound cues.	maintains a reasonable pace with decodable texts using phonic knowledge, sight vocabulary and common letter patterns, and rarely loses their place.	maintains appropriate pace and accuracy with lengthier and more complex unfamiliar texts using expression and intonation while drawing on a range of phonic, sight and context cues when unknown words are encountered.	maintains appropriate pace and accuracy using intonation and expression for the genre and audience.	evaluates and adapts intonation, expression and pace used while reading.

Mórchéimeanna Dul chun Cinn don Scríbhneoireacht (T1)

a	Baineann an páiste triail agus úsáid as uirlisí déanta marcanna chun cruthanna agus téacsanna a chruthú. Cuireann <i>sé/sí</i> eispéiris phearsanta agus rudaí a bhfuil suim acu féin iontu in iúl, agus roinneann iad, trí chomharthaí, trí shiombailí agus trí théacs.
b	Taitníonn sé leis an bpáiste marcanna agus cruthanna difriúla a dhéanamh ag úsáid uirlisí difriúla. Comhroinneann <i>sé/sí</i> taithí agus suimeanna pearsanta trí na marcanna agus na cruthanna sin. Comhroinneann an páiste iad sin le daoine eile ag úsáid gothaí, fuaimeanna nó focal.
c	Taitníonn sé leis an bpáiste a bheith ag déanamh foirmeacha ar nós litreacha agus líníochtaí agus iad ag súgradh le huirlisí agus le hábhair dhifriúla. Comhroinneann <i>sé/sí</i> brí trí roinnt gnéithe a ainmniú. Idirhealaíonn an páiste idir litreacha agus pictiúir agus aithnítear roinnt litreacha i bhfocail choiteanna. Scríobhann agus idirghníomhaíonn <i>sé/sí</i> , ag comhroinnt taithí phearsanta, agus an múinteoir ag feidhmiú mar scríobhaí.
d	Taitníonn scríbhneoireacht fhabhraitheach leis an bpáiste agus iad ag úsáid acraí éagsúla agus ag taispeáint smacht maith ar na matáin. Míníonn <i>sé/sí</i> na príomhtheachtaireachtaí ina gcuid scríbhneoireachta. Úsáideann an páiste bunghnásanna cló, ainmnítear agus fuaimníonn roinnt litreacha agus úsáidtear teaglamaí randamacha litreacha sa scríbhneoireacht. Léiríonn eolas ar na fuaimeanna atá clúdaithe sna hiarrachtaí. Úsáideann <i>sé/sí</i> foclóir nua ó théacsanna a léitear agus scríobhann ar son cuspóir ar leith agus bíonn ag idirghníomhú leis an múinteoir mar scríobhaí.
e	Leanann an páiste ag scríobh i gcomhar leis an múinteoir agus tosaítear ag scríobh go neamhspleách faoi thaithí phearsanta agus faoi thopaic coiteanna. Úsáideann <i>sé/sí</i> roinnt litreacha atá ceart ó thaobh na bhfuaimeanna de agus patrúin choiteanna litreacha agus focail aitheanta le linn dóibh roinnt ord ceart focal, lánstadanna agus spásanna a úsáid in abairtí. Scríobhann an páiste roinnt litreacha cás uachtair agus cás íochtair go hinléite mar litreacha reatha scartha. Léann agus pléann <i>sé/sí</i> a dtéacsanna agus roghnaítear cinn le cur ar taispeáint.
f	Cruthaíonn an páiste téacsannainn gcomhroinneann sé taithí agus roghanna pearsanta. Déanann an páiste é sin le habairtí iomlána, roinnt den fhoclóir ar tháinig sé trasna air i dtéacsanna agus le foclóir taobh amuigh dá eispéreas féin, níos mó gnásanna cló agus níos mó litriú ceart agus léirítear eolas ar na fuaimeanna/fónaic atá clúdaithe. Tosaíonn <i>sé/sí</i> ag roghnú teanga a oireann do théacsanna ar son cuspóir ar leith, agus oibríonn le daoine eile le linn phróiseas na scríbhneoireachta.
g	Cruthaíonn an páiste téacsanna d'éisteoirí difriúla agus do chuspóirí difriúla. Scríobhann <i>sé/sí</i> le níos mó neamhspleáchais ag úsáid stór leathan foclóra agus poncaíocht bhunúsach. Bailíonn an páiste eolas, tosaítear ag pleanáil a gcuid oibre agus á cur in eagar. Úsáideann an páiste straitéisí amhairc mar aon le heolas ar fhuaimneanna na Gaeilge chun focal a litriú agus litríonn réimse d'fhocail ardmhínicíochta go cruinn.
h	Cruthaíonn an páiste téacsanna go neamhspleách do roinnt cuspóirí agus pobal éisteachta. Úsáideann an páiste réimse seánraí scríofa. Cuimhníonn <i>sé/sí</i> ar an lucht éisteachta agus ar an gcuspóir nuair a bhíonn focail, smaointe nó eolas á roghnú aige/aici do na téacsanna, agus struchtúr na dtéacsanna á roghnú. Úsáideann an páiste aimsirí, nascaigh agus comharthaí poncaíochta éagsúla. Léiríonn an páiste eolas ar struchtúr agus rialacha na Gaeilge maidir le fuaimeanna, patrúin agus gramadach. Litríonn an páiste go cruinn ag úsáid réimse leathan straitéisí.
i	Úsáideann an páiste réimse seánraí scríofa. Cruthaíonn an páiste téacsanna go neamhspleách do roinnt cuspóirí agus pobail éisteachta. Cuimhníonn <i>sé/sí</i> ar an lucht éisteachta agus ar an gcuspóir nuair a bhíonn focail, smaointe nó eolas do na téacsanna, agus struchtúr na dtéacsanna á roghnú. Úsáideann an páiste aimsirí, nascaigh agus comharthaí poncaíochta éagsúla. Litríonn an páiste go cruinn ag úsáid réimse leathan straitéisí. Léiríonn an páiste eolas ar bhunfhuaimneanna agus na litriú malartacha d'fhuaimneanna na Gaeilge sa scríbhneoireacht chomh maith le hathruithe gramadaí, eolas ar na gutaí agus patrúin choitianta.
j	Tagann an páiste ar a nguth féin ina gcuid scríbhneoireachta agus baineann úsáid as teanga chruthaitheach, aeistéitiúil agus shamhláíoch chun téacsanna a chruthú i réimse leathan seánraí. Sainaitníonn an páiste an topaic, an cuspóir agus an lucht léitheoireachta le haghaidh tascanna scríbhneoireachta agus gineann smaointe faoi thopaic níos dúshlánaí trína gcuid scríbhneoireachta. Bailíonn <i>sé/sí</i> faisnéis chun tacú le smaointe le haghaidh scríbhneoireachta agus <i>é/í</i> ag úsáid éagsúlacht straitéisí agus réimse leathan foinsí cló agus leictreonacha. Baineann <i>sé/sí</i> leas as aiseolas agus iad ag scríobh agus déanann cur síos ar na straitéisí a d'úsáid siad ina gcuid scríbhneoireachta.
k	Agus <i>é/í</i> ag chruthú téacsanna, roghnaíonn an páiste foinsí faisnéise go grinn chun dul in oiriúint do na cuspóirí atá beartaithe. Measann <i>sé/sí</i> a gcuid scríbhneoireachta go grinn agus déanann machnamh ar na gnéithe dá gcuid téacsanna a bhaineann go sonrach lena nguth aonair féin. Sainaitníonn <i>sé/sí</i> go grinn gnéithe dá gcuid scríbhneoireachta ar gá feabhas a chur orthu agus roghnaíonn cén chaoi le haiseolas a úsáid chun sleachta scríbhneoireachta athdhéachtaithe a chruthú i seánraí éagsúla. Cuireann <i>sé/sí</i> píosaí scríbhneoireachta i gcrích ar bhealach chruthaitheach a tharraingíonn aird na léitheoirí agus cuireann sleachta scríbhneoireachta críochnaithe i láthair, agus tugann údar leis na scileanna a úsáideadh agus <i>é/í</i> ag chruthú téacsanna.

Torthaí Foghlama don Scríbhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6																																		
Cumarsáid	I. Rannpháirtíocht	Aird a thabhairt ar mharcanna agus líníocht a dhéanamh, páirt a ghlacadh ann agus taitneamh a bhaint as, agus scríobh chun cumarsáid a dhéanamh le daoine eile agus é a dhéanamh i dteangacha éagsúla nuair is cuí. LO1, S1	Iad féin a aithint mar scríbhneoir, páirt a ghlacadh i scríbhneoireacht, agus taitneamh a bhaint aisti, chun cumarsáid a dhéanamh le daoine eile agus i dteangacha éagsúla nuair is cuí. LO1, S2	Dearcadh dearfach agus cuspoirín éagsúla a léiriú agus iad ag tabhairt faoi théacs i réimse seánraí, i dteangacha éagsúla nuair is cuí, agus trasna an churaclaim. Scríbhneoireacht a úsáid mar uirlis chun ord agus eagar a chur ar smaointe agus iad a shoiléiriú, agus chun a bhféiniúlacht a chur in iúl (agus úsáid a bhaint as teangacha eile san áireamh). LO1, S3+4																																			
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM																																						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">a</th> <th style="width: 10%;">b</th> <th style="width: 10%;">c</th> <th style="width: 10%;">d</th> <th style="width: 10%;">e</th> <th style="width: 10%;">f</th> <th style="width: 10%;">g</th> <th style="width: 10%;">h</th> <th style="width: 10%;">i</th> <th style="width: 10%;">j</th> <th style="width: 10%;">k</th> </tr> <tr> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> <th>Gníomh an pháiste...</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Baineann an páiste triail as uirlisí déanta marcanna agus as dromchlaí agus fiosraíonn iad.</td> <td>Bíonn spraoi ag an bpáiste ag déanamh marcanna agus úsáideann sé/sí gothaí, fuaimneanna nó focail chun aird a dhíriú orthu.</td> <td>Taitníonn leis an bpáiste pictiúir agus foirmeacha ar nós litreacha a chruthú agus comhroinneann sé brí trí roinnt gnéithe ina chuid téacsanna a ainmniú.</td> <td>Taitníonn sé leis an bpáiste a théacsanna scríofa luatha féin a chruthú agus mníonn sé/sí na príomh-theachtaireachtaí iontu sin.</td> <td>Taitníonn scríbhneoireacht leis an bpáiste agus comhroinneann sé/sí brí trína chuid téacsanna a léamh agus a phlé.</td> <td>Taitníonn scríbhneoireacht leis an bpáiste le haghaidh cuspoirín féin-treoraíthe agus éagsúla agus le cúnamh ó bhunstruchtúir seánra.</td> <td>Taitníonn leis an bpáiste a bheith ag scríobh i réimse níos leithne seánraí, taiscéaladh a dhéanamh ar a stíl féin, ag cur sonraí le smaointe sin a phlé le daoine eile.</td> <td>Taitníonn leis an bpáiste a bheith ag úsáid stíl phearsanta scríbhneoireachta i réimse seánraí, ag tabhairt tuilleadh forbartha ar charachtair agus ag úsáid teanga go cruthaitheach agus go samhlaitheach, agus iad á roinnt le daoine eile.</td> <td>Taitníonn leis an bpáiste a stíl scríbhneoireachta féin a úsáid i réimse seánraí, ag tarraingt ar theanga fháthchiallach agus ag cruthú íomhánna gléineacha chun dul i bhfeidhm ar an léitheoir, agus pléann agus comhroinneann a chuid oibre.</td> <td>Taitníonn leis an bpáiste a stíl scríbhneoireachta féin a úsáid i réimse seánraí, ag tabhairt tuilleadh forbartha a dhéanamh ar a stíl phearsanta féin.</td> <td>Fiosraíonn agus pléann an páiste a stíl féin, cuspoirín an téacs agus an taitneamh a bhaineann daoine as téacs a chruthú go neamhspleách agus/nó le daoine eile. Oibríonn an páiste le daltaí eile chun téacsanna a chruthú i réimse seánraí agus chun tuilleadh forbartha a dhéanamh ar a stíl phearsanta féin.</td> <td>Déanann an páiste measúnú ar a stíl phearsanta mar údar agus roinneann an taithí atá aige/aici ar chruthú téacs le daoine eile. Pléann an páiste an fhorbairt atá tagtha ar a chuid scileanna mar údar chun téacsanna níos casta a chruthú agus déanann sé/sí machnamh ar an fhorbairt agus ar an dul chun cinn sin.</td> </tr> </tbody> </table>						a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Baineann an páiste triail as uirlisí déanta marcanna agus as dromchlaí agus fiosraíonn iad.	Bíonn spraoi ag an bpáiste ag déanamh marcanna agus úsáideann sé/sí gothaí, fuaimneanna nó focail chun aird a dhíriú orthu.	Taitníonn leis an bpáiste pictiúir agus foirmeacha ar nós litreacha a chruthú agus comhroinneann sé brí trí roinnt gnéithe ina chuid téacsanna a ainmniú.	Taitníonn sé leis an bpáiste a théacsanna scríofa luatha féin a chruthú agus mníonn sé/sí na príomh-theachtaireachtaí iontu sin.	Taitníonn scríbhneoireacht leis an bpáiste agus comhroinneann sé/sí brí trína chuid téacsanna a léamh agus a phlé.	Taitníonn scríbhneoireacht leis an bpáiste le haghaidh cuspoirín féin-treoraíthe agus éagsúla agus le cúnamh ó bhunstruchtúir seánra.	Taitníonn leis an bpáiste a bheith ag scríobh i réimse níos leithne seánraí, taiscéaladh a dhéanamh ar a stíl féin, ag cur sonraí le smaointe sin a phlé le daoine eile.	Taitníonn leis an bpáiste a bheith ag úsáid stíl phearsanta scríbhneoireachta i réimse seánraí, ag tabhairt tuilleadh forbartha ar charachtair agus ag úsáid teanga go cruthaitheach agus go samhlaitheach, agus iad á roinnt le daoine eile.	Taitníonn leis an bpáiste a stíl scríbhneoireachta féin a úsáid i réimse seánraí, ag tarraingt ar theanga fháthchiallach agus ag cruthú íomhánna gléineacha chun dul i bhfeidhm ar an léitheoir, agus pléann agus comhroinneann a chuid oibre.	Taitníonn leis an bpáiste a stíl scríbhneoireachta féin a úsáid i réimse seánraí, ag tabhairt tuilleadh forbartha a dhéanamh ar a stíl phearsanta féin.	Fiosraíonn agus pléann an páiste a stíl féin, cuspoirín an téacs agus an taitneamh a bhaineann daoine as téacs a chruthú go neamhspleách agus/nó le daoine eile. Oibríonn an páiste le daltaí eile chun téacsanna a chruthú i réimse seánraí agus chun tuilleadh forbartha a dhéanamh ar a stíl phearsanta féin.	Déanann an páiste measúnú ar a stíl phearsanta mar údar agus roinneann an taithí atá aige/aici ar chruthú téacs le daoine eile. Pléann an páiste an fhorbairt atá tagtha ar a chuid scileanna mar údar chun téacsanna níos casta a chruthú agus déanann sé/sí machnamh ar an fhorbairt agus ar an dul chun cinn sin.
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k																													
Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...																													
Baineann an páiste triail as uirlisí déanta marcanna agus as dromchlaí agus fiosraíonn iad.	Bíonn spraoi ag an bpáiste ag déanamh marcanna agus úsáideann sé/sí gothaí, fuaimneanna nó focail chun aird a dhíriú orthu.	Taitníonn leis an bpáiste pictiúir agus foirmeacha ar nós litreacha a chruthú agus comhroinneann sé brí trí roinnt gnéithe ina chuid téacsanna a ainmniú.	Taitníonn sé leis an bpáiste a théacsanna scríofa luatha féin a chruthú agus mníonn sé/sí na príomh-theachtaireachtaí iontu sin.	Taitníonn scríbhneoireacht leis an bpáiste agus comhroinneann sé/sí brí trína chuid téacsanna a léamh agus a phlé.	Taitníonn scríbhneoireacht leis an bpáiste le haghaidh cuspoirín féin-treoraíthe agus éagsúla agus le cúnamh ó bhunstruchtúir seánra.	Taitníonn leis an bpáiste a bheith ag scríobh i réimse níos leithne seánraí, taiscéaladh a dhéanamh ar a stíl féin, ag cur sonraí le smaointe sin a phlé le daoine eile.	Taitníonn leis an bpáiste a bheith ag úsáid stíl phearsanta scríbhneoireachta i réimse seánraí, ag tabhairt tuilleadh forbartha ar charachtair agus ag úsáid teanga go cruthaitheach agus go samhlaitheach, agus iad á roinnt le daoine eile.	Taitníonn leis an bpáiste a stíl scríbhneoireachta féin a úsáid i réimse seánraí, ag tarraingt ar theanga fháthchiallach agus ag cruthú íomhánna gléineacha chun dul i bhfeidhm ar an léitheoir, agus pléann agus comhroinneann a chuid oibre.	Taitníonn leis an bpáiste a stíl scríbhneoireachta féin a úsáid i réimse seánraí, ag tabhairt tuilleadh forbartha a dhéanamh ar a stíl phearsanta féin.	Fiosraíonn agus pléann an páiste a stíl féin, cuspoirín an téacs agus an taitneamh a bhaineann daoine as téacs a chruthú go neamhspleách agus/nó le daoine eile. Oibríonn an páiste le daltaí eile chun téacsanna a chruthú i réimse seánraí agus chun tuilleadh forbartha a dhéanamh ar a stíl phearsanta féin.	Déanann an páiste measúnú ar a stíl phearsanta mar údar agus roinneann an taithí atá aige/aici ar chruthú téacs le daoine eile. Pléann an páiste an fhorbairt atá tagtha ar a chuid scileanna mar údar chun téacsanna níos casta a chruthú agus déanann sé/sí machnamh ar an fhorbairt agus ar an dul chun cinn sin.																												

Torthaí Foghlama don Scribhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearach agus shinsearach	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
		Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
	2. Inspreagadh agus rogha	Uirlisí, topaic agus ábhar cúf a roghnú don scribhneoireacht pháirteach nó neamhspleách agus téacsanna a roghnú chun roinnt le daoine eile. LO2, S1+2			Uirlisí, straitéisí, agus ábhar; a mheas go criticiúil agus a roghnú chun téacs a chruthú i réimse seánraí trasna an churaclaim ar mhaithe le cuspóirí agus luchtanna éisteachta/léite éagsúla. LO2, S3+4						
TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM											
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
	Láimhseálann an páiste uirlisí déanta marcanna agus ábhair chun téacs a chruthú.	Úsáideann an páiste gothaí, fuaimneanna nó focail chun aird a dhíriú ar na téacsanna is fearr leo a chruthaigh siad féin.	Bíonn an páiste ag súgradh le huirlisí agus le hábhair éagsúla chun téacsanna a chruthú ar a rogha topaice agus roghnaíonn na téacsanna atá le roinnt le daoine eile.	Úsáideann an páiste uirlisí agus ábhair éagsúla chun téacsanna a chruthú ar thopaic roghnaithe agus roghnaíonn téacsanna le cur ar taispeáint.	Le neamhspleáchas atá ag méadú, roghnaíonn an páiste topaic agus uirlisí cúf chun téacsanna a chruthú agus roghnaíonn téacsanna le foilsiú agus le cur ar taispeáint.	Roghnaíonn an páiste ó réimse níos leithne topaicí agus, le tacaíocht, roghnaíonn ábhar agus formáidí éagsúla cur i láthair chun a chuid scríbhneoireachta a chomhroinnt.	Roghnaíonn agus beachtaíonn an páiste smaointe agus ábhar dá théacsanna, agus roghnaíonn ó réimse formáidí cur i láthair chun a chuid scríbhneoireachta a chomhroinnt.	Tosaíonn an páiste ar thaighde agus roghnaíonn ábhar chun scríobh faoi thopaicí neamhaitheanta agus roghnaíonn ó réimse níos leithne formáidí cur i láthair chun a chuid scríbhneoireachta a chomhroinnt.	Déanann an páiste taighde agus roghnaíonn ábhar chun scríobh faoi thopaicí neamhaitheanta, agus roghnaíonn formáidí cúf cur i láthair chun a chuid scríbhneoireachta a chomhroinnt.	Déanann an páiste comparáid idir foinsí eolais éagsúla agus roghnaíonn an fhoinsí is feiliúnaí don chuspóir agus don lucht éisteachta/léite. Déanann an páiste anailís ar aiseolas chun athdhréachtú a dhéanamh ar a théacs. Roghnaíonn an páiste an seánra cúf don chuspóir agus don lucht éisteachta/léite.	Déanann an páiste measúnú ar roinnt foinsí eolais agus roghnaíonn sé an fhoinsí is feiliúnaí don chuspóir agus don lucht éisteachta/léite. Déanann an páiste anailís ar aiseolas agus roghnaíonn sé/sí an t-aiseolas is feiliúnaí chun athdhréachtú a dhéanamh ar a théacs. Tugann an páiste údar leis an seánra a roghnaíonn sé/sí agus téacs á chruthú aige/aici ar mhaithe le cuspóir agus lucht éisteachta/léite éagsúla.

Torthaí Foghlama don Scríbhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6
		Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann
	3. Struchtúr abairte agus gnásanna cló	Gnásanna bunúsacha an chló chomh maith le struchtúr abairte a úsáid agus iad ag cumadh téacsanna i bpáirt le daoine nó go neamhspleách. LO3, S1	Úsáid a bhaint as gnásanna an chló, struchtúir abairte níos casta, aimsirí cearta na mbriathra agus nascfhocail ina gcuid scríbhneoireachta. LO3, S2	Úsáid a bhaint as gnásanna an chló atá ag éirí níos caolchúisí an t-am ar fad ina scríbhneoireacht neamhspleách. Úsáid a bhaint as abairtí simplí, comhshuite agus casta agus iad ag athrú fhad na n-abairtí chun dul in oiriúint do lucht léitheoireachta, stíl agus tuin a gcuid scríbhneoireachta. LO3, S3+4	

TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM

a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
Baineann an páiste triail as comharthaí, as siombailí agus as téacs chun cumarsáid a dhéanamh.	Úsáideann an páiste cruthanna agus iad ag tarraingt marcanna chun cumarsáid a dhéanamh.	Déanann an páiste idirdhealú idir litreacha agus pictiúir.	Déanann an páiste idirdhealú idir léitheoireacht agus scríbhneoireacht agus scríobhann ó chlé go deas, ó bhun go barr, leathanach ar leathanach.	Úsáideann an páiste ord ceart na bhfocal cuid den am, struchtúr abairte agus litreacha, spásanna, focail, abairtí agus lánstadanna agus tosaíonn ar cheannlitreacha a úsáid go cuí. Aithníonn an páiste go bhfuil tréithe ar leith i scríobh na Gaeilge, síntí fada, séimhiú, urú srl.	Úsáideann an páiste ord ceart na bhfocal, struchtúr abairte, ceannlitreacha agus abairtí iomlána.	Úsáideann an páiste comharthaí ceiste, bunnascaigh, an aimsir cheart den bhriathar cuid den am, agus tosaíonn ar pharagraif a úsáid.	Úsáideann an páiste comharthaí athfhriotal, comharthaí uailbhreasa, roinnt paragraf agus úsáideann an aimsir cheart den bhriathar níos minice.	Úsáideann an páiste straitéisí éagsúla go solúbtha chun focail neamhchoitianta agus dheacra a litriú.	Úsáideann an páiste réimse leathan gnásanna cló (na measc, idirstad, leathstad, dais, fleiscín srl). Fiosraíonn an páiste an chaoi a gcuideíonn gnásanna cló agus struchtúr abairte linn ciall a bhaint as téacs agus teachtaireacht a chur in iúl.	Roghnaíonn an páiste gnásanna cló agus struchtúr abairte cuí chun go gcuideoidh sé/sí le daoine ciall a bhaint as téacs agus chun teachtaireacht a chur in iúl. Tugann an páiste míniú agus údar leis na roghanna sin. Déanann an páiste plé ar struchtúr abairte na Gaeilge, an Bhéarla agus teangacha eile. Léiríonn an páiste go dtuigeann sé/sí an tionchar a bhíonn ag cineálacha éagsúla abairte agus fad na habairte) ar an téacs a bhíonn á chruthú aige/aici.
Tréithe Breise – Gaeilge	–	–	–	Aithníonn an páiste go n-athraíonn focail de réir struchtúr abairte.	–	Tosaíonn an páiste ag úsáid comhréir chúí don Ghaeilge.	–	Úsáideann an páiste comhréir chúí don Ghaeilge.	–	–

Tuiscint

Torthaí Foghlama don Scribhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2 Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4 Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6 Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
Tuiscint	4. Litriú agus staidéar ar fhocail Tréithe Breise – Gaeilge	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM									
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...
					Léiríonn an páiste níos mó eolais ar na bunfhuaimneanna agus tosaíonn ag úsáid litrithe malartacha sna focail. Léiríonn an páiste eolas ar athruithe gramadaí atá ar eolas ó bhéal leis an dóigh lena scríobh (séimhiú/urú/iolra srl.)	Léiríonn an páiste tuiscint ar ghutaí caola agus leathana agus iad ag scríobh focail ilsiollacha. Ceanglaíonn an páiste eolas ar athruithe gramadaí leis an dóigh lena scríobh. Léiríonn an páiste eolas ar bhunfhuaimneanna agus litrithe malartacha d'fhuaimneanna sa scríbhneoireacht.	Úsáideann an páiste a gcuid eolais ar an nGaeilge leis an rogha cheart a dhéanamh maidir le léiriú d'fhuaim, m.sh. caol le caol/leathan le leathan. Tuijeann an páiste na cúiseanna a bhaineann le hathruithe gramadaí agus úsáideann séimhiú/urú sa litriú. Tosaíonn an páiste ag tuiscint go litrítear roinnt focal ar bhealach atá éagsúil leis an gcaoi a bhfuaimnítear iad.	Tuijeann an páiste go litrítear roinnt focal ar bhealach atá éagsúil leis an gcaoi a bhfuaimnítear iad.	Scríobhann an páiste agus úsáid chruinn á baint as an gcanúint.		

Torthaí Foghlama don Scríbhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6					
Tuiscint	5. Stór focal	<p>Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann</p> <p>Úsáid a bhaint as stór focal níos leithne óna dtaithí phearsanta agus óna dtaithí ar phlé le téacs. Teanga a úsáid go spráúil agus go cruthaitheach, le tacaíocht de réir mar is gá. LO5, S1</p>	<p>Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann</p> <p>Úsáid a bhaint as stór focal níos casta ó go leor foinsí agus gnéithe aeistéitiúla, cruthaitheacha agus samhlaíocha na teanga a fhiosnú ina gcuid scríbhneoireachta. LO5, S2</p>	<p>Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann</p> <p>Teanga agus stór focal oiriúnach a fhiosrú agus a roghnú chun téacsanna a chruthú i réimse seánraí dteangacha éagsúla nuair is cuí, ar mhaithe le cuspóirí agus luchtanna éisteachta/léite éagsúla. Údar/cúiseanna a thabhairt leis na roghanna sin. LO5, S3</p>	<p>Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann</p> <p>Teanga agus stór focal oiriúnach a fhiosrú agus a roghnú chun téacs níos casta a chruthú i réimse seánraí agus i dteangacha éagsúla nuair is cuí, ar mhaithe le cuspóirí agus luchtanna éisteachta/léite éagsúla.</p> <p>Údar/cúiseanna a thabhairt leis na roghanna sin.</p> <p>Measúnú a dhéanamh ar ghnéithe aeistéitiúla, cruthaitheacha, samhlaíocha agus fáthchiallacha na teanga a úsáideann siad ina gcuid scríbhneoireachta.</p> <p>Measúnú a dhéanamh ar an úsáid a bhaineann siad as stór focal ag brath ar chomhthéacsanna éagsúla. LO5, S4</p>					
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM									
a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
Cíorann an páiste marcanna agus cruthanna, fiosaíonn iad agus baineann triail astu.	Úsáideann an páiste marcanna agus cruthanna chun taithí phearsanta a roinnt.	Úsáideann an páiste teanga óna thaithí phearsanta agus úsáideann í go spráúil agus le samhlaíocht i dtéacsanna a chruthaíonn sé/sí agus an múinteoir ag feidhmiú mar scríobhaí.	Úsáideann an páiste stór focal agus frásaí nua ó théacsanna a léann sé/sí agus úsáideann teanga go spráúil agus le samhlaíocht i dtéacsanna a scríobhann sé/sí in éineacht leis an múinteoir.	Úsáideann an páiste teanga óna thaithí phearsanta, ó théacsanna a léann sé/sí agus ón timpeallacht. Úsáideann an páiste teanga go spráúil agus le samhlaíocht i dtéacsanna a chruthaíonn sé/sí go neamhspleách.	Úsáideann an páiste teanga nach mbaineann lena thaithí phearsanta a bhailítear ó théacsanna eile a fiosaíodh agus úsáideann an teanga seo le samhlaíocht ina chuid téacsanna féin.	Úsáideann an páiste teanga shainiúil ábhair chun smaoineamh a chur in iúl. Baineann an páiste úsáid as réimse taithí agus téacsanna, agus tosaíonn ag úsáid teanga a chuireann níos mó sonraí in iúl.	Roghnaíonn an páiste stór focal chun brí nó mothúchán ar leith a chur in iúl trí úsáid a bhaint as teanga shamhlaitheach agus réimse taithí agus téacsanna.	Roghnaíonn an páiste stór focal ó raon foinsí agus baineann úsáid as chun smaoineamh a leathnú, tuilleadh sonraí a thabhairt agus chun éifeacht, giúmar nó íomhá a chruthú. Tosaíonn an páiste ar theanga fháthchiallach a úsáid ionas go mbeidh tionchar faoi leith ag téacs ar léitheoir.	Pléann an páiste na straitéisí a úsáideann sé chun sealbhú a dhéanamh ar stór focal/teanga a bheidh sé in ann a úsáid chun téacs a chruthú. Pléann an páiste straitéisí a úsáideann sé chun stór focal/teanga (teanga a bhaineann le ábhair ar leith ina measc) a aimsiú i bhfoinsí éagsúla chun téacsanna ficsin/neamhficsin a chruthú.	Déanann an páiste measúnú ar na straitéisí a úsáideann sé/sí chun stór focal a aimsiú agus a shealbhú ionas go mbeidh sé in ann leas a bhaint astu chun téacsanna a chruthú. Aithníonn an páiste an teanga oibiachtúil agus suibachtúil a úsáidtear i seánraí éagsúla agus déanann sé/sí machnamh orthu nuair a bhíonn stór focal á roghnú aige/aici dá théacs.

Torthaí Foghlama don Scríbhneoireacht (T1)												
Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha			Céim 2: Rang 1 agus Rang 2			Céim 3: Rang 3 agus Rang 4		Céim 4: Rang 5 agus Rang 6		
		Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann			Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann			Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann		Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann		
Tuiscint	5. Stór focal	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
		a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
		–	–	–	–	–	–	–	–	–	Aithníonn agus úsáideann an páiste teanga chruthaitheach, agus shamhlaitheach agus úsáideann sé/sí iad agus téacs á chruthú aige/aici. Pléann sé/sí an fheidhm atá leis na gnéithe sin den teanga ina théacs féin	Aithníonn an páiste go léiríonn stór focal/teanga áirithe claontacht, steiréitíopa, agus fabhar agus smaoiníonn sé/sí air sin agus téacs á chruthú aige/aici.
	Tréithe Breise – Gaeilge	–	–	–	–	Úsáideann an páiste focail, frásaí agus cora cairnte dúchasacha ón mbaile/ón timpeallacht sa scríbhneoireacht.	–	–	–	–	–	

Torthaí Foghlama don Scríbhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6
		Trí eispéiris chúf foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann

Fíoslú agus úsáid

6. Cuspóir; seánra agus guth	<p>Líníocht a dhéanamh agus scríobh agus tuiscint aige ar an gcuspóir agus ar an lucht éisteachta araon, le linn dóibh téacsanna a chruthú i réimse seánraí agus i dteangacha éagsúla nuair is cuí.</p> <p>Iníúchadh a dhéanamh ar struchtúr téacs agus gnéithe teanga a bhaineann le réimse seánraí agus iad a úsáid go rathúil.</p> <p>A nguth pearsanta a fhorbairt ina gcuid scríbhneoireachta chun a gcuid tuairimí, eolas agus taithí a chomhroinnt. LO6, S1+2</p>	<p>Téacs a chruthú ar chúiseanna údarachta ar leith, ag léiriú tuiscint níos doimhne ar thionchar an lucht éisteachta/léite ar a gcuid scríbhneoireachta.</p> <p>Anailís agus meastóireacht a dhéanamh ar struchtúr téacs agus gnéithe teanga a bhaineann le réimse seánraí.</p> <p>A nguth pearsanta a léiriú agus tuilleadh forbartha a dhéanamh air trína gcuid tuairimí, eolais, agus taithí a roinnt i réimse seánraí ar mhaithe le cuspóirí agus lucht éisteachta/léite ar leith.</p> <p>Tuiscint a léiriú ar an tslí a bhféadfaí canúintí agus blasanna éagsúla a úsáid agus téacs á chruthú. LO6, S3+4</p>
------------------------------	--	--

TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASA GACH CÉIM

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...
Baineann an páiste úsáid as comharthaí, siombailí nó téacs chun eispéiris a chomhroinnt.	Comhroinneann an páiste smaointe, eolas agus taithí le daoine eile trína gcuid marcanna.	Tosaíonn an páiste ag roinnt smaointe, eolais agus eispéireas ar mhaithe le cuspóir agus lucht éisteachta ar leith agus é/í ag úsáid marcanna, líníochtaí agus roinnt litreacha.	Scríobhann agus tarraingíonn an páiste ar mhaithe le cuspóir agus lucht éisteachta ag roinnt smaointe, eolais agus eispéireas ag an am céanna.	Scríobhann an páiste ar mhaithe le réimse níos leithne cuspóirí agus lucht éisteachta ag roinnt smaointe, eolais agus eispéireas ag an am céanna.	Tosaíonn an páiste ag scríobh i réimse seánraí trí úsáid a bhaint as bunstruchtúr atá cuí don seánra faoi leith, ag meaitseáil teanga le cuspóir, seánra agus lucht éisteachta.	Scríobhann an páiste i réimse seánraí, ag cur sonraí ar fáil, ag léirmhíniú príomhphointí agus ag úsáid teanga oiriúnach agus a stíl féin á taiscéaladh acu.	Scríobhann an páiste i réimse seánraí agus ag déanamh tuilleadh forbartha ar charachtair agus ar smaointe trí úsáid a bhaint as teanga agus struchtúr cuí agus a stíl féin á taiscéaladh acu.	Scríobhann an páiste i réimse seánraí agus é/í ag úsáid struchtúir go solúbhta chun an freastal is fearr a dhéanamh ar a chuspóir.	Fiosraíonn agus pléann an páiste feiliúnacht an eolais a bhailíonn sé/sí chun téacs a chruthú.	Déanann an páiste measúnú ar na foinsí a roghnaíonn sé/sí dá théacs agus tugann údar leis an rogha sin.
								Úsáideann sé/sí teanga go cruthaitheach agus cuireann sé/sí a stíl féin trasa.	Aithníonn an páiste na gnéithe dá théacs atá sainiúil dá ghuth pearsanta féin agus déanann sé/sí cur síos ar na gnéithe sin.	Déanann an páiste machnamh ar na gnéithe dá théacs atá sainiúil dá ghuth pearsanta féin.
									Roghnaíonn an páiste an réim teanga (canúintí agus blasanna san áireamh) is feiliúnaí dá théacs bunaithe ar a chuspóir agus ar a lucht éisteachta/léite.	Fiosraíonn an páiste tuairimí, peirspictíochtaí, agus cultúir éagsúla agus déanann machnamh orthu chun leas a bhaint astu chun téacsanna a chruthú.
									Pléann agus miníonn an páiste an tionchar a bhíonn ag cuspóirí ar leith ar na roghanna a dhéanann sé/sí agus téacs á chruthú aige/aici.	Tugann an páiste údar leis na roghanna a rinne sé/sí agus téacs á chruthú aige/aici ar mhaithe le cuspóir agus lucht éisteachta/léite éagsúla.

Torthaí Foghlama don Scríbhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6 Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann																																	
Fiosrú agus úsáid	7. Próiseas na scríbhneoireachta agus ag cruthú téacs	An próiseas scríbhneoireachta a úsáid chun téacs a scríobh i gcomhpháirt le daoine eile agus/nó go neamhspleách. LO7, S1+2		Scileanna agus straitéisí a bhaineann leis an scríbhneoireacht mar phróiseas a ainmniú agus a mheas agus iad a úsáid chun téacsanna a chruthú go neamhspleách agus/nó i bpairt le daoine eile, i réimse seánraí agus i dteangacha éagsúla nuair is cuí, trasna an churaclaim ar mhaithe le cuspóirí agus luchtanna éisteachta/léite éagsúla. Teanga chúí a úsáid chun leasúithe eagarthóireachta a mheas agus a phlé bunaithe ar théacsanna a cruthaíodh i réimse seánraí ar mhaithe le cuspóirí agus luchtanna éisteachta/léite éagsúla. LO7, S3+4																																		
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM																																					
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">a</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">b</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">c</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">d</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">e</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">f</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">g</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">h</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">i</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">j</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">k</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> <th style="background-color: #4a4a8a; color: white;">Gníomh an pháiste...</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="background-color: #d9d9d9;">Cíorann an páiste eispéiris phearsanta agus rudaí a bhfuil suim acu féin iontu trí chomharthaí, trí shiombailí agus trí théacs.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Úsáideann an páiste taithí phearsanta agus rudaí a bhfuil spéis acu iontu mar spreagadh le haghaidh a dtéacsanna.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Tosaíonn an páiste ag glacadh páirte i scríbhneoireacht chomhoibríoch agus an múinteoir mar scríobhaí acu.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Úsáideann an páiste topaicí áitheanta mar spreagadh le haghaidh téacsanna agus é/lí ag cumadh téacsanna i gcomhpháirt leis an múinteoir.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Pleanálann an páiste téacsanna ó bhéal go comhoibríoch, cuireann in ord agus scríobhann le páistí eile iad agus cumann téacsanna le páistí eile; léann agus pléann a gcuid scríbhneoireachta.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Pleanáilann, cuireann in ord agus scríobhann an páiste téacsanna go neamhspleách; léann agus labhraíonn faoina chuid scríbhneoireachta leis an múinteoir lena chinntiú go bhfuil ciall léi agus tosaíonn ag moladh athruithe simplí chun í a fheabhsú.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Pleanálann an páiste téacsanna go neamhspleách agus bailíonn eolas chun téacsanna a chruthú a bhfuil tús, lár agus deireadh acu; léann agus pléann a gcuid scríbhneoireachta, ag aithint athruithe chun feabhas a chur uirthi.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Baineann an páiste leas as réimse d'fhoinsí téacs agus tosaíonn ag úsáid eagraithe grafacha chun scríbhneoireacht a phleanáil; cumann, profálann agus cuireann in eagar chun aiseolas a chur san áireamh.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Baineann an páiste leas as réimse níos leithne foinsí téacs agus úsáideann eagraithe grafacha chun scríbhneoireacht neamhspleách a phleanáil; cumann, profálann agus cuireann in eagar leis féin chun téacsanna a fheabhsú.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Déanann an páiste machnamh ar an aiseolas a fhaigheann sé/sí ó dhaoine eile agus roghnaíonn sé/sí aiseolas feiliúnach chun a théacs a leasú. Baineann an páiste leas as uirlisí profála agus eagarthóireachta chun a théacs a leasú. Déanann an páiste machnamh ar na straitéisí agus na scileanna a d'úsáid sé/sí le linn phróiseas na scríbhneoir-eachta.</td> <td style="background-color: #d9d9d9;">Tugann an páiste údar leis na cinntí a ghlac sé/sí agus aiseolas feiliúnach á roghnú aige/aici chun a théacs a leasú. Tugann an páiste cúiseanna leis na huirlisí profála agus eagarthóireachta a d'úsáid sé/sí chun a théacs a leasú. Miníonn an páiste na straitéisí agus na scileanna a d'úsáid sé/sí le linn phróiseas na scríbhneoireachta agus tugann sé/sí údar/cúiseanna leis na roghanna sin.</td> </tr> </tbody> </table>						a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Cíorann an páiste eispéiris phearsanta agus rudaí a bhfuil suim acu féin iontu trí chomharthaí, trí shiombailí agus trí théacs.	Úsáideann an páiste taithí phearsanta agus rudaí a bhfuil spéis acu iontu mar spreagadh le haghaidh a dtéacsanna.	Tosaíonn an páiste ag glacadh páirte i scríbhneoireacht chomhoibríoch agus an múinteoir mar scríobhaí acu.	Úsáideann an páiste topaicí áitheanta mar spreagadh le haghaidh téacsanna agus é/lí ag cumadh téacsanna i gcomhpháirt leis an múinteoir.	Pleanálann an páiste téacsanna ó bhéal go comhoibríoch, cuireann in ord agus scríobhann le páistí eile iad agus cumann téacsanna le páistí eile; léann agus pléann a gcuid scríbhneoireachta.	Pleanáilann, cuireann in ord agus scríobhann an páiste téacsanna go neamhspleách; léann agus labhraíonn faoina chuid scríbhneoireachta leis an múinteoir lena chinntiú go bhfuil ciall léi agus tosaíonn ag moladh athruithe simplí chun í a fheabhsú.	Pleanálann an páiste téacsanna go neamhspleách agus bailíonn eolas chun téacsanna a chruthú a bhfuil tús, lár agus deireadh acu; léann agus pléann a gcuid scríbhneoireachta, ag aithint athruithe chun feabhas a chur uirthi.	Baineann an páiste leas as réimse d'fhoinsí téacs agus tosaíonn ag úsáid eagraithe grafacha chun scríbhneoireacht a phleanáil; cumann, profálann agus cuireann in eagar chun aiseolas a chur san áireamh.	Baineann an páiste leas as réimse níos leithne foinsí téacs agus úsáideann eagraithe grafacha chun scríbhneoireacht neamhspleách a phleanáil; cumann, profálann agus cuireann in eagar leis féin chun téacsanna a fheabhsú.	Déanann an páiste machnamh ar an aiseolas a fhaigheann sé/sí ó dhaoine eile agus roghnaíonn sé/sí aiseolas feiliúnach chun a théacs a leasú. Baineann an páiste leas as uirlisí profála agus eagarthóireachta chun a théacs a leasú. Déanann an páiste machnamh ar na straitéisí agus na scileanna a d'úsáid sé/sí le linn phróiseas na scríbhneoir-eachta.	Tugann an páiste údar leis na cinntí a ghlac sé/sí agus aiseolas feiliúnach á roghnú aige/aici chun a théacs a leasú. Tugann an páiste cúiseanna leis na huirlisí profála agus eagarthóireachta a d'úsáid sé/sí chun a théacs a leasú. Miníonn an páiste na straitéisí agus na scileanna a d'úsáid sé/sí le linn phróiseas na scríbhneoireachta agus tugann sé/sí údar/cúiseanna leis na roghanna sin.
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k																												
Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...	Gníomh an pháiste...																												
Cíorann an páiste eispéiris phearsanta agus rudaí a bhfuil suim acu féin iontu trí chomharthaí, trí shiombailí agus trí théacs.	Úsáideann an páiste taithí phearsanta agus rudaí a bhfuil spéis acu iontu mar spreagadh le haghaidh a dtéacsanna.	Tosaíonn an páiste ag glacadh páirte i scríbhneoireacht chomhoibríoch agus an múinteoir mar scríobhaí acu.	Úsáideann an páiste topaicí áitheanta mar spreagadh le haghaidh téacsanna agus é/lí ag cumadh téacsanna i gcomhpháirt leis an múinteoir.	Pleanálann an páiste téacsanna ó bhéal go comhoibríoch, cuireann in ord agus scríobhann le páistí eile iad agus cumann téacsanna le páistí eile; léann agus pléann a gcuid scríbhneoireachta.	Pleanáilann, cuireann in ord agus scríobhann an páiste téacsanna go neamhspleách; léann agus labhraíonn faoina chuid scríbhneoireachta leis an múinteoir lena chinntiú go bhfuil ciall léi agus tosaíonn ag moladh athruithe simplí chun í a fheabhsú.	Pleanálann an páiste téacsanna go neamhspleách agus bailíonn eolas chun téacsanna a chruthú a bhfuil tús, lár agus deireadh acu; léann agus pléann a gcuid scríbhneoireachta, ag aithint athruithe chun feabhas a chur uirthi.	Baineann an páiste leas as réimse d'fhoinsí téacs agus tosaíonn ag úsáid eagraithe grafacha chun scríbhneoireacht a phleanáil; cumann, profálann agus cuireann in eagar chun aiseolas a chur san áireamh.	Baineann an páiste leas as réimse níos leithne foinsí téacs agus úsáideann eagraithe grafacha chun scríbhneoireacht neamhspleách a phleanáil; cumann, profálann agus cuireann in eagar leis féin chun téacsanna a fheabhsú.	Déanann an páiste machnamh ar an aiseolas a fhaigheann sé/sí ó dhaoine eile agus roghnaíonn sé/sí aiseolas feiliúnach chun a théacs a leasú. Baineann an páiste leas as uirlisí profála agus eagarthóireachta chun a théacs a leasú. Déanann an páiste machnamh ar na straitéisí agus na scileanna a d'úsáid sé/sí le linn phróiseas na scríbhneoir-eachta.	Tugann an páiste údar leis na cinntí a ghlac sé/sí agus aiseolas feiliúnach á roghnú aige/aici chun a théacs a leasú. Tugann an páiste cúiseanna leis na huirlisí profála agus eagarthóireachta a d'úsáid sé/sí chun a théacs a leasú. Miníonn an páiste na straitéisí agus na scileanna a d'úsáid sé/sí le linn phróiseas na scríbhneoireachta agus tugann sé/sí údar/cúiseanna leis na roghanna sin.																												

Torthaí Foghlama don Scribhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naionáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6						
		Trí eispéiris chúí foghlama spráúla ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann	Trí eispéiris chúí foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann						
	8. Freagairt agus intinn an údair	Brí a gcuid téacsanna féin a chomhroinnt agus tuiscint a léiriú trí fhreagairt do théacs daoine eile. LO8, S1+2			A gcuid aidhmeanna/a n-intinn féin mar údair agus gnéithe seachtracha a mbíonn tionchar acu ar údair a fhiosrú agus machnamh a dhéanamh orthu. Tuairimí daoine eile ar a gcuid téacsanna a phlé agus a mheas. LO8, S3+4						
Fiosrú agus úsáid	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM										
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...	k Gníomh an pháiste...
	Cuireann an páiste in iúl ar bhealach éigin cén chiall atá leis na marcanna a rinne siad.	Úsáideann an páiste gothaí, fuaimneanna nó focail chun a thaispeáint go bhfuil brí phearsanta lena chuid marcanna agus chun freagairt do théacsanna daoine eile a thaispeántar nó a léitear dó.	Labhraíonn an páiste faoina théacsanna féin agus tosaíonn ag caint faoi théacsanna daoine eile trí chaint, marcanna agus líníochtaí.	Labhraíonn an páiste faoi líníochtaí níos mionsonraithe, agus úsáideann iad, ina théacsanna féin agus tugann níos mó sonraí mar fhreagra ar théacsanna daoine eile.	Úsáideann an páiste líníochtaí níos mionléirithe chun sonraí a roinnt agus aithníonn píosaí téacs simplí soiléire mar fhreagra ar cheisteanna sonracha. Comhroinneann an páiste léirmhíniú pearsanta ar théacs duine eile.	Pléann an páiste a chuid oibre féin agus míníonn cén fáth ar roghnaigh sé/sí topaicí agus ábhar. Pléann an páiste obair daoine eile agus cuireann i gcomhthéacs a chuid taithí féin í.	Comhroinneann an páiste a chuid oibre le daoine eile, ag tabhairt míniú níos fearr ar na sonraí. Tugann an páiste freagra ar obair daoine eile, ag plé na bpríomhphointí go mion agus á cur i gcomhthéacs a n-eispéireas féin sa chás gur cuí.	Pléann an páiste ó bhéal, míníonn agus déanann nasc le carachtair atá cruthaithe aige/aici ina scéalta féin ar bhealach níos mionsonraithe. Pléann an páiste carachtair agus príomhimeachtaí i scéalta daoine eile, tuarann príomhghníomhartha agus baineann tatal maidir lena spreagann carachtair chun príomhghníomhartha a dhéanamh.	Comhroinneann an páiste na cúiseanna a bhí acu chun focail/frásaí faoi leith a úsáid chun críche éifeachtaí/ giúmair/tionchair. Déanann an páiste léirmhíniú ar na príomhtheachtaireachtaí atá á gcur in iúl in obair daoine eile agus baineann tatal faoi na cúiseanna a bhí ag an údar lena n-aghaidh sin.	Déanann an páiste comparáid idir an aidhm a bhí aige/aici féin mar údair agus an bhrí a bhaineann lucht éisteachta/léite as a théacs. Aithníonn an páiste an tionchar a bhíonn ag cultúr agus féiniúlacht an údair ar na teachtaireachtaí a bhíonn ina théacs. Úsáideann an páiste modhanna agus stíleanna chun teachtaireacht agus aidhm/intinn an údair a léiriú.	Déanann an páiste measúnú ar an tionchar a bhíonn ag a fhéiniúlacht agus a chultúr (nó cultúir eile sa phobal agus taobh amuigh den phobal) ar na téacsanna a chruthaíonn sé. Déanann an páiste measúnú ar an ngaol a bhíonn idir réim teanga agus aidhm an údair.

Torthaí Foghlama don Scríbhneoireacht (T1)

Gné	Uimhir agus Lipéad	Céim 1: Naíonáin shóisearacha agus shinsearacha	Céim 2: Rang 1 agus Rang 2	Céim 3: Rang 3 agus Rang 4	Céim 4: Rang 5 agus Rang 6					
Fiosrú agus úsáid	9. Peannaireacht agus cur i láthair	Ceannlitreacha agus litreacha beaga a scríobh mar aonad reatha leo féin. Téacsanna a chur i láthair i réimse formáidí. LO9, S1	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Scríobh agus úsáid á baint as stíl scríbhneoireachta. Téacsanna a chur i láthair i réimse formáidí. LO9, S2	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Scríobh go hinléite agus go líofa agus úsáid á baint as stíl scríbhneoireachta atá rognaithe. Téacsanna a chur i láthair i réimse formáidí. LO9, S3	Trí eispéiris chúf foghlama tarraingteach ba cheart go mbeadh páistí in ann Stíl agus leagan amach ábhartha a roghnú, a chosaint, agus a mholadh chun téacsanna a chruthú agus a chur i láthair i réimse formáidí. LO9, S4					
	TÁ NA MIONCHÉIMEANNA DUL CHUN CINN ANN DO GACH PÁISTE TRASNA GACH CÉIM									
	a Gníomh an pháiste...	b Gníomh an pháiste...	c Gníomh an pháiste...	d Gníomh an pháiste...	e Gníomh an pháiste...	f Gníomh an pháiste...	g Gníomh an pháiste...	h Gníomh an pháiste...	i Gníomh an pháiste...	j Gníomh an pháiste...
Cíorann an páiste uirlisí déanta marcanna agus dromchlaí.	Fiosraíonn an páiste uirlisí chun marcanna a dhéanamh.	Úsáideann an páiste roinnt smachta ar mhataín chun foirmeacha atá ar nós litreacha a dhéanamh.	Úsáideann an páiste smacht maith ar mhataín. Scríobhann an páiste roinnt litreacha sa chás uachtair agus sa chás íochtair go hinléite agus mar litreacha scartha.	Scríobhann an páiste roinnt litreacha sa chás uachtair agus sa chás íochtair mar litreacha scartha.	Scríobhann an páiste an chuid is mó de na litreacha sa chás uachtair agus sa chás íochtair mar litreacha scartha.	Scríobhann an páiste go hinléite agus go líofa agus <i>é/lí</i> ag úsáid litreacha scartha. Léiríonn an páiste téacs i réimse formáidí.	Scríobhann an páiste go hinléite agus go líofa agus <i>é/lí</i> ag úsáid litreacha scartha. Léiríonn an páiste téacs ar mhaithe le cuspóirí agus le lucht éisteachta/léite éagsúla.	Scríobhann an páiste go inléite agus go líofa i script rognaithe. Léiríonn an páiste téacs ar mhaithe le cuspóirí agus le lucht éisteachta/léite éagsúla.	Scríobhann an páiste go inléite agus go líofa i script rognaithe. Léiríonn an páiste téacs ar bhealach cruthaitheach agus tarraingteach ar mhaithe le cuspóirí agus le lucht éisteachta/léite éagsúla.	Fiosraíonn agus pléann an páiste straitéisí agus stíleanna éagsúla chun téacs a chur i láthair i réimse formáidí. Pléann an páiste aibtrí agus scripteanna i dteangacha éagsúla (scripteanna na Gaeilge ina measc) agus bíonn spraoi aige/aici leo.

Progression Milestones – Writing (L2)

a	The child experiments with and uses mark-making implements to create shapes and texts. He/she conveys and shares personal experiences and interests through signs, symbols and text.
b	The child enjoys making marks and shapes using different implements. He/she shares personal experiences and interests through these marks and shapes. The child shares these with others using gestures, sounds or words.
c	The child enjoys making letter-like forms and drawings while playing with different implements and materials. He/she shares meaning by naming some features. The child distinguishes between letters and pictures and recognises some letters in familiar words. He/she writes and interacts with the teacher as scribe, sharing personal experiences.
d	The child enjoys emergent writing using a variety of implements and shows good muscle control. He/she explains the main messages in their writing. The child uses basic conventions of print, names and sounds some letters and uses random strings of letters in writing. Their attempts show some emerging awareness of sounds. He/she uses new oral and reading vocabulary from texts read and writes for particular purposes and interacts with the teacher as a scribe.
e	The child continues to write collaboratively with the teacher and begins to write independently about personal experiences and familiar topics. He/she uses some phonetically correct letters and common letter patterns and familiar words while using some correct word order, full-stops and spaces in sentences. The child writes some upper and lower case letters legibly as separate letters. He/she reads and discusses their texts and chooses ones for display.
f	The child creates texts independently in which he/she shares personal experiences and preferences. He/she does this using complete sentences, some vocabulary from texts encountered and vocabulary outside his/her personal experience, more print conventions and more phonetically correct spellings. The child begins to select language appropriate for texts for a particular purpose, and works with others during the writing process.
g	The child creates texts for different audiences and purposes. He/she writes with increasing independence using a wide bank of vocabulary and basic punctuation. The child gathers information and begins to plan and edit their work. The child uses visual along with phonetic strategies for spelling and spells a range of high-frequency words with accuracy.
h	The child creates texts independently for a number of purposes and audiences. He/she thinks about audience and purpose when choosing words, the ideas or information for the texts, and the structure of the texts. The child uses a variety of tenses, connectives and punctuation marks. The child spells accurately using a wide range of strategies.
i	The child uses a range of writing genres and writes detailed texts independently for a range of purposes and for different audiences. He/she chooses words, language features and structures to match the text purpose, audience and genre. The child plans texts and uses accurate spelling of high-frequency and difficult words, correct punctuation and grammar in texts. The child uses literal and implied meanings in texts and responds to the work of others, beginning to identify the author's intent.
j	The child establishes a voice in their writing and uses creative, aesthetic and imaginative language to create texts in a wide range of genres. The child identifies the topic, purpose and audience for writing tasks and generates ideas about more challenging topics through their writing. He/she gathers information to support ideas for writing, using a variety of strategies and a wide range of print and electronic sources. He/she incorporates feedback into their writing and describes the strategies used in their writing.
k	The child critically selects sources of information to match intended purposes when creating texts. He/she critically evaluates their writing and reflects on the features of their texts which are specific to their own individual voice. He/she critically identifies elements in their writing that need improvement and chooses how to use feedback to produce redrafted pieces of writing in a variety of genres. He/she completes pieces of writing in a creative and engaging way and presents finished products of writing, justifying the skills used while creating texts.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to							
Communicating	I. Engagement	Attend to, take part in and have fun mark-making, drawing and writing, across languages where appropriate, to communicate with others. TF1 , C1	Recognise themselves as writers, take part in and enjoy writing, across languages where appropriate, to communicate with others. TF1 , C2	Engage positively and purposefully while creating text in a variety of genres, other languages where appropriate, and across the curriculum. Use writing as a tool to clarify and structure thought and to express individuality. TF1 , C3+4								
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		experiments with and investigates mark-making implements and surfaces.	has fun making marks and uses vocalisations or gestures to focus attention on these.	enjoys drawings and letter-like forms and shares meaning through naming some features in their texts.	enjoys creating their own early written texts and explains the main messages in these.	enjoys writing and shares meaning through reading and discussing their texts.	enjoys writing for self-selected and different purposes with help from basic genre structures.	enjoys writing in a wider range of genres, exploring his/her own style, adding detail to ideas and verbally discussing these with others.	enjoys using personal style of writing in a range of genres, elaborating on details, developing characters further and using language creatively and imaginatively and sharing these with others.	enjoys using own style of writing in a range of genres, drawing on figurative language and creating vivid images to impact on a reader, and discusses and shares their work.	examines and discusses personal style, purpose, and enjoyment of creating text collaboratively and/or individually. further develops their own style of creating text by working collaboratively with peers to create and develop text in a variety of genres.	evaluates and critiques own style of creating text and shares their experience as a creator of text with others. discusses and reflects on the development and progression of their skills as authors to create more complex texts.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to					
Communicating	2. Motivation and choice	Choose appropriate tools, content and topics for their own writing and select texts for sharing with others. TF2, C1+2		Evaluate and critically choose appropriate tools, strategies, content and topics to create text in a range of genres across the curriculum for a variety of purposes and audiences. TF2, C3+4						
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES									
	a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...
handles mark-making implements and materials to create text.	chooses mark-making implements and materials to create text of their choosing.	plays with a variety of implements and materials to create texts on a topic of their choice and selects texts to share with others.	uses a variety of implements and materials to create texts on a chosen topic and selects texts to display.	with increasing independence, chooses a topic and appropriate implements to create texts and selects texts to publish and display.	chooses from a wider range of topics and, with support, selects content and different presentation formats to share their writing.	chooses and refines ideas and content for their texts, and selects from a range of presentation formats to share their writing.	begins to research and chooses content to write about less-familiar topics and selects from a wider range of presentation formats to share their writing.	researches and chooses content to write about less familiar topics and selects appropriate presentation formats to share their writing.	compares and selects appropriate information from various sources for the intended purpose and audience. analyses feedback for use in redrafting text. selects the appropriate genre for intended purpose and audience.	analyses appropriate sources of information and selects most relevant source for the intended purpose and audience. critically selects appropriate feedback to redraft text. justifies genre selected to create text for an intended purpose and audience.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes					
Understanding	3. Conventions of print and sentence structure	Use basic conventions of print and sentence structure. TF3, C1	Use more sophisticated conventions of print and sentence structure, and a range of verb tenses and connectives in their writing. TF3, C2	Use increasingly-nuanced print conventions in their independent writing. Use a variety of simple, compound and complex sentence structures, varying sentence length to suit the audience, style and tone of their writing. TF3, C3+4						
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES									
	a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...
experiments with signs, symbols and text to communicate.	uses signs, symbols and text to create meaning.	distinguishes between letters and pictures.	distinguishes between reading and writing and writes left to right, top to bottom, page by page.	uses some correct word order, sentence structure and letters, spaces, words, sentences, full-stops, and begins to use capital letters appropriately.	uses correct word order, sentence structure, capitals and complete sentences.	uses question marks, basic connectives, some correct verb tenses, and begins to use paragraphs.	uses quotation marks, exclamation marks, some paragraphs, connectives and different correct verb tenses.	uses commas, possessive apostrophes, contractions, paragraphs, compound and complex sentences, and mostly correct verb tenses.	uses a wide range of conventions of print (for example colon, semicolon, dash, hyphen etc.). examines how conventions of print and sentence structure aid meaning, conveys a message, and enhances the reader's experience. recognises and compares differences in sentence structure in English, Irish, and other languages. uses digital formats to convey variance in conventions of print across languages (e.g. é, ß, ü, è etc.).	selects and justifies appropriate conventions of print and sentence structure to aid meaning; to convey a message; and to enhance the reader's experience. discusses sentence structure in English, Irish, and other languages. demonstrates an understanding of the impact of varying types and lengths of sentences when creating text.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes
	4. Spelling and word study	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to Recognise, name and sound letters and use some correct spellings, drawing on their sound and letter patterns to try out invented spelling. Spell high frequency and high interest words accurately.	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to Use knowledge of letter-sound correspondences and common spelling patterns to accurately spell words. Spell a wide range of high frequency words accurately and begin to use reference materials to check and correct spelling. TF4, C2	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to Analyse how letter-sound correspondences, common spelling patterns and meaningful word parts and roots impact on spelling, using this knowledge to correctly spell words in their writing. Use appropriate reference materials to independently check and correct spelling. TF4, C3+4	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to

PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES

Understanding	a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		creates shapes in mark making.	creates shapes in markmaking to communicate meaning.	recognises some letters in familiar words and uses these and other symbols to represent text. recalls features/ differences of pictures and/or objects.	connects the letter symbol to the sound for some upper- and lower-case letters, and uses random strings of letters showing emerging awareness of letter sounds to represent text. understands the connection between the written and the spoken word. begins to copy print.	uses some phonetically correct letters, common letter patterns and familiar words. begins to distinguish between short and long vowel sounds. recognises similarities and differences between some letters.	sounds and names all upper- and lower-case letters. uses some correct consonants and vowels in approximate spellings and spells some high frequency and familiar words with appropriate sequencing of phonemes. demonstrates an awareness of sounds covered through sounding out unfamiliar words while spelling. recognises consonant/vowel sound patterns in syllables of spoken words.	uses digraphs and letter strings and a range of familiar words, draws on visual memory for high-frequency words and begins to use dictionaries. begins to understand that some words are spelled differently from how they are pronounced.	uses strategies including syllabification, strings and patterns, and dictionaries to spell a wider range of words and self-corrects more often. understands that some words are spelled differently from how they are pronounced.	uses a range of strategies flexibly to spell unusual and difficult words.	identifies and discusses similarities and differences between words in different languages. discusses and evaluates the purpose of standardised spelling. analyses and discusses the origins of words from a range of subject areas. identifies, explains, and uses a range of strategies to spell unusual and difficult words to create texts.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element

Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes
	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to
5.Vocabulary	Use a growing range of vocabulary from their personal experiences and engagement with text and use language playfully and creatively in their writing. TF5, C1	Use a more sophisticated range of vocabulary from many sources and explore the aesthetic, creative and imaginative dimensions of language in their writing. TF5, C2	Examine, select and justify appropriate vocabulary to create text across a range of genres and other languages where appropriate for a variety of purposes and audiences. TF5, C3	Examine, select and justify appropriate vocabulary to create text of increasing complexity across a range of genres and other languages where appropriate for a variety of purposes and audiences. Evaluate the aesthetic, creative, figurative and imaginative dimensions of language in their writing. Evaluate how vocabulary is used in various contexts in their writing. TF5, C4

Understanding

PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...	The child...
explores, investigates and experiments with the use of marks and shapes.	uses marks and shapes to share a personal experience.	uses language from their personal experiences and uses it playfully and imaginatively in texts created with the teacher as scribe.	uses new vocabulary and phrases from texts read and uses language playfully and imaginatively in texts created through shared writing with the teacher.	uses language from their personal experiences, texts read and the environment and uses language playfully and imaginatively in texts created independently.	uses language removed from their personal experience and encountered when creating texts and uses this language imaginatively in their own texts.	uses topic-specific words and phrases to share an idea in a particular way, drawing on a range of experiences and texts, and begins to add detail using adjectives and adverbs.	intentionally uses vocabulary to convey a specific meaning, mood, feeling, using creative and imaginative language, drawing on a range of experiences and texts.	selects vocabulary from a range of sources and uses it to extend ideas, add more detail and create an effect, mood or image, and begins to use figurative language so that a text has a particular impact on a reader.	discusses strategies used to learn and acquire vocabulary for use in creating text. discusses strategies used to source vocabulary (including subject-specific vocabulary) from a range of sources to create fictional/non-fiction texts. identifies, explains, and uses creative, aesthetic, and imaginative language to create texts and discusses the purpose of using these aspects of language in their texts.	assesses strategies to source vocabulary and to learn and acquire vocabulary for use in creating text. recognises and appreciates differences between subjective and objective language found in various genres when selecting vocabulary to create text. recognises vocabulary which portrays prejudice, stereotyping, or bias and is mindful of this when creating text.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes						
		Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to						
Exploring and using	6. Purpose, genre, and voice	<p>Draw and write with a sense of purpose and audience while creating texts in a range of genres and other languages where appropriate.</p> <p>Explore and use the typical text structure and language features associated with a variety of genres.</p> <p>Develop an individual voice to share their thoughts, knowledge and experiences. TF6, C1+2</p>		<p>Create text for a wide variety of authentic purposes, demonstrating an increasing understanding of the influence of the audience on their work.</p> <p>Use, analyse and evaluate the typical text structure and language features associated with a wide variety of genres across the curriculum.</p> <p>Use a variety of writing techniques to further develop and demonstrate an individual voice in their writing including awareness of dialect. TF6, C3+4</p>							
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES										
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...
	uses signs, symbols or text to share experiences.	shares thoughts, knowledge and experiences with others through markmaking.	begins to share thoughts, knowledge and experiences for a particular purpose and audience using marks, drawings and some letters.	writes and draws for a particular purpose and audience while sharing thoughts, knowledge and experiences.	writes for a wider range of purposes and audiences while sharing thoughts, knowledge and experiences.	begins to write in a range of genres using a basic structure appropriate to a particular genre, matching language to purpose, genre and audience.	writes in a range of genres providing detail, elaborating on key points and using appropriate language while exploring their own style.	writes in a range of genres elaborating on details and developing characters and ideas further using appropriate language and structure while exploring their own style.	writes in a range of genres using structure flexibly to best suit their intent while using language creatively and conveying their own style.	examines and discusses the validity of information gathered to create text. identifies and describes features of their texts specific to their own individual voice. selects the appropriate language register (including the use of dialects/accents) to create texts for a specific purpose and audience. discusses and explains the purpose of texts and how this impacted on decisions made when creating text.	evaluates and justifies sources used to create text. evaluates and reflects on features of their texts specific to their own individual voice. examines and evaluates a variety of opinions, perspectives, and cultures for use in creating text. justifies decisions made while creating texts for a specific purpose and audience.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to							
Exploring and using	7. Writing process and creating text	Use the writing process when creating texts collaboratively or independently. TF7, C1+2			Identify and evaluate skills and strategies associated with writing as a process and use them to create texts independently and/or collaboratively across a range of genres, in other languages where appropriate and across the curriculum for a variety of purposes and audiences. Use appropriate language to evaluate and discuss revisions and edits to texts created in a range of genres for a variety of purposes and audiences. TF7, C4							
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		explores personal experiences and interests through signs, symbols and text.	creates text using personal experiences and interests as stimulus.	begins to take part in collaborative writing with the teacher as scribe.	uses familiar topics as a stimulus for texts while creating texts jointly with the teacher.	collaboratively plans texts orally; sequences and writes texts with other children; reads and talks about their writing.	independently plans, sequences and writes texts; reads and talks about their writing with the teacher to check if it makes sense and begins to suggest simple changes to improve it.	independently plans and gathers information to create texts with a beginning, middle and end; reads and discusses their writing, identifying changes to improve it.	draws on a range of text sources, and begins to use graphic organisers to plan writing; composes, proofs and edits to include feedback.	draws on a wider range of text sources and uses graphic organisers to plan independent writing; composes, proofs and self-edits to improve texts.	evaluates and assesses feedback from others and selects relevant feedback to redraft text. uses proofing and editing aids to revise/redraft text. reflects on strategies and skills used during the writing process and assesses their effectiveness.	explains and justifies feedback incorporated to redraft text. evaluates and justifies proofing and editing aids used to revise/redraft texts. explains and justifies strategies and skills used during the writing process.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element	Number and label	Stage 1: Junior and senior infants Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Stage 2: First and second classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 3: Third and fourth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Stage 4: Fifth and sixth classes Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to							
Exploring and using	8. Response and author's intent	Share the meaning of their own texts and demonstrate understanding through responding to the texts of others. TF8, CI+2	Elaborate on the meaning of their own writing and discuss the texts of others showing an emerging recognition of the author's intent. TF8, CI+2	Examine and critically reflect on their own intent and influences as authors. Discuss and evaluate others' interpretation of their texts. TF8, C3+4								
	PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES											
		a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
		uses a form of expression to convey the meaning of marks made.	gives meaning to marks made by self. responds to marks made by others.	talks about their own texts and begins to respond to others' texts through talk, marks and drawings.	talks about and uses more detailed drawings in their own texts and gives more detail in responses to others' texts.	uses more elaborate drawings to share detail and identifies simple, explicit pieces of text in response to specific questions. shares a personal interpretation of another person's text.	discusses their own work giving reasons for selection of topic and content. discusses the work of others relating it to familiar experiences.	shares their work with others, elaborating on details. responds to the work of others, discussing main points raised in greater depth and relating it where relevant to their own experiences.	verbally discusses, explains and connects with characters created in their own stories in greater detail. discusses characters and key events in the stories of others, predicting and inferring characters' motives for key actions.	shares their reasons for use of particular words/phrases used for effect/mood/impact. interprets main messages being conveyed in the work of others and infers author's reason for these.	compares their own intention as authors with others' interpretation of their text. recognises the influence of an author's culture and identity on messages being conveyed. examines and investigates a variety of methods and styles to portray the authors' message and intent.	evaluates the influence of their own culture and identity (as well as cultures in their community and outside their community) when creating texts. assesses the link between the author's intent and the language register language register chosen.

Learning Outcomes for Writing (L2)

Element

Number and label	Stage 1: Junior and senior infants	Stage 2: First and second classes	Stage 3: Third and fourth classes	Stage 4: Fifth and sixth classes
	Through appropriately playful learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to	Through appropriately engaging learning experiences, children should be able to

Exploring and using

9. Handwriting and presentation	Write upper- and lower-case letters as separate, flowing letters and present texts in a range of formats. TF9, C1	Write legibly and fluently in a chosen script and present texts in a range of formats. TF9, C2	Write legibly and fluently in a chosen script using a personal style and present texts in a range of formats. TF9, C3	Select, justify, and recommend appropriate writing and presentation styles to create and present texts in a range of formats. TF9, C4
---------------------------------	---	--	---	---

PROGRESSION STEPS ARE FOR ALL CHILDREN ACROSS ALL STAGES

a The child...	b The child...	c The child...	d The child...	e The child...	f The child...	g The child...	h The child...	i The child...	j The child...	k The child...
explores mark-making implements and surfaces.	uses mark-making implements and surfaces to present texts in a range of formats.	uses some muscle control to make letter-like forms.	uses good muscle control. writes some upper- and lower-case letters.	writes some upper- and lower-case letters legibly and as separate letters.	writes most upper- and lower-case letters as separate letters.	writes legibly and fluently using separate letters. presents text in a variety of formats.	writes legibly in a chosen script. presents text for a variety of purposes and audiences.	writes legibly and fluently in a chosen script presents text in a creative and engaging way for a variety of purposes and audiences.	examines and discusses presentation styles, strategies and formats when creating texts.	discusses and has fun with alphabets and scripts associated with different languages.

